

Zpráva o předsudečném

N

Á

S

\ L

/

v České republice
v roce 2020

IN IUSTITIA

**Zpráva o předsudečném násilí v České republice
v roce 2020**

Vydala: In IUSTITIA, o. p. s. v Praze 2022, vydání první
www.in-ius.cz

Redakce textu: Václav Walach

Grafické zpracování, stylistická korektura: Filip Starý

Jazyková korektura: Lenka Němečková

Všechna práva vyhrazena © 2022

ISBN: 978-80-88172-42-0

Obsah

Seznam grafů	5
Seznam tabulek	6
Seznam zkratk	7
Úvod	8
In IUSTITIA, o.p.s.	10
Poděkování	12
Hlavní zjištění	13
1. Právní vývoj	16
1.1 Legislativní vývoj	16
1.2 Judikatura	18
1.2.1 Usnesení Ústavního soudu III. ÚS 3707/19 ze dne 28. 4. 2020	18
1.2.2 Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV.ÚS 3555/19 ze dne 28. 7. 2020.	19
1.2.3 Rozsudek ESLP ve věci Beizaras a Levickas proti Litvě, č. 41288/15 ze dne 14. 5. 2020	20
1.2.4 Rozsudek ESLP ve věci Lilliendahl proti Islandu, č. 29297/18 ze dne 12. 5. 2020	21
1.3 Významné případy	21
1.3.1 Selhání policie a justice ve věci RBA.	21
1.4 Významné události	24
1.4.1 Hlášení předsudečných projevů online	24
2 Společenské ovzduší	25
2.1 Pandemie Covid-19	25
2.2 Dezinformace a reakce na ně	27
2.3 Stanislav Křeček zvolen ombudsmanem.	28
2.4 Reakce na hnutí Black Lives Matter	30
2.5 Rasismus na fotbalových stadionech	32
2.6 Schvalování a oslavování útoků na údajné Romy	33
2.7 Antisemitská a nacistická literatura	33

2.8 Autisty v sousedství nechceme	34
2.9 Připomínka romského holocaustu	34
2.10 Diskriminace Romů při hledání bydlení	35
2.11 Integrace v sociálně vyloučených lokalitách .	35
2.12 Zahraniční kritika ČR.	36
3 Předsudečné incidenty	38
3.1 Kvantitativní vyhodnocení incidentů.	38
3.1.1 Zdroje informací o incidentech.	38
3.1.2 Ověření incidentů	40
3.1.3 Nárůst počtu incidentů?	40
3.1.4 Předsudečná pohnutka	42
3.1.5 Formy útoku a způsobená újma	48
3.1.6 Pohnutky a formy útoku	49
3.1.7 Místo a čas.	51
3.1.8 Oběti a útočníci.	56
3.1.9 Trestní řízení.	58
3.2 Charakteristiky jednotlivých incidentů	59
Seznam použité a doporučené literatury	152

Seznam grafů

Graf 1 Zdroje informací o incidentech	38
Graf 2 Vývoj počtu incidentů v letech 2014–2020	41
Graf 3a Nejfrekventovanější zdroje incidentů v letech 2014–2020	42
Graf 3b Méně frekventované zdroje incidentů v letech 2014–2020	42
Graf 4 Případy předsudečných pohnutek	43
Graf 5 Případy pohnutek v meziročním srovnání (v %).....	44
Graf 6a Případy vybraných pohnutek v meziročním srovnání	45
Graf 6b Případy vybraných pohnutek v meziročním srovnání	45
Graf 7 Vývoj počtu incidentů motivovaných vybranou národností či etnicitou v letech 2014–2020	47
Graf 8 Nejčastější pohnutky k předsudečnému násilí (v %)..	47
Graf 9 Struktura forem útoků	48
Graf 10 Struktura typů újmy	49
Graf 11 Počet incidentů v jednotlivých krajích	51
Graf 12 Počet incidentů dle lokality	54
Graf 13 Podíl online a offline incidentů v letech 2014–2020	54
Graf 14 Vývoj počtu incidentů v průběhu roku 2020.....	55
Graf 15 Incidenty z hlediska postavení v trestním řízení...	58

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet incidentů zařazených do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů	39
Tabulka 2 Důvody nezařazení incidentů do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů	40
Tabulka 3 Počet případů vybraných podkategorií pohnutky	46
Tabulka 4 Podíl forem útoků v rámci jednotlivých kategorií.....	50
Tabulka 5 Podíl forem útoků v rámci vybraných podkategorií.....	50
Tabulka 6 Počet incidentů v jednotlivých obcích	51
Tabulka 7 Vybrané případy pohnutky z hlediska krajů.....	53
Tabulka 8 Charakteristiky obětí.....	56
Tabulka 9 Charakteristiky útočníků.....	57
Tabulka 10 Počet útočníků tam, kde byl známý, u vybraných pohnutek	58

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

ESSK – Evidenčně statistický systém kriminality

ESLP – Evropský soud pro lidská práva

EU – Evropská unie

FB – Facebook

IU – In IUSTITIA

PN – Předsudečné násilí

NNO – Nevládní neziskové organizace

OČTŘ – Orgány činné v trestním řízení

TrZ – Trestní zákoník

ZOTČ – Zákon o obětech trestných činů

Úvod

Předkládaná Zpráva přináší informace o právním vývoji, společenském dění a zjištěných incidentech předsudečného násilí (PN) v české společnosti v roce 2020. Přes nástup pandemie Covid-19 a související protipandemická opatření Zpráva potvrzuje pokračování některých již dříve pozorovaných trendů. Především pokračuje pozvolný nárůst počtu incidentů, a to ze 157 na 163. Nejčastěji jsou napadáni lidé pro svou skutečnou nebo domnělou národnost a etnicitu, barvu kůže, náboženství a politické přesvědčení. Přitom mezi ty vůbec nejohroženější skupiny patří Romové, lidé jiné než bílé barvy kůže, Židé, muslimové, uprchlíci a migranti a také představitelé politických stran a nevládního neziskového sektoru, kteří jsou často spojováni s podporou příchozích ze zahraničí. Mezi formami útoku převažují urážky a zastrašování nebo vyhrožování. Podíl fyzického násilí však rozhodně není zanedbatelný a letos byl zaznamenán zejména u útoků motivovaných sexuální orientací a identitou. Podstatná část incidentů se děje v Praze. Skutečnost, že 4 z 10 incidentů jsou zaznamenány právě tam, však nejspíše nesouvisí ani tak s jejich reálnou distribucí v prostoru, jako spíše se schopnostmi dotčených je oznamovat a policie je odhalovat. Dále pokračuje trend zvyšování podílu online incidentů na úkor těch páchaných offline. Jedná se již o téměř polovinu všech námi registrovaných útoků. Útočníci konají spíše samostatně než ve skupině, přičemž méně než pětina z nich může být přiřazena ke krajní pravici.

Existují však významné rozdíly oproti dřívějšku. Po obsahové stránce jsme se rozhodli přeuspořádat kapitolu Společenské ovzduší. Nebude již strukturována podle typu aktéra, nýbrž podle vybraných témat. Konkrétně se v kapitole zaměříme na 12 událostí, které dokumentují předsudečné nálady a protichůdné tendence v české společnosti v roce 2020.

Již zmíněný nástup koronavirové pandemie se projevil také ve struktuře PN. Zjištěno bylo 5 incidentů, které s ní souvisely – útočníci obviňovali napadené z šíření tohoto onemocnění, slovně na ně útočili a vyhrožovali jim. Další s koronavirem související události, z nichž některé jsou na hraně incidentu, jsou popsány právě v kapitole Společenské ovzduší.

Kromě toho byl patrně poprvé v historii zaznamenán případ, kdy soud potrestal pachatele za předsudečný trestný čin spáchaný mj. na lidech se zdravotním postižením. Podmíněný trest byl uložen bývalému poslanci za status, v němž pachatel vyjmenoval několik skupin lidí, které považoval za „zbytečné“ a vyzýval k tomu, aby se jich společnost „zbavila“. Jednou z takových skupin byli lidé s mentálním postižením.¹

In IUSTITIA (IU) nyní věnuje tématu PN na lidech s postižením zvýšenou pozornost. V roce 2020 jsme zrealizovali online šetření zaměřené na zkušenosti s násilím a PN u organizací, které sdružují lidi s postižením a/nebo jim poskytují sociální službu. Z výzkumu byla zveřejněna výzkumná zpráva „Násilí a předsudečné násilí proti lidem se zdravotním postižením z pohledu organizací pracujících s touto cílovou skupinou“, včetně anglického překladu.² Výsledky ukazují, že výše uvedený incident rozhodně nepředstavuje ojedinělý útok. Zkušenosti zúčastněných organizací s PN na lidech s postižením lze považovat za rozsáhlé.

Pro předsudečné genderově podmíněné a sexualizované útoky nově ve Zprávě zavádíme pohnutku misogynie. Zaznamenána byla u 2 incidentů, kdy byly napadeny 2 veřejně známé ženy pro své občanské a politické angažmá a sexualizované útoky je měly zastrašit.³ Stejně jako v případě PN na lidech s postižením nejsou žádné oficiální statistiky k této kriminalitě dostupné. I pro příště budeme sledovat, v jaké míře se tato kategorie setkává s kategorií PN.

¹ Incident je veden v kapitole 3.2 Charakteristiky jednotlivých incidentů pod č. 58 „Zbyteční lidé – zbavme se jich“.

² Walach, V., Petruželka, B., & Kalibová, K. 2020. *Násilí a předsudečné násilí proti lidem se zdravotním postižením z pohledu organizací pracujících s touto cílovou skupinou*. Výzkumná zpráva. Praha: In IUSTITIA. Dostupné z: <https://in-ius.cz/wp-content/uploads/2021/04/nasili-a-predsudecne-nasili-proti-lzp-final.pdf>. Anglický překlad dostupný zde: <https://in-ius.cz/wp-content/uploads/2021/04/en-nasili-a-predsudecne-nasili-proti-lzp-final.pdf>.

³ Jedná se o incidenty č. 24 „Ředitelka organizace“ a č. 42 „Ty jsi kus kundy“.

In IUSTITIA, o.p.s.

In IUSTITIA (IU) se od roku 2009 věnuje prevenci PN a pomoci jeho obětem. Je jedinou organizací, která se tomuto tématu v ČR věnuje. Cílem organizace je přispět k řešení PN prostřednictvím pomoci obětem, vzdělávání, monitorování stavu a trendů PN a dalších specifických výzkumů a analýz. Od roku 2017 je členem Evropské sítě proti rasismu a xenofobii (ENAR).

IU je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a akreditovaným poskytovatelem právních informací. Služby obětem jsou poskytovány osobně, online a telefonicky zdarma na celém území ČR a zahrnují sociální a právní poradenství a zastupování před soudem. V roce 2020 měla organizace pobočky v Praze a Brně. Na poradnu IU se v daném roce obrátilo 357 osob, z toho více než třetina ve věci PN. Právní služby, poskytované ve spolupráci s advokátními kancelářemi, v roce 2020 dlouhodobě využívalo 101 osob. Ve více než 6 případech z 10 se jednalo o zastupování v trestním řízení.

Od roku 2010 se IU důsledně věnuje monitoringu PN. Informování veřejnosti o jeho podobách, příčinách a důsledcích považujeme za jednu ze svých klíčových rolí jako nevládní neziskové organizace (NNO). Ke stavu PN přistupujeme kriticky a konstruktivně, a na tomto základě navrhujeme legislativní a praktická doporučení. Kromě monitoringu realizujeme také empirické výzkumy. V roce 2020 jsme poprvé vstoupili na terén PN na lidech se zdravotním postižením. Na toto téma jsme provedli výběrové šetření mezi organizacemi, které sdružovaly lidi se zdravotním postižením nebo jim poskytovaly sociální služby. Výsledky byly zveřejněny v samostatné výzkumné zprávě (viz Úvod).

IU realizuje několik vzdělávacích programů. Soustředíme se především na prohlubování znalostí a dovedností profesionálů a profesionálek, kteří přicházejí do kontaktu s oběťmi PN a se zvláště zranitelnými oběťmi. Naše školení jsou určena policii, sociálním pracovní-

kům a pracovním a vyučujícím. V roce 2020 mohli sociální pracovníci a pracovníce zvyšovat své dovednosti a znalosti prostřednictvím 5 kurzů akreditovaných u Ministerstva práce a sociálních věcí. Konkrétně šlo o kurzy úzce specializované na práci s oběťmi trestných činů: Hatespeech v online prostředí, Úvod do problematiky PN, Zákon o obětech trestných činů, Základy trestního řízení pro sociální pracovníky a pracovníce a Bezpečnostní a mediální plánování pro oběti trestných činů. V roce 2020 jsme rovněž vzdělávali o PN státní zástupce a zástupkyně a o PN na LGBT+ lidech soudce a soudkyně.

Program pro oběti, vzdělávací program a monitoring mohou zájemci a zájemkyně podpořit jednorázovým nebo dlouhodobým darem na sbírkový účet 440660440/2010 či poskytnutím služeb zdarma.

Pro podrobnější informace prosím navštivte www.darujipomoc.cz nebo nás kontaktujte na dary@in-ius.cz.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali všem, bez kterých by tato Zpráva nevznikla. Předně děkujeme všem lidem, kteří byli dotčeni PN a rozhodli se nám tyto incidenty oznámit. Víme, že to pro vás nebylo vždy lehké. Věříme, že se nám společně podaří upozornit na stav PN v ČR a přispět k nápravě.

Děkujeme Policejnímu prezidiu ČR za poskytnutí nezbytných statistických dat o předsudečných trestných činech. Nezastupitelnou pomoc nám poskytli ochotní tiskoví mluvčí a další představitelé policie a zaměstnanci státních zastupitelství a soudů. Uvědomujeme si, že jste investovali nemalou energii do zodpovězení našich dotazů. Především díky vaší ochotě a nasazení jsme mohli většinu incidentů dohledat a ověřit.

Poděkování patří kolegům a kolegyním z nevládního sektoru a komunitních organizací, kteří nám pomáhají vyhledávat předsudečné incidenty a kteří posilují vědomí svých klientů a klientek, že se mohou proti PN bránit. Důležitou roli v monitoringu PN v rámci romské komunity hraje již delší dobu organizace ROMEA a v případě transfobního násilí Trans*parent. V roce 2020 jsme dále spolupracovali s organizací Prague Pride. V rámci stejnojmenného festivalu se účastnictvo mohlo zúčastnit workshopu vedeného našimi pracovníky a pracovníci na téma, jak čelit předsudečnému násilí.

Děkujeme ostatním kolegům a kolegyním, kteří v rámci svých pravidelných povinností věnovali svůj čas doplnění databáze a připomínkování Zprávy.

Hlavní zjištění

Hlavní zjištění v oblasti stavu PN:

- Celkem bylo v roce 2020 zaregistrováno 163 předsudečných incidentů.
- Období 2014–2020 charakterizuje tendence mírného nárůstu počtu předsudečných incidentů.
- Pro období mezi roky 2014 a 2020 platí nárůst podílu online incidentů na všech incidentech. Aktuálně se jedná takřka o polovinu všech incidentů.
- Mezi skupiny nejvíce ohrožené PN patřily v roce 2020 lidé definovaní barvou kůže, Romové a lidé definovaní politickým přesvědčením.
- Většina předsudečných incidentů byla zaregistrována v Hlavním městě Praze. K obcím s nejvyšším výskytem zaznamenaného PN se dále řadí Brno.
- Nejčastěji se předsudečné útoky děly na internetu a na veřejně přístupných místech.
- Více napadání jsou muži, občané ČR a lidé ve věku 26–44 let.
- Útočil častěji jednatel než skupina. Mezi příznivce krajní pravice patřil pachatel na základě dostupných informací jen v 17 % všech incidentů.
- Naše analýza statistik Policejního prezidia, které odpovídají statistice trestné činnosti s extremistickým podtextem, odhalila, že část trestných činů kvalifikovaných podle § 403–405 může být ve skutečnosti kvalifikována jako předsudečné trestné činy. V roce 2020 bylo do naší databáze zařazeno jako předsudečné trestné činy 10 trestných činů dle § 403–405 TZ, tedy 26 % v této kategorii.

Hlavní zjištění v oblasti práva:

- Nabyl účinnosti zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád a některé další zákony. Novela přináší podstatné změny v úpravě trestních předpisů.

→ Stát nově hradí náklady vzniklé přibráním zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu i v případě, kdy si poškozený zmocněnce zvolí sám.

→ Zákon rozšířil okruh skutků, u kterých je možné uzavřít dohodu o vině a trestu, o případy tzv. zvlášť závažných zločinů.

→ Ústavní soud judikoval, že z ochranné funkce státu a ústavního práva poškozeného na soudní ochranu vyplývá také právo na zajištění účinného hájení práva poškozeného na uplatnění jeho nároků.

→ Ústavní soud s poukazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) uvedl, že svoboda projevu není absolutní povahy, nýbrž podléhá výjimkám stanoveným v čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

→ ESLP ve věci Beizaras a Levickas proti Litvě upozornil na systémové diskriminační jednání státu vůči LGBT+ osobám. Soud dal najevo, že samotná legislativa poskytující formální ochranu menšinám není dostatečnou garancí ochrany lidských práv, pokud státní orgány nekonají a její naplňování účinně nevymáhají.

→ ESLP v rozsudku Lilliendahl proti Islandu posvětil možnost států stíhat a trestat i méně závažné předsuděčné projevy, pokud přitom stát nevybočí z mezí zákonnosti, přiměřenosti a nezbytnosti v demokratické společnosti.

→ Nově je možné hlásit předsudečné projevy vyskytující se na internetu přes webový Portál občana.

Hlavní zjištění v oblasti společenské atmosféry:

→ Pandemie Covid-19 významně ovlivnila společenské dění. Jedním z projevů byly útoky na představitele a zastánce protipandemických opatření, stejně jako na jednotlivce či skupiny podezřelé z nedodržování karantény a potenciálního šíření nákazy. Mezi terči krajní pravice nechyběly ani NNO a Evropská unie.

→ Veřejným ochráncem práv se stal Stanislav Křeček,

známý svými výroky o potřebě chránit „práva většiny“, zpochybňováním existence diskriminace a protiromskými výroky.

→ Protesty Black Lives Matter se rozšířily také do Česka. Z politiků se vůči nim nejvíce vymezil Miloš Zeman, který uvedené heslo označil za rasistické. Jiní politici upozorňovali na existenci rasismu také v českém prostředí.

→ Na fotbalových stadionech se objevilo množství rasistických projevů vůči hráčům tmavé barvy kůže.

→ Protiromský rasismus byl zaznamenán v různých souvislostech, včetně schvalování a oslavování zabitých osob při žhářském útoku v Bohumíně pro jejich údajnou romskou národnost nebo snah o výstavbu kontejnerového bydlení v mosteckém Chanově.

→ Policie vyšetřovala vydání a distribuci nacistické a antisemitské literatury.

→ Část obyvatel Ostravy vystoupila proti tomu, aby v jejich sousedství vzniklo bydlení pro lidi s autismem.

→ Politici a jiní aktéři si připomenuli romský holocaust.

→ Český stát čelil kritice zejména mezinárodních organizací za porušování lidských práv v případě romských obyvatel.

1 Právní vývoj

1.1 Legislativní vývoj

Dne 1. 10. 2020 nabyl účinnosti zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád a některé další zákony. Novela přináší podstatné změny v úpravě trestních předpisů.

Ze změn, které se dotknou i poškozených, na kterých byl spáchán předsudečný trestný čin, je třeba zmínit zejména ty týkající se nákladů na zmocněnce. V ustanovení § 51a trestního řádu nově přibyl odstavec 7, který stanoví: *„Náklady vzniklé při bránění zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu, hradí stát.“* Stát doposud hradil pouze náklady vzniklé při bránění ustanoveného (nikoli poškozeným zvoleného) zmocněnce, který měl nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu. Tato změna tak může v praxi znamenat rozšíření právní pomoci poskytované poškozeným, včetně zvláště zranitelných obětí.

Další relevantní změnou je nová úprava institutu dohody o vině a trestu. Nově je dle § 175a odst. 8 trestního řádu rozšířen okruh skutků, u kterých je možné dohodu o vině a trestu uzavřít, o případy tzv. zvláště závažných zločinů, tedy u úmyslných trestných činů, kde činí horní hranice trestní sazby nejméně 10 let, mezi něž patří i nejzávažnější násilná trestná činnost s předsudečnými pohnutkami, jako je Vražda podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. g) nebo § 140 odst. 2, odst. 3 písm. g) či Těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. f) TrZ. Zákonodárci si od novely slibují častější využívání tohoto právního institutu.⁴

Efektivnějšímu uplatnění nároků poškozených má napomoci také změna § 46 trestního řádu, podle něž by orgány činné v trestním řízení (OČTŘ) měly nově v rámci poučení v přípravném řízení upozornit poško-

⁴ Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8 & CT=453 & CT1=0sqw?O=8 & CT=453 & CT1=0>.

zeného na to, že ve věci může být vydán trestní příkaz a že v takovém případě je možné uplatnit nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení nejpozději do doby vydání trestního příkazu.

Nová úprava trestněprávních předpisů se zejména snaží vytvořit podmínky pro častější ukládání peněžitých trestů. To je zřejmé z důvodové zprávy: *„Cílem předkládaného návrhu zákona je na základě vyhodnocení poznatků praxe přijmout taková legislativní opatření, která zvýší počet ukládaných peněžitých trestů, a to ať již jako trestů samostatných či ukládaných vedle jiného trestu.“*⁵ V této souvislosti je vhodné připomenout existenci zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení, který umožňuje poškozeným v trestním řízení domáhat se majetkového nároku z výnosu majetkové trestní sankce u Ministerstva spravedlnosti. Pokud by byly na základě novely TrZ častěji ukládány peněžité tresty, rozšířil by se okruh poškozených, kteří by měli podle zákona č. 59/2017 Sb. možnost fakticky se domoci přiznané nemajetkové újmy či jiné škody, která jim byla trestným činem způsobena. Potenciálně se tedy může jednat o další krok, který je způsobilý zlepšit postavení poškozených.

Novela dále změnila obsahové náležitosti obžaloby a počátek hlavního líčení před soudem. Obžaloby musí dle § 177 písm. d) trestního řádu nově obsahovat návrh na uložení trestu s uvedením jeho druhu a výměry nebo návrh na upuštění od potrestání. V souvislosti s počátkem hlavního líčení je pak novinkou, že státní zástupce po přednesení obžaloby dle § 206 trestního řádu také uvede, které skutečnosti považuje za nesporné. Dopad těchto změn na procesní postavení poškozeného a pachatele v souvislosti s předsudečnými trestnými činy bude zjevný až po uvedení do praxe.

Další poměrně zásadní změnou je novelizace § 138 TrZ, která v odst. 1 stanovuje jednotlivá pásma rozhodná pro kategorizaci výše škody. Dosud se škodou ni-

⁵ Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony - <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8 & CT=453 & CT1=0sqw?O=8 & CT=453 & CT1=0>.

koli nepatrnou rozuměla škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou nejméně 25 000 Kč, větší škodou nejméně 50 000 Kč, značnou škodou nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu nejméně 5 000 000 Kč. Nově jsou pak všechny minimální částky na dvojnásobných hodnotách oproti výše uvedenému. V praxi to tedy bude znamenat, že velká část skutků dříve trestných bude předána k řešení přestupkovým komisím, které jsou už dnes značně zahlceny. Lze tedy předpokládat, že předsudečné útoky, které jsou řešeny jako přestupky, bude ještě náročnější včas úspěšně vyřídit.

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, nebyl v roce 2020 novelizován. Platná tedy zůstává varianta z roku 2017. Podrobnou analýzu zákona, včetně legislativních a praktických doporučení, provedla IU v publikaci z roku 2016.⁶

Obětem předsudečných trestných činů jsou k dispozici další prostředky k vymožení jejich práv. Tyto prostředky spadají do oblasti civilního práva, zejména jde o žalobu na náhradu nemajetkové újmy a osobnostní žaloby. Ani ty neprošly v roce 2020 žádnou legislativní změnou či úpravou.

1.2 Judikatura

Významná rozhodnutí soudů spojená s problematikou PN a jeho obětí byla v roce 2020 vydána Ústavním soudem ČR i ESLP.

1.2.1 Usnesení Ústavního soudu III. ÚS 3707/19 ze dne 28. 4. 2020

Ústavní soud odmítl stížnost Adama B. Bartoše, v níž se stěžovatel domáhal zrušení rozsudku, jímž byl odsouzen za několik předsudečných trestných činů v souvislosti se svou antisemitskou aktivitou na sociálních sítích, veřejných vystoupeních a svou publikační činností. Stěžovatel namítal, že soudy neprovedly jím navrhovaný důkaz – nepřečetly 7 jeho knižních publikací – a uzavřel, že není-li společnost schopna tolero-

⁶ In IUSTITIA. 2016. *Zákon o obětech trestných činů. Praktická a legislativní doporučení zohledňující návrh technické novely zákona č.45/2013 Sb.* Praha: In IUSTITIA, o.p.s. Dostupné na: <http://www.in-ius.cz/dwn/praktalegdopo/zotc-web-final.pdf>.

vat provokativní politické názory, není hodna se nazývat demokratickou.

Ústavní soud uvedl, že postup Městského soudu v Praze, kdy tento provedl důkaz demonstrací předmětných publikací, považuje za ústavně souladný a dále se vyjádřil k namítanému porušení svobody projevu. V této souvislosti Ústavní soud s poukazem na judikaturu ESLP uvedl, že svoboda projevu není absolutní povahy, nýbrž podléhá výjimkám stanoveným v čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ústavní soud dospěl k závěru, že stěžovatelovo jednání lze podřadit právě pod tyto výjimky a je třeba jej potírat, včetně aplikování norem trestního práva.

1.2.2 Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV.ÚS 3555/19 ze dne 28. 7. 2020

Ústavní soud vydal nález, v němž se zabývá přiznáním práva na náhradu nákladů vzniklých při bráním zmocněnce v trestním řízení. V daném případě okresní soud přiznal poškozeným náhradu nákladů vzniklých při bráním zmocněnce, na základě stížnosti odsouzeného poté krajský soud usnesení okresního soudu zrušil a nově rozhodl o náhradě nákladů poškozených. Značnou část právních úkonů zmocněnce poškozeného z výpočtu vypustil s odůvodněním, že potřebnými úkony byly pouze převzetí a příprava právního zastoupení poškozené včetně právní rady, dále úkon prostudování spisu při skončení vyšetřování, úkon písemného podání návrhu na přiznání nároku na náhradu nemajetkové újmy a škody a odměna za úkon podání a odůvodnění odvolání.

Ústavní soud výše uvedené usnesení krajského soudu zrušil pro jeho nepřezkoumatelnost. Judikoval, že z ochranné funkce státu a ústavního práva poškozeného na soudní ochranu vyplývá také právo na zajištění účinného hájení práva poškozeného na uplatnění jeho nároků. Pokud se poškozený nechal v řízení zastoupit zmocněncem a byl mu aspoň z části přiznán nárok na náhradu újmy, byl odvolací soud povinen přiznat mu

náhradu nákladů vzniklých přibráním zmocněnce. Dále judikoval, že pokud soud dojde k závěru, že náhradu za náklady zmocněnce přizná jen z části nebo je poměrně sníží, musí toto rozhodnutí náležitě a konkrétně odůvodnit. Ústavní soud tady opakovaně zdůrazňuje stanovisko, že poškozenému, pokud mu byla alespoň částečně přiznána náhrada škody, nemůže být k tíži přibrání zmocněnce v rámci trestního řízení.

1.2.3 Rozsudek ESLP ve věci Beizaras a Levickas proti Litvě, č. 41288/15 ze dne 14. 5. 2020

Případ se týká dvou litevských mužů, kteří na Facebooku (FB) oznámili svůj vztah prostřednictvím fotografie, na níž si dávají polibek. Pod příspěvkem se objevilo přes 800 komentářů, z nichž většina byla předsudečné povahy, včetně výhrůžek smrtí. Stěžovatelé se rozhodli podat trestní oznámení na autory 31 komentářů. Státní zástupce nezahájil trestní stíhání ani v jednom případě. Stěžovatelé se u vnitrostátních soudů nedomohli spravedlnosti, a tak se prostřednictvím neziskové organizace obrátili na ESLP. Rozporovali zde argumentaci vnitrostátních úřadů, které stanovily zaprvé, že předsudečné příspěvky nemohou být považovány za vážné výhrůžky, protože zde chyběl prvek soustavnosti, kdy většina komentujících zveřejnila pouze jeden příspěvek, a zadruhé, že zveřejněná fotografie dvou líbajících se mužů, na níž má jeden navíc na krku křesťanský kříž, byla excentrická a stěžovatelé se nemohou divit, že vyvolali negativní reakce, zejména v případě, kdy fotografii na FB zveřejnili i neznámým lidem.

ESLP se s argumentací litevských orgánů neztotožnil. V prvním případě uzavřel, že litevský právní řád ani dosavadní judikatura nestanoví žádný požadavek na soustavnost předsudečných příspěvků, a ve druhém případě, že jednání litevských úřadů bylo viktimizující a systémově diskriminační z důvodu předpojatosti úřadů vůči sexuální orientaci stěžovatelů a Litva nedostála svému pozitivnímu závazku účinně vyšetřit nenávistné projevy. Litva tak porušila zákaz diskriminace dle čl. 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních

svobod ve spojení s právem na respektování soukromého a rodinného života (článek 8) a právo na účinné opravné prostředky (článek 13).

1.2.4 Rozsudek ESLP ve věci Lilliendahl proti Islandu, č. 29297/18 ze dne 12. 5. 2020

Stěžovatel v rámci diskuze o rozhodnutí rady města Hafnarfjörður posílit na tamních základních a středních školách výuku o záležitostech týkajících se LGBT+ lidí zveřejnil příspěvek s následujícím vyjádřením: *„Tohle je nechutné. Indoktrinovat děti informacemi o tom, jak se páří úchylové.“* Na základě tohoto komentáře došlo k odsouzení stěžovatele k peněžitému trestu 100 000 islandských korun (přibližně 800 eur). S tím stěžovatel nesouhlasil. Svůj příspěvek nepovažoval za společensky škodlivý a výši peněžitého trestu označil za nepřiměřenou. Proto podal stížnost k ESLP.

Soud jeho stížnost odmítl pro zjevnou neopodstatněnost. Přestože se ztotožnil s názorem stěžovatele, že daný komentář patřil k méně škodlivým, připomněl také, že islandské trestní právo umožňuje v případě hanobení osob z důvodu sexuální orientace uložit až dvouletý trest odnětí svobody. V tomto ohledu uložení peněžitého trestu není možné považovat za nepřiměřené spáchanému trestnému činu.

Význam tohoto rozsudku je možné spatřovat zejména v tom, že ESLP posvětil možnost států stíhat a trestat i méně škodlivé předsudečné projevy, pokud přitom stát nevybočí z mezí zákonnosti, přiměřenosti a nezbytnosti v demokratické společnosti.

1.3 Významné případy

1.3.1 Selhání policie a justice ve věci RBA

Ústavní soud nálezem III. ÚS 1412/20 zamítl stížnost, kterou se stěžovatel RBA domáhal ochrany před zásahem do svého ústavně zaručeného práva na život a práva na soudní ochranu. Podstatou ústavní stížnosti bylo, že obecný soud nepřihlédl k předsudečné po-

hnutce pachatele. ESLP již v minulosti opakovaně judikoval, že státy mají postupovat tak, aby zajistily účinné vyšetřování předsudečných trestných činů, přičemž musí aplikovat tzv. indikátory předsudečné pohnutky. Na to v daném případě české instituce rezignovaly.

Stěžovatel byl v červenci 2018 v Brně na ulici Starobrněnská verbálně a fyzicky napaden skupinou 4 mužů, kteří mu nadávali, že je „terorista a černej cizinec“, a následně byl při pokusu o úkryt na bezpečném místě dostihnout odsouzeným Vladanem Weissem, který jej strhl k zemi, uchopil za hlavu a nejméně dvanáctkrát udeřil do obličeje. Přitom mu nadával „pičo, kurvo, černej cizinče, špinavej Arabe“. Poté se odsouzený postavil a silně poškozeného kopl do obličeje, útok završil tím, že mu do očí, aniž by ho poškozený jakkoli obtěžoval, vystříkal pepřový sprej. „Měl jsem pocit, že jsem ve válce, bál jsem se o život, myslel jsem, že zemřu,“ popisoval poškozený soudu prvního stupně. „Dodnes jsem se s útokem nevyrovnal, nejhorší je ztráta důstojnosti, stydím se za to, že jsem se neubráníl,“ zdůraznil muž zásah incidentu do svého osobního života.

Již přípravné řízení bylo zatíženo chybami a zjevnou neochotou OČTŘ zjednat spravedlnost. Policie se nejprve odmítla oznámením poškozeného zabývat. Jím podané trestní oznámení přijala až 5 dní po útoku, pachatel tak získal významný procesní náskok. Následně nebyla policie schopna pachatele ztotožnit, ačkoli byl v minulosti opakovaně odsouzen, je aktivním příznivcem krajní pravice a bojových sportů, a především byl útok zaznamenán na městských kamerách. Muž byl obviněn až v červnu 2019, měl tedy víc než rok na to, aby svoji výpověď a obhajobu dohodl s ostatním svědky a ovlivnil další důkazní prostředky.

Krajské státní zastupitelství sice pachatele obžalovalo z trestného činu ublížení na zdraví s předsudečnou pohnutkou, fakticky ale neudělalo nic, aby své stanovisko v hlavním líčení účinně obhájilo. Dokonce se v závěrečné řeči částečně ztotožnilo s verzí obžalovaného. Podobně se na jeho stranu přiklonil v hlavním líčení soud. Přiklonil se k tvrzení podloženým výlučně

svědectvím jeho přátel z prostředí bojových sportů, že měl poškozený útok vyprovokovat údajným obtěžováním dvou žen. Tyto ženy nikdy nebyly policií identifikovány, nikdy nebyly vyslechnuty, a nemohly tak potvrdit, ani vyvrátit tvrzení obžalovaného. Soud naopak odmítl obstarat a provést důkazy ve vztahu k důvěryhodnosti svědků – informace z prostředí krajní pravice a výpis z rejstříku trestů. Jeden ze svědků např. měl na svém těle tetování oblíbené mezi příznivci krajní pravice.

Hlavním pochybením Krajského soudu v Brně je nedostatečná aplikace indikátorů předsudečné trestné činnosti, svědčící o tom, že se soud neorientuje v platné judikatuře ESLP. Na judikaturu byl přitom opakovaně upozorněn. Indikátory předsudečnosti jsou nástrojem, jehož prostřednictvím lze pohnutku pachatele dovést na základě nepřímých indicií. V daném případě jich bylo na místě aplikovat hned několik – v první řadě se jednalo o národnostní rozdíl mezi poškozeným a pachatelem, následně také prokazatelnou příslušnost pachatele k nenávistnému hnutí, jeho předchozí trestnou činnost s rasovým podtextem, verbální rasistický útok na poškozeného před a během fyzického napadání a v neposlední řadě brutalita, která u obecného násilí není tak nápadná.

Ústavní soud dal při svém rozhodnutí přednost zásadě *in dubio pro reo*, tedy v pochybnostech ve prospěch obžalovaného, a to výlučně směrem k pohnutce. Svědčí to o jeho nejistotě ve vztahu právě k obtížnému dovozování předsudečné pohnutky. Soud také do budoucna naznačil, že je ústavně konformní, pokud stát sice zažaluje předsudečnou pohnutku, soud o ní však nerozhodne. Sám Ústavní soud přitom v jiném svém rozhodnutí podotkl, že objasňování předsudečné trestné činnosti je složité, ale právě tato složitost klade oprávněně vyšší nároky na rozhodovací praxi. Po zamítnutém nálezu zvažuje stěžovatel stížnost k ESLP.

1.4 Významné události

1.4.1 Hlášení předsudečných projevů online

Od února 2020 je možné hlásit předsudečné projevy vyskytující se na internetu přes web Portál občana. K tomu je k dispozici strukturovaný formulář, který pomáhá uživatelům správně definovat a popsat nenávistné projevy. Po vyplnění formuláře je možné odeslat trestní oznámení online policii nebo státnímu zastupitelství. Tento postup by měl být pro občany jednodušší zejména v tom smyslu, že formulář bude zčásti předvyplněný údaji z informačních systémů veřejné správy, a to především ze základního registru obyvatel. Uživatel tak bude vyplňovat pouze některé položky. Oznámení však nelze podat jako anonymní. K přihlášení do Portálu je potřeba mít elektronický občanský průkaz nebo přístupové údaje k datové schránce.

2 Společenské ovzduší

2.1 Pandemie Covid-19

⁷ https://www.denik.cz/z_domova/de-nik-proti-fake-news-panika-virus-uto-ky-20200304.html

⁸ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/lync-nakazenych-koronavirem-na-bratra-rvali-at-zaleze-koronu-pry-nejcheteji-96974>

⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/amnesty-international-romove-a-dalsi-mensiny-jsou-casteji-postizeny-represivnimi-omezenimi-kvuli-koronaviru>

¹⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/obcerstveni-a-rouscky-z-darma-vietnamska-komunita-pomaha-nejen-polistum-zachranarum-a-hasicum>

¹¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-romove-z-ruznych-mest-se-zapojili-do-siti-rousek>

¹² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/extremiste-se-snazi-parazitovat-na-pandemii-covid-19-okamura-klaus-ml.nebo-kotleba-utoci-na-eu-a-verejnopravni-media>

¹³ <https://www.respekt.cz/tydenik/2020/15/filip-a-okamura-ohrozuji-pomoc-lidem>

¹⁴ https://www.iroz-hlas.cz/zpravy-svet/evropska-unie-pandemie-koronavirus-postup-cinnost-mandat-zdravotnicka-politika_2003262003_aur

¹⁵ <https://a2larm.cz/2020/04/co-delaji-neziskovky-behem-epidemie-zachranuji-nas/>

V souvislosti s pandemií Covid-19 začali lidé útočit na skutečné nebo domnělé nakažené. Nenávist okolí pocítili např. žáci gymnázia v České Třebové, kteří byli v Itálii na lyžařském výcviku⁷, nebo nakažený muž na Českolipsku, o němž začali sousedé roznášet pomluvy, že nedodržuje karanténu.⁸ Organizace Amnesty International ve své zprávě upozornila, že Romové a další menšiny se častěji stávají v době koronavirové pandemie terčem násilí, diskriminujících osobních kontrol, karanténních opatření nebo pokut.⁹

S pandemií však zpočátku nebyly spojené jen útoky a omezení, ale také velká vlna občanské solidarity a zájmu o druhé. Do šití roušek a pomoci se zapojili i lidé z vietnamské¹⁰ či romské komunity¹¹.

Někteří politici využívali proměnlivé nálady ve společnosti ve svůj prospěch. Tomio Okamura, Václav Klaus mladší nebo politici z KSČM útočili na Evropskou unii¹² a neziskové organizace¹³. Nejspíš předpokládali, že si jejich voliči nezjistí, že se EU např. chystá podpořit ČR přibližně 30 miliardami korun¹⁴ a že jsou to právě neziskové organizace, které v době krize distribuují roušky, pečují o seniory a organizují spoustu dalších možností pomoci. Pomáhají přitom především těm nejzranitelnějším, jako jsou lidé bez přístřeší nebo lidé žijící v pobytových zařízeních.¹⁵

Starosta Postoloprť Zdeněk Pištora (Trikolora) zneužil pandemie, aby na svém facebookovém účtu vyvolal nenávist vůči Romům. V duchu „nejlepších“ domácích rasistických tradic je označoval jako „spoluobčany“ a popisoval, že „nehnou pro tuto společnost ani prstem a chodí se svým mnohapočetným klanem dětí (které jsou jejich výrobním prostředkem) pro mnohatisícové dávky a ještě se rozčilují, že je nedostávají včas, aby se vzápětí šli poflakovat po ulicích a náměstích v době, kdy je vyhlášena karanténa“. Pod tímto vzkazem se

objevily desítky komentářů Romů, kteří starostu upozorňovali, že šíjí roušky, zásobují potravinami obchody a jinak pomáhají, ať už dobrovolně, nebo v rámci své práce. Odkaz později ze starostova facebookového účtu zmizel.

Zatímco na začátku pandemie lidé nosili vcelku dobrovolně ústenky neboli obličejové roušky, které prokazatelně pomáhají při boji s nákazou¹⁶, na konci první vlny pandemie se začaly objevovat útoky na lidi, kteří ústenky nesundali ani po skončení platnosti vládních nařízení příkazujících jejich nošení na veřejnosti. Boj proti rouškám byl občas až absurdní, zejména, když některé veřejně aktivní osoby spojovaly roušky s islamizací, jak dokládají třeba verše z písně „Sundej si roušku a pusu mi dej“ od Jiřího Koběorského: „Jsme český stát, proč si mám na islám hrát?“¹⁷ Úvahy o rouškách jako symbolu zotročení lidí a usnadnění cesty islámu se objevovaly i na některých blozích a sociálních sítích.¹⁸

Do některých demonstrací proti vládním protipandemickým nařízením se zapojili i pravicoví extremisté. 18. října se konala demonstrace na pražském Staroměstském náměstí, při které zasahovali těžkooděnci. Jeden z účastníků byl vyfocen, jak hajloval.¹⁹ V Praze se demonstrovalo i 17. listopadu. Policie zadržela 144 lidí a 16 z nich podezírá z trestných činů. Někteří demonstranti se střetli s policií a jeden z policistů utrpěl těžký otřes mozku.²⁰

Mládežnická organizace extremistické Dělnické strany sociální spravedlnosti použila na svém twitterovém účtu antisemitskou karikaturu. Muž vypadá naprosto stejně jako nacistické antisemitské karikatury Židů. Mužská postava s velkým nosem má v jedné ruce injekční stříkačku a ve druhé schovává za zády nůž. Je to odkaz na očkování proti onemocnění Covid-19. Karikaturu doprovází text: „My se proti onemocnění Covid-19 očkovat nenecháme! Ať si nás ty globalističtí bastardi vydírají, jak chtějí!“²¹

¹⁶ <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/-noseni-rousek-po-maha-proti-koronavi-ru-vic-nez-jina-opa-treni-naznacuje-studie-40327446>

¹⁷ https://www.youtube.com/watch?v=8LSASi-OvGIs&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2_3GtH9gOvqajYr_6zGbb-sThp3T4Vmr486Dlp_kEQvwBDuuQLC3CI-0BkU

¹⁸ <http://blog.aktualne.cz/blogy/david-za-humensky.php?ite-mid=36854>

¹⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-protest-odpucu-covidovych-opatreni-skoncil-utokem-extremistu-na-policisty-tezkoodenci-agresivni-demonstranty>

²⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-zadrzela-pri-protestech-v-praze-144-agresoru-14-lidi-podezira-z-trestneho-cinu-podle-expertky-slo-o-otypicky-stret>

²¹ <https://www.forum24.cz/udatna-delnicka-mladez-bojuje-s-vakcinou-antisemitskou-karikaturou/>

2.2 Dezinformace a reakce na ně

Českým internetem se šířily dezinformace o nemoci Covid-19. Podle analýzy Semantic Visions se tématu české dezinformační weby začaly věnovat už v únoru a citovaly „experty“ zmiňované na ruských a amerických dezinformačních webech. Objevila se i informace, že média veřejné služby situaci záměrně zveličují, aby odvedla pozornost od blížící se migrační krize.²² Dezinformace v souvislosti s koronavirovou pandemií začalo vyvracet i Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra.²³

Postupně se začaly objevovat i dezinformace týkající se očkování proti Covid-19 a dalších ochranných opatřeních před šířením nemoci. Šířily se např. vymyšlené zprávy, že v injekčních stříkačkách lidí, kteří se nechávají očkovat před kamerami, chybí jehla, očkování má jiné vedlejší účinky, než uvádí výrobce, kvůli nošení roušek ve školách zemřely děti, nebo že vakcína je způsob, jak dostat do těla lidí chip k jejich ovládnutí apod. Hoaxy se snažili vyvracet tvůrci webové stránky manipulatori.cz.²⁴

Reklamní systém Sklik.cz začal nabízet klientům možnost odmítnout zobrazení jejich reklamy na dezinformačních webech. Nově začal systém čerpat data nejen z webu Konspiratori.sk, ale také z databáze Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky.²⁵

Společnost FB zahájila v únoru na území ČR a Slovenska prověřování pravdivosti zpráv. Je to součást celosvětového projektu boje proti dezinformacím.²⁶

Reportérům ČT a týdeníku Respekt se podařilo vypátrat provozovatele dezinformačního serveru Aero-net Marka Pešla. Setkali se s ním ve slovenském Trenčíně. Na dezinformačním webu vystupoval anonymně jako „Vedoucí kolotoče“. Svými anonymními, neozdrojovanými a nepravdivými texty se už několik let pokouší ovlivňovat dění v ČR.²⁷

²² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/dezinformace-o-viru-se-podle-analyzy-sirily-nejprve-z-ruskeho-serveru>

²³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/centrum-vnitro-vyvraci-nejcastejsi-dezinformace-o-koronaviru>

²⁴ <https://manipulatori.cz/>

²⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/dezinformacni-weby-prijdou-o-penize-z-reklamy.klienti-seznamu-si-muzou-zvolit-ze-na-nich-nechteji-inzerovat>

²⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/facebook-spousti-program-proverovani-zprav>

²⁷ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3056786-po-stopach-dezinformatora-reporteri-ct-odhalili-utajeneho-provozovatele-aeronetu>

2.3 Stanislav Křeček zvolen ombudsmanem

²⁸ <https://www.info.cz/cesko/valkova-se-v-ksc-podilela-na-sikane-disidentu-s-muzem-ktery-poslal-na-smrt-horakovou-44078.html>

²⁹ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/hele-na-alkova-josef-urvalek-petr-blazek-historik_2002131049_ako

³⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/valkova-zustava-vladni-zmocnenkyni-pro-lidska-prava-a-neodstoupi-podporila-ji-vetsina-clenu-rady-vlady-pro-lidska-prava>

³¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/renata-kottnerova-odstoupila-kvuli-helene-alkove-z-rady-vlady-pro-zalezitosti-romske-mensiny>

³² <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/novy-ombudsman-krecek-slozil-slib-do-rukou-okamury-40313986>

³³ <https://radiozurnal.rozhlas.cz/stanislav-krecek-je-na-pronajimate-li-jak-nalozi-se-svym-bytem-a-nemusi-sdelovat-6249707>

³⁴ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3047207-krecek-matys-schorm-poslanci-vyberou-noveho-ombudsmana-snemovna-je-rozdelena>

³⁵ <https://video.aktualne.cz/dvtv/ombudsmanem-bude-stanislav-krecek-romove-by-se-meli-o-svoje/r-15686f8a4dbd11eaa-24cac1f6b220ee8/>

³⁶ <https://www.facebook.com/hollan.matej/posts/10217418189151450>

Velkým politickým tématem začátku roku se stala volba nového ombudsmana. Info.cz přineslo informaci o tom, že favoritka na tento post a bývalá ministryně spravedlnosti Helena Válková psala na přelomu 70. a 80. let minulého století odborné články hájící zákony namířené proti tehdejším disidentům. Text o resocializaci odpůrců režimu sepsala s prokurátorem v procesu s Miladou Horákovou Josefem Urválkem.²⁸ Válková, kterou na post ombudsmanky nominoval prezident Miloš Zeman, svou nominaci odmítla a podala trestní oznámení na historika Petra Blažka, který tvrdil, že v době psaní článků o ochranném dohledu musela o šikaně odpůrců režimu vědět.²⁹ Válková navíc zůstala ve funkci vládní zmocněnkyně pro lidská práva. Na protest proti jejímu setrvání v této funkci odstoupili někteří členové Rady vlády pro lidská práva³⁰ a Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.³¹

Prezident tedy přišel s novým kandidátem – Stanislavem Křečkem, kterého poslanci skutečně ombudsmanem zvolili³², a to navzdory jeho problematickým názorům týkajících se diskriminace. Těsně před zvolením např. Křeček pro Český rozhlas uvedl, že „pokud mají majitelé bytů špatné zkušenosti s Romy, mohou jim kvůli jejich původu byt nepronajmout“.³³

Martin Kolovratník z ANO k překvapivé volbě uvedl, že určité množství jeho stranických kolegů mohlo Křečkovi dát natruc svůj hlas v reakci na to, že spolek Milion chviliek pro demokracii avizoval pořádání demonstrací, pokud se Křeček skutečně stane ombudsmanem.³⁴

I po svém zvolení Křeček dál zpochybňoval diskriminaci a otevřeně říkal, že se nebude zabývat lidskými právy tak, jak to dělali jeho předchůdci ve vedení úřadu. V DTVV např. prohlásil, že Romové by se o svá práva měli starat sami,³⁵ ve facebookové diskusi ze svého soukromého profilu psal, že o žádné diskriminaci na trhu s byty neví,³⁶ nebo souhlasně ohodnotil

komentář jiného diskutéra: „Jedno odmítnutí cigana rasismus nedělá“.³⁷

Proti Křečkovi ve funkci ombudsmana se vymezili otevřeným dopisem např. členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.³⁸ Také Grémium romských regionálních představitelů se ohradilo proti tomu, že se v ČR zabývají lidskými právy na významných postech lidé jako Válková nebo Křeček.³⁹ Romové z Libereckého kraje požadovali po Křečkovi omluvu za dehonestující výroky.⁴⁰ Potěšení nad zvolením Křečka naopak vyslovil např. předseda Dělnické strany sociální spravedlnosti Tomáš Vandas.⁴¹

Křeček si po nástupu do funkce vzal agendu diskriminace, ačkoliv mu jeho zástupkyně Monika Šimůnková nabízela, že by se této problematice mohla věnovat. Po rozhovoru s novým ombudsmanem rezignovala ředitelka právní sekce Petra Zdražilová, která tuto funkci vykonávala 7 let.⁴²

U příležitosti Mezinárodního dne lidských práv vydal Křeček již ve funkci ombudsmana v deníku Právo komentář. Kritizoval v něm skupiny lidí, které si „výklad lidských práv pro sebe privatizují a toto své pojetí považují za jediné správné“. Z kontextu vyplynulo, že těmito skupinami myslí např. účastníky „různých pride“ nebo zastánce „manželství pro všechny“, jejichž požadavky prý podle ombudsmana vyvolávají u širokých vrstev obyvatel alergii. Svůj text zakončil hřímáním nad politickou korektností. „Má-li dnes ombudsman plnit svoji funkci, musí, podle mého názoru, resignovat na snahu o politickou korektnost a zcela zřetelně pojmenovávat věci těmi jmény, které považuje za odpovídající realitě. Nesmí být vázán ohledy na složité předivo vzájemných společenských, politických, správních nebo i osobních vztahů, které jistě míru politické korektnosti snad vyžadují, neboť, jak jsem o tom hluboce přesvědčen, občané už mají plné zuby toho, že jim jsou problémy společnosti sdělovány způsobem, který je ve zjevném rozporu s jejich každodenní zkušeností. Což jinak než snahou o politickou korektnost vysvětlit nelze,“ uvedl.⁴³

³⁷ <https://www.facebook.com/hollan.matej/posts/10217419920154724>

³⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obcansti-clenove-romske-rady-stanislav-krecek-je-pro-nas-jako-verejny-ochrance-prav-neprijatelny>

³⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/gremium-romskych-regionalnich-predstavitelu-se-ohrazuje-proti-helene-valkove-z-lidskych-prav-se-v-ceske-republice-stava>

⁴⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/koalice-romskych-reprezentantu-libereckeho-kraje-pane-krecku-omluvte-se-za-dehonestujici-vyroky-tykajici-se-romu>

⁴¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/predseda-extremisticke-dsss-tomas-vandas-jasa-nad-zvolenim-krecka-ombudsmanem>

⁴² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/novy-ombudsman-agendu-diskriminace-nesveril-simunkove-necha-si-ji-pro-sebe-vedouci-pravni-sekce-zdrazilova-rezignovala>

⁴³ <https://www.facebook.com/stanislav.krecek.5/posts/10215637539971776>

Organizace Vzájemné soužití v čele s Kumarem Vishwanathanem adresovala Křečkovi v reakci na tato vyjádření otevřený dopis, ve kterém ho nepřímo vyzvala k rezignaci.⁴⁴

2.4 Reakce na hnutí Black Lives Matter

Někteří politici v souvislosti s protesty proti rasismu, které na mnohem místech světa reagovaly mimo jiné na zabití Afroameričana Georga Floyda při policejním zásahu, připustili, že rasismus je problémem i v české společnosti. V tomto smyslu se vyjádřila např. místopředsdkyně sněmovního sociálního výboru Olga Richterová (Piráti), předsdkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová, předseda ODS Petr Fiala nebo ministr zahraničí a místopředseda sociální demokracie Tomáš Petříček.⁴⁵ Prezident Zeman na schůzce s americkým velvyslancem na konci června ale prohlásil, že hnutí Black Lives Matter je rasistické, protože záleží na všech životech. Zástupci antirasistického hnutí Black Lives Matter už mnohokrát na podobná nepochopení reagovali vysvětlením, že svým názvem v žádném případě neříkají „na životech bílých nezáleží“, ale že reagují na strukturální rasismus a policejní brutalitu specificky namířenou vůči černochům.⁴⁶ Proti prezidentovu výroku se ohradil i bývalý ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, který připomněl, že i v evropských zemích jsou policisté vůči občanům tmavé kůže „přísnější a suroví“, což často zaznamenával i jako předseda Helsinského výboru pro lidská práva. Zmíněné heslo je podle něj „zoufalým výkřikem Američanů, kteří ani více než sto padesát let po zrušení otroctví nejsou vždy a všude nazíráni jako rovnoprávní občané.“⁴⁷

Pražské Švandovo divadlo umístilo jako výraz solidarity na svou budovu nápis „Black Lives Matter“. Zaměstnanci divadla poté čelili velkému množství anonymních vzkazů a výhrůžek. „Byl jsem připraven na to, že někomu to může přijít patetické, příliš angažované. Takže jsem v reakcích čekal spíše ironii. Míra agresivity reakcí mne překvapila,“ uvedl ředitel divadla Daniel Hrbek.⁴⁸

⁴⁴ http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/organizace-vzajemne-souziti-v-cele-s-kumarem-vishwanathanem-k-ombudsmanovi-trpite-komplexem-zajisteneho-bileho?fbclid=IwAROW-dozc8nKRAr7k0_Lp-sE3b4sE2ID1s-ofBVe-5G0fBqMHc_dXnUEtZD-Slc

⁴⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/podle-nekterych-politiku-je-rasismus-problemem-i-v-ceske-republice>

⁴⁶ <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/ze-man-oznaci-heslo-black-lives-matter-za-rasisticko-40329307>

⁴⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/karel-schwarzenberg-pane-prezidente-opet-jste-slapli-dukladne-vedle>

⁴⁸ https://www.lidovky.cz/kultura/napis-black-lives-matter-na-svandove-divadle-tolik-projevu-rasove-nenavisti-jsme-necekali-rika-jeho-A200615_164639_in_kultura_jto?

Časopis Reflex zareagoval na antirasistické hnutí obálkou časopisu s podobiznou černošského Hitlera⁴⁹, čímž redakce v tom lepším případě vyjádřila nepochopení podstaty hnutí Black Lives Matter.

Proběhlo ale také několik veřejných akcí na podporu celosvětové antirasistické kampaně. Asi 300 lidí demonstrovalo v polovině srpna na pražském Klárově a před americkou ambasádou. Demonstranti si vyslechli projevy a minutou ticha uctili oběti rasismu.⁵⁰ Na podstavci sochy Winstona Churchilla na pražském Žižkově se objevil nápis „Byl rasista. Black Lives Matter“. Z prohlášení autorek vyplývá, že se chtěly svým činem k protestům připojit a upozornit na hladomor v Bengálsku, použití chemických zbraní proti demonstrujícím v Iráku, střílení do stávkujících horníků ve Walesu v roce 1910 nebo britské detenční tábory v Keni.⁵¹

Na antirasistické kampaně reagoval ombudsman Křeček ve svém článku pro Právo „Black Lives Matter a ti druzí“. Zmiňoval v něm, že okrajově zaregistroval zmínku o tom, že „rasismem ovlivněné postavení Afroameričanů v USA by bylo možné srovnávat s postavením Romů v Evropě nebo přímo u nás“. Vzápětí ale dodal, že „častějším opakováním tohoto názoru se již nikdo naštěstí nehodlal dále zesměšňovat, neboť je-li obecně přijímán názor, že na vytvořeném bohatství v USA měla v minulosti značný podíl práce černošských otroků, pak totéž se o evropských Romech v žádném případě říct nedá“. Na závěr Romům doporučil, že pokud je nikdo nechce vzít do práce, mají se zaměstnat sami, a pokud nemohou sehnat nájem, mají si sami postavit bydlení.⁵² Představitel instituce Veřejného ochránce práv tak dal najevo, že jednak nezná evropskou historii a neví, že i část evropských Romů byla dlouhou dobu zotročena⁵³, ale především nereflexuje informace svědčící o Romech žijících v ČR, včetně dokumentů a expertízy vlastního úřadu, které se tomuto problému věnují.⁵⁴

Na výroky ombudsmana o tom, že diskriminovaní Romové se mají zaměstnat sami a sami si mají postavit byty, reagoval text v časopise Romano Hango. Křeček

⁴⁹ <https://refresher.cz/85710-Tydenik-Reflex-vydal-obalku-s-cernoskym-Hitlerem-Kontroverzni-montaz-vyvolala-vlnu-nastvanych-reakci?gdpr-accept=1>

⁵⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/fotogalerie-lide-v-praze-protestovali-proti-rasismu-a-policejnimu-nasili>

⁵¹ <https://a2larm.cz/2020/06/autorky-napisu-na-rose-winstona-churchilla-chtely-jsme-upozornit-na-jeho-zlo-ciny/>

⁵² <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10214697299666356&set=pb.1839748515-2207520000.&type=3>

⁵³ http://www.romea.cz/cz/romano-vodi/kinga-kali-posledni-otroctvi-evropskeho-kontinentu?fbclid=IwAR3qUKij4G5hsTIQ3Qm_QITE-QH62dXFMDMLkhsfS1ZpOqSk1vTAktRNnV4

⁵⁴ <https://www.ochrance.cz/diskriminace/>

se na svém facebookovém profilu proti textu ohradil mimoběžným argumentem, že v jiném časopise, který vydává Romea, se píše o tom, že si na Slovensku Romové postavili domy vlastníma rukama.⁵⁵ Tento Křečkův status byl okamžitě sdílen i na oficiální facebookové stránce ombudsmanství. Návštěvníci tohoto oficiálního kanálu se tak mohli jedním klikem dostat do diskuze na osobní facebookové stránce Stanislava Křečka, kam diskutéri umístili např. tyto komentáře: „At jdou uz konecne kikani makat jako to delaji vsichni lide co se musi o sebe sami starat a nemaji take zadne sve vlastni pozemky! To je furt dokola... 😊“ nebo „jejich mentalita je po celá staletí stejná. Makat? No, to ani omylem. Hlavně rodit kvanta dětí a brát na ně krásnou sociální podporu...“ Veřejný ochránce práv tudíž nejenže sám legitimizoval nerovné postavení Romů v české společnosti, ale také dal prostor nenávisným projevům vůči Romům. Křeček tento příspěvek navíc zveřejnil 3. srpna, tedy den po připomínce romského holocaustu, ke které se nevyjádřil vůbec.

2.5 Rasismus na fotbalových stadionech

Jako rasisté se v době rezonující protirasistické kampaně projeví někteří fanoušci Sparty. Při zápase s Viktorií Plzeň rasisticky uráželi hostujícího hráče Joela Ngandu Kayambu.⁵⁶ Fanoušci Sparty ze skupiny Letenští si na zápas přinesli i transparent White Lives Matter, který poté těmito slovy obhajovali na sociálních sítích: „Vadí nám, že se přehlíží zločiny a zřůdnosti, které se v Evropě páchají na původních obyvatelích a daleko víc se řeší záležitosti vzdálené tisíce mil daleko.“⁵⁷

Problémy kvůli svým rasistickým fanouškům měla i Sigma Olomouc, se kterou zahájila řízení Disciplinární komise Ligové fotbalové asociace. Když při červnovém zápase procházel Jean-David Beauguel z Plzně pod kotlem, ozývaly se od fanoušků soupeřícího týmu zvuky imitující opici.⁵⁸

⁵⁵ <https://www.facebook.com/verejny.ochrance.prav/posts/3375553329158986>

⁵⁶ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fanousci-sparty-rasisticky-urazeli-hrace-plzne-costa-se-za-ne-omlouval-klub-ceka-trest-109881>

⁵⁷ <https://www.facebook.com/letensti/posts/973340366470218>

⁵⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/rasismus-fotbalovych-chuliganu-z-olomouce-vuci-plzenskemu-hraci-beauguelovi-bude-re-sit-disciplinarka>

2.6 Schvalování a oslavování útoku na údajné Romy

Nepodložené informace o tom, že pachatel nebo oběti byli Romové, se šířily také po srpnovém žhářském útoku v Bohumíně, při kterém uhořelo 11 lidí, z toho 3 děti. Na sociálních sítích se objevovaly komentáře tento čin schvalující nebo vyjadřující radost nad tím, že zemřeli právě Romové. Piráti spolu s lidmi z organizace Romea kvůli tomu podali několik trestních oznámení.⁵⁹

Olej do ohně přilévala i média. iDnes.cz zveřejnil neověřenou a nepravdivou výpověď jednoho ze svědků, který pachatele popisoval jako Roma.⁶⁰ V článku na internetových Vlasteneckých novinách se dokonce psalo: „Jedenáct cikánů mínus. Něco uhořelo a něco vyskákalo z oken.“ I tímto textem se začala zabývat policie a my jej níže evidujeme pod č. 116 „Článek o bohumínské tragédii“.⁶¹

2.7 Antisemitská a nacistická literatura

V červnu zasahovala Národní centrála proti organizovanému zločinu v Brně a dalších místech spojených s nakladatelstvím Guidemedia etc.⁶² Několik knihkupectví nabízelo nacistické knihy *Mírové dílo* Adolfa Hitlera nebo *Jedovatá houba* od Ernsta Hiemera, která je z roku 1937 a učí např. malé děti, jak rozpoznat Židy. Dílo vydalo nakladatelství Guidemedia etc, které policie už v minulosti vyšetřovala kvůli publikovaným projevům Adolfa Hitlera.⁶³ Policie se zabývala také knihami distribuovanými Pemec Books, konkrétně se jednalo o tituly jako *Mýtus šesti milionů* popírající holocaust nebo knihu *Obřezaná republika* Adama B. Bartoše.⁶⁴

Začátkem června policie navštívila nakladatelství Naše vojsko kvůli vydávání kalendáře s nacisty a válečnými zločinci. Trestní oznámení na nakladatelství podal v květnu předseda Nadačního fondu obětem holocaustu Michal Klíma. Kalendář kritizovali i vyslanci Izraele a Německa.⁶⁵ Ministerstvo vnitra proto vypovědělo v květnu smlouvu o nájmu skladu a pražský ma-

⁵⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/grilovacka-cikanu-smrt-cikanske-sebranky-je-nasim-stestim-mistopredsedyne-piratu-olga-richterova-a-organizace-romea>

⁶⁰ https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/bohumin-svedectvi-tragedie.A200808_221135_ostrava-zpravy_woj

⁶¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/jedenact-cikanu-minus.neco-uhorelo-a-neco-vyskakalo-z-oken-napsal-v-souvislosti-s-tragedii-v-bohumine-server-vlastenecke>

⁶² <https://denikn.cz/376832/policie-zasahuje-proti-antisemitskemu-nakladatelstvi-guidemedia-vydalo-i-knihy-pro-deti-ktera-varuje-pred-zidy/?ref=tit>

⁶³ https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/antisemitisticke-knihy-jedovata-houba-mirove-dilo-adolfa-hitler-2002121115_dok

⁶⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vydavatelstvi-pozastavilo-distribuci-jedne-ze-dvou-antisemitskych-knih-policie-se-pripadem-zacala-zabyvat-az-po-upozorneni>

⁶⁵ <https://www.novinky.cz/krimi/clanek/policie-zasahuje-v-knihkupectvi-nase-vojsko-40327002>

gistrát ukončil v dubnu smlouvu o pronájmu prostor pro prodejnu nakladatelství.⁶⁶ Policie už dříve nakladatelství prošetřovala kvůli tričkům a hrnkům s portréty Hitlera nebo Heydricha. Vyšetřovatelé ale tenkrát případ odložili, protože se nepodařilo prokázat, že společnosti šlo o cokoliv jiného než o zisk. Klíma proto iniciuje mezi zákonodárci změnu zákona, která by prodej podobných předmětů explicitně označovala jako formu propagace nacismu.⁶⁷

⁶⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/kauza-nacisticke-ho-kalendare-vnitro-i-praha-vypovedely-smlouvy-o-najmu-nakladatelstvi-chysta-se-dalsi-trestni-oznameni>

⁶⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/nakladatelstvi-nase-vojsko-celi-opet-trestnimu-oznameni-tentokrat-kvuli-kalendari-s-nacisty-hrnecky-s-hitlerem-v-minulosti>

⁶⁸ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3124565-bydleni-pro-lidi-s-autismem-mezí-skolou-a-skolkou-místní-v-ostře-ve-jdou-proti>

⁶⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pardubicka-radnice-2.srpna-ucti-pamatny-den-romskeho-holokaustu-vyvesi-cernou-vlajku>

⁷⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/dalsi-obce-ohlasuji-vyveseni-romske-vlajky-jako-připomínku-pamatného-dne-romského-holokaustu>

⁷¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-liberci-ucti-li-pamatku-obeti-romského-holokaustu-v-místě-byvalého-nacistického-lagru>

2.8 Autisty v sousedství nechceme

Obyvatelé jednoho ostravského sídliště vystoupili proti výstavbě chráněného bydlení pro lidi na autistickém spektru. Někteří z nich otevřeně přiznávali, že tyto lidi ve svém okolí nechtějí. Další argumentovali požadavkem, aby na místě, kde by mělo bydlení stát, zůstala zeleň. Právě toto místo je ale podle územního plánu určeno pro další výstavbu.⁶⁸

2.9 Připomínka romského holocaustu

Památný den romského holocaustu si připomněla některá česká města a obce vyvěšením romské nebo černé vlajky. K iniciativě se připojily např. Pardubice, které vyvěsily černý prapor.⁶⁹ Pražské Řeporyje, magistrát hlavního města Prahy, Nová ves u Mělníka, Český Krumlov nebo Praha 7 a Praha 3 pak vyvěsily romskou vlajku.⁷⁰ V Liberci si událost připomněli členové Asociace romských představitelů Libereckého kraje pietním shromážděním v místě, kde stojí 7 křížů připomínajících 7 dětských obětí holocaustu.⁷¹

Aktivisté z volného uskupení Dikhas rozeslali na více než 6000 adres e-mailových účtů obcí a měst výzvu k připomínce obětí romského holocaustu. Z některých adres jim však přišly zamítavé a rasistické odpovědi. Např. starosta Libomyšle Václav Červenka jim odepsal: „Nevidím sebemenší důvod nazývat vyvraždění cikánské komunity nacisty ‚Romský holocaust‘. Rom – ob-

čan 20. století – nepracuje, provádí trestnou činnost, žije z dávek na úkor pracujícího bělocha. S cikánem nemá nic společného – možná zabarvení.”⁷²

Institut Tereziánské Iniciativy umístil na vzdělávací portál Holocaust.cz databázi romských obětí holocaustu.⁷³

2.10 Diskriminace Romů při hledání bydlení

Romové jsou diskriminováni na trhu nájemního bydlení. Romea.cz zveřejnila nahrávky rozhovorů osmadvacetiletého muže s realitními makléři z Kralup nad Vltavou ze společností Best Reality, Stars reality corporation s.r.o., DůmRealit.cz, Broker's Team a CENTURY 21. Zaměstnanci zájemce odmítli a vymlouvali se na majitele bytů, kteří Romům prý pronajímat nechťejí. K rasové diskriminaci docházelo i přesto, že zájemce nabízel až 5 nájmu předem a upozorňoval na to, že má stálou práci.⁷⁴

⁷² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/aktiviste-vy-zvali-starosty-k-vyve-seni-romske-vlajky-k-ucteni-pamatky-romskeho-holocaustu.nektere-odmitave-od-povedi-jsou>

⁷³ <http://www.romea.cz/cz/romano-vodi/holocaust.cz-spustil-databazi-romskych-obeti.informace-a-dokumenty-vypraveji-konkretni-zivotni-pribehy>

⁷⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/romove-nemaji-san-ci-si-pronajmout-byt.romska-rodina-nabizi-pet-najmu-dopredu-re-alitky-se-vymlouvaji-na-majitele-bytu>

⁷⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/bakalarska-prace-studenta-vs-roberta-olaha-prokazala-diskriminaci-romu-na-trhu-z-bydlenim.vzdelani-romove-maji-vetsi-sanci>

Na diskriminaci Romů při hledání bydlení upozornil i dvaadvacetiletý student Robert Olah ve své bakalářské práci, která byla hodnocena jako jedna z nejlepších na Fakultě sociálně ekonomické Univerzity J. E. Purkyně. Ve svém výzkumu rozeslal 1 600 žádostí o pronájem bytu a porovnával mezi sebou 5 českých krajů. Nejvíce negativních odpovědí získal v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, nejméně v Praze a ve Zlínském kraji.⁷⁵

2.11 Integrace v sociálně vyloučených lokalitách

Mostecká radnice chtěla v Chanově postavit kontejnerové domky. Proti tomuto záměru sepsali místní obyvatelé petici. Iniciátoři kritizovali také veřejné výroky předsedy výboru zastupitelstva města pro mapování a eliminaci negativních sociálních jevů Jiřího Nedvěda, který stavbu kontejnerových domků obhajoval. Nedvěd na FB např. psal, že se obyvatelé některých domů v Chanově chovají jako zvířata a je třeba je „zavřít do an-

tivandal provedení modulového domu“. Rovněž se vyjádřoval ve smyslu, že cílem je vyhodit obyvatele Chanova „ze všech bytů ve městě“, aby museli jít „o město dál“.⁷⁶

⁷⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obyvatele-sidliste-chanov-se-bouri-proti-vystavbe-cunkodumu-a-podepisuji-petici.vadi-jim-i-vyjadrovani-radního-nedveda>

⁷⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/odborny-posudek-rozcupoval-planymostecke-radnice-na-vystavu-tzv.cunkodumu-v-chanove.podle-architekta-je-vystavba-nevhodna>

⁷⁸ <https://www.sociální-zaclenovani.cz/spolecna-cesta-ze-sociálního-vyloučení-ktarafunguje-obyvatele-kuncicek-mají-po-šesti-letech-vlastní-spolek/>

⁷⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/odbornici-re-vyzvali-cr-k-lepsimu-boji-proti-obchodování-s-lidmi.v-cr-patri-mezí-ohrožené-skupiny-ro-move-a-pracovníci-z>

⁸⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/soud-eu-odmitanim-uprchlickych-kvot-porusilo-cesko-polsko-a-maďarsko-sve-povinnosti>

⁸¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zprava-ai-kritizuje-diskriminaci-romu-v-oblasti-bydlení-i-školství.je-to-zkreslený-pohled-reaguje-ombudsman>

⁸² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ministerstvo-odmitlo-kritiku-amnesty-international-za-diskriminaci-romu-ve-školství>

Opoziční mostecký zastupitel Adam Komenda nechal vypracovat odborný posudek k výstavbě kontejnerových domků. Podle architekta Vojtěcha Sigmunda z organizace Architekti bez hranic je taková stavba nevhodná. Místo toho navrhl přestavbu stávajících domů, což je v souladu s principy udržitelného rozvoje a odpadá potřeba vybudování potřebné infrastruktury k novým stavbám. Architekt rovněž doporučuje zapojení místních obyvatel do renovace bytů, což může omezit projevy vandalizmu a sociálně patologických jevů, protože „participací vzniká a je posilována sociální soudržnost“.⁷⁷

Příkladem zvládnuté integrace, komunitní práce a participace jsou ostravské Kunčičky, kde si sami obyvatelé zvelebili prostranství kolem domů, řešili dopravní dostupnost, bezpečnost a pořádají pro své sousedy různé akce. O úspěšné činnosti místního spolku Komunitní skupina – Společná cesta informovala Agentura pro sociální začleňování.⁷⁸

2.12 Zahraniční kritika ČR

Skupina odborníků z Rady Evropy vyzvala ČR, aby zlepšila ochranu a odškodňování obětí obchodování s lidmi. Nejohroženější jsou podle odborníků romské komunity a pracovníci z ciziny.⁷⁹

Podle Soudního dvora EU porušilo Česko, Polsko a Maďarsko povinnosti plynoucí z práva EU, když odmítly kvóty na přerozdělování uprchlíků.⁸⁰

Amnesty International kritizovala ve své výroční zprávě diskriminaci Romů, především v oblasti bydlení a vzdělávání. „Je to zkreslený pohled,“ reagoval na zprávu na svém facebookovém profilu ombudsman Křeček.⁸¹ Kritiku odmítlo i Ministerstvo školství.⁸²

Rada Evropy vyzvala na konci září ČR, aby i nadále zlepšovala ochranu menšinových jazyků. Pozitivně byly

hodnoceny kroky k ochraně němčiny, polštiny a moravské chorvatštiny. Kritizována byla ČR za nedostatečnou výuku romštiny na základních a středních školách. Rada Evropy rovněž připomněla nesplněnou povinnost umisťovat dvojjazyčné nápisy v místech, kde tvoří národnostní menšina více než 10 % obyvatel (jde o Slezsko).⁸³

Evropský výbor pro sociální práva Rady Evropy kritizoval ČR za diskriminační umisťování dětí s postižením a romských dětí do kojeneckých ústavů. Česká republika měla podle výboru zpracovat do svých předpisů odpovídající strategii. Předmětem kritiky je také to, že český stát dosud neučinil žádné významné kroky, které by směřovaly poskytovanou péči dětem v rodině namísto v ústavech.⁸⁴

Podle zprávy Evropské komise proti rasismu a netoleranci (ECRI) by ČR měla ukončit segregaci romských dětí ve školách a vytvořit strategii, která pomůže odhalit diskriminaci LGBT+ lidí. Komise také reflektovala, že Romové, lidé z LGBT+ komunity, muslimové nebo migranti jsou terčem nenávisti, která zaznívá i od politických představitelů.⁸⁵

⁸³ [http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/
domaci/podle-rady-ev-
ropy-je-vyuka-romstiny-
v-cesku-nedostatecna-
ve-mestech-se-zastopu-
penim-mensin-chybeji-
-dvojjazycne-napisy](http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/podle-rady-evropy-je-vyuka-romstiny-v-cesku-nedostatecna-ve-mestech-se-zastopu-
penim-mensin-chybeji-dvojjazycne-napisy)

⁸⁴ [http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/
domaci/vybor-rady-ev-
ropy-kritizuje-cesko-
-za-diskriminacni-umis-
tovani-romskych-deti-
-a-deti-s-postizenim-v-
-ustavech](http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vybor-rady-evropy-kritizuje-cesko-
-za-diskriminacni-umis-
tovani-romskych-deti-
-a-deti-s-postizenim-v-
-ustavech)

⁸⁵ [http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/
zahranicni/ecri-cr-ma-
-skoncovat-se-segre-
gaci-romu-na-skolach-
nenavist-proti-romum-
-se-objevuje-v-proje-
vech-vysoce-postave-
nych-politiku](http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/ecri-cr-ma-
-skoncovat-se-segre-
gaci-romu-na-skolach-
nenavist-proti-romum-
-se-objevuje-v-proje-
vech-vysoce-postave-
nych-politiku)

3 Předsudečné incidenty

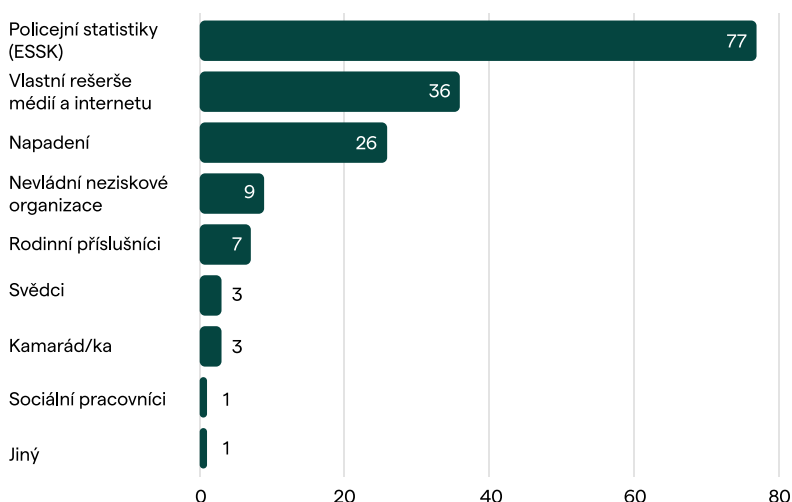
3.1 Kvantitativní vyhodnocení incidentů

V této podkapitole jsou v 9 sekcích představeny výsledky kvantitativního vyhodnocení předsudečných incidentů zaznamenaných v daném roce. První 3 sekce se soustředí na zdroje, ověření a meziroční nárůst incidentů. Další trojice popisuje strukturu pohnutek incidentů, jejich formy a způsobené škody, jakož i zastoupení jednotlivým forem útoku v konkrétních skupinách ohrožených PN. Nato budou blíže popsány okolnosti útoků, tedy místo a čas, kdy byly spáchány. Nakonec budou představeny charakteristiky obětí a útočníků a také bude zmapována pozice incidentů v rámci trestního řízení.

3.1.1 Zdroje informací o incidentech

IU zaznamenala v roce 2020 celkem 163 předsudečných incidentů. Incidenty byly zjištěny na základě různých zdrojů (viz graf č. 1). Informace o největším počtu incidentů jsme obdrželi z policejních statistik (ESSK). Z ostatních zdrojů jsme se dozvěděli o 86 incidentech, nejčastěji se jednalo o vlastní rešerši na internetu a oznamování napadených.

Graf 1 Zdroje informací o incidentech

Přejímání incidentů z policejních statistik bylo provedeno takto: Po odstranění duplicit⁸⁶ obsahovala statistika informace o celkem 126 trestných činech, v jejichž případech bylo trestní řízení zahájeno v roce 2020.⁸⁷ Z těchto trestných činů jsme v souladu s definicí PN převzali do Zprávy celkem 77 incidentů. Z nich se v 67 případech jednalo o kategorii předsudečných trestných činů (79 % případů v dané kategorii) a v 10 případech o kategorii trestných činů souvisejících s činností antidemokratických hnutí či organizací (26 % případů v kategorii). **Do Zprávy tedy nebylo z policejní statistiky převzato 47 z celkem 124 trestných činů** (viz tabulka č. 1). Stalo se tak z následujících důvodů (viz tabulka č. 2):

→ Trestné činy již byly evidovány jako incidenty v databázi IU (6 incidentů, 5 % všech případů z ESK).

→ Trestné činy byly spáchány před rokem 2020 (11 incidentů, 9 % všech případů z ESK),

→ Trestné činy nebyly zařazeny z důvodu nenaplnění definice PN (30 incidentů, 24 % všech případů z ESK). To znamená, že na základě získaných informací nebylo možné trestné činy klasifikovat jako PN. V 27 případech se jednalo o trestné činy dle § 403 až § 405 TrZ. V ostatních případech buď OČTŘ neposkytly informace vzhledem k probíhajícímu trestnímu řízení, anebo se v průběhu trestního řízení ukázalo, že nakonec nešlo o předsudečný trestný čin.

Tabulka 1 Počet incidentů zařazených do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů

	Incidenty zahrnuté do Zprávy Abs. (%)	Incidenty nezahrnuté do Zprávy Abs. (%)
Předsudečné trestné činy	21 (24%)	66 (76%)
Trestné činy související s činností nenávistných hnutí či organizací	29 (74%)	10 (26%)

⁸⁶ Excelová tabulka s policejními statistikami byla strukturována tak, že na jednom řádku byl uveden jeden pachatel trestného činu, který buď samostatně, anebo spolu s dalšími pachateli, spáchal 1 incident. Odstranění duplicit znamená, že na každém řádku je uveden 1 incident.

⁸⁷ Z toho 87 trestných činů spadalo pod předsudečné trestné činy, 39 činů pouze pod trestné činy související s činností antidemokratických hnutí či organizací (§ 403–405).

Tabulka 2 Důvody nezařazení incidentů do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů

	Incidenty již registrované v databázi IU Abs. (%)	Incidenty nebyly zařazeny z důvodu nenaplnění definice PN Abs. (%)	Incidenty spáchané před rokem 2020 Abs. (%)	Odmítnutí žádosti Abs. (%)
Předsudečné trestné činy	6 (29%)	2 (9.5%)	9 (43%)	4 (19%)
Trestné činy související s činností nenávistných hnutí či organizací	0 (0%)	27 (93%)	2 (6.9%)	0 (0%)

3.1.2 Ověření incidentů

Ze 163 incidentů lze za silně ověřené považovat 81 incidentů, za slabě ověřené 72 incidentů a za neověřené 10 incidentů. Z ESSK pochází 23 slabě ověřených incidentů (30 % v této kategorii). To neznamená, že by policejní data byla nedůvěryhodná, ale že policie sama nemá dostatek informací o incidentu či pohnutce. Často to jsou případy končící odložením nebo zastavením trestního řízení. Ostatní slabě ověřené a neověřené incidenty byly získány z různých zdrojů (kamarádi napadených, napadení, rodinní příslušníci, svědci, NNO a vlastní řešerše médií a internetu). Zde byla možnost ověření limitována zejména tím, že poškození neoznámili své napadení OČTŘ.

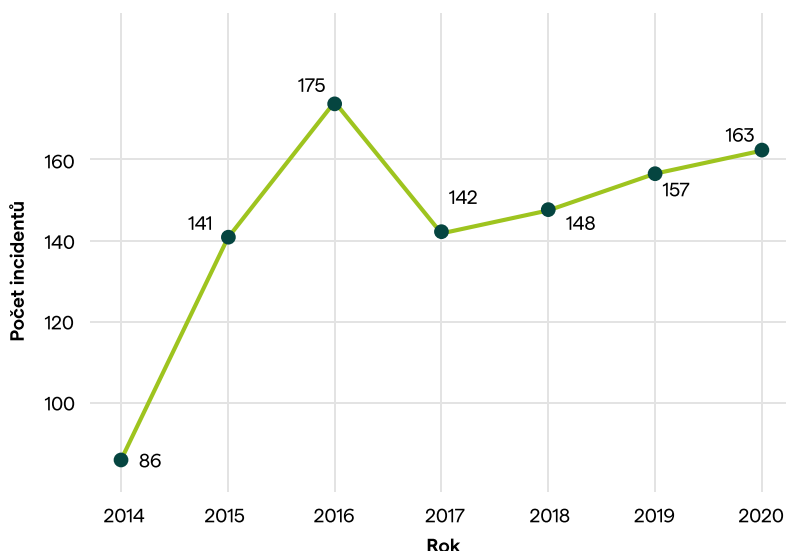
3.1.3 Nárůst počtu incidentů?

Po strmém nárůstu počtu incidentů mezi lety 2014 a 2016⁸⁸ a poklesu mezi lety 2016 a 2017 zaznamenáváme v dalších letech tendenci postupného nárůstu incidentů (viz graf č. 2). Domníváme se, že za tímto vý-

⁸⁸ Rok 2016 byl výjimečný vysokým počtem útoků na romského zpěváka, které byly oznámeny policii.

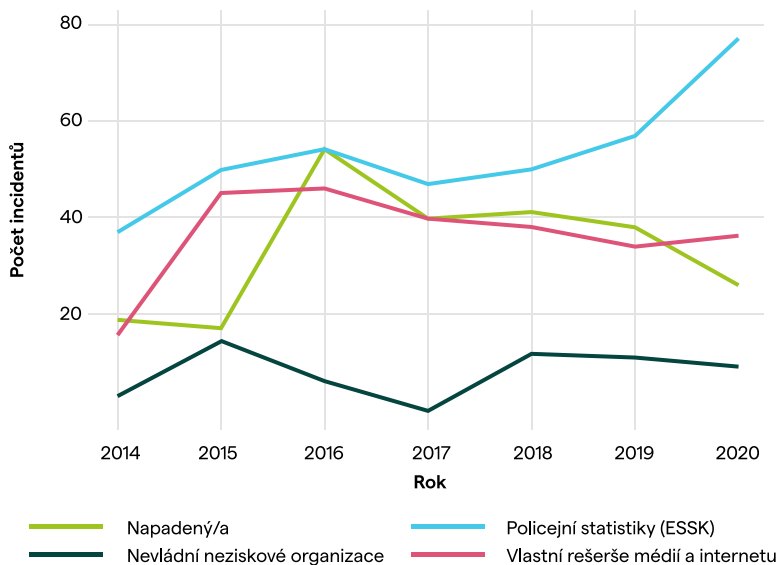
vojem stojí spíše změny na straně policie než jiné faktory, jako je jejich častější výskyt mezi lidmi – byť i zde lze pozorovat nárůst v případech oznamujících rodinných příslušníků. Nicméně takovéto zhodnocení je vždy neúplné a spekulativní.

Graf 2 Vývoj počtu incidentů v letech 2014–2020

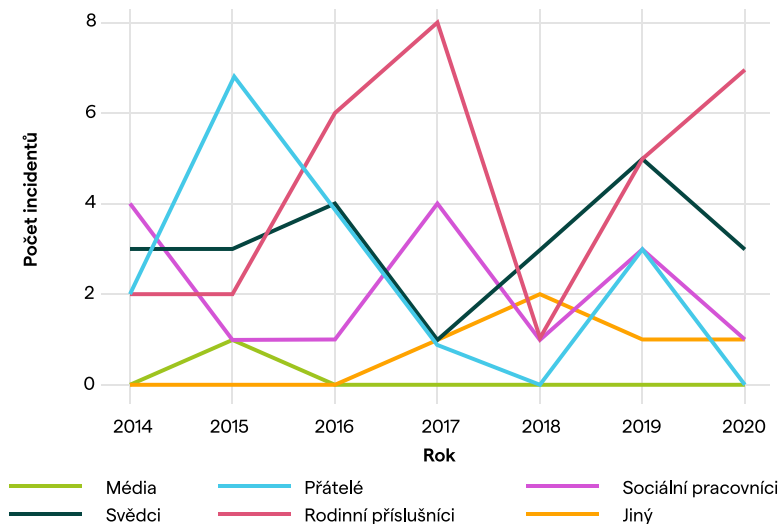

Podrobněji jsou proměny v počtu zaznamenaných incidentů v období 2014–2020 vylíčeny v grafech 3a a 3b. Mezi nejdůležitější zdroje incidentů patří ESKK, vlastní řešerše a oznámení samotných napadených. V posledních letech můžeme sledovat nárůst důležitosti ESKK jako zdroje incidentů. Naopak samotní napadení mezi zdroji figurují méně. Můžeme se domnívat, že samotní napadení více hlásí incidenty Policii ČR, a tak se jako první dozvídáme o incidentech častěji právě od ní. U ostatních, méně zastoupených zdrojů, sledujeme mezi roky výkyvy (viz graf č. 3b). U málo zastoupených kategorií může být v jejich rámci procentuální změna posouzena jako větší, avšak počet incidentů v těchto kategoriích je tak nízký, že lze tyto změny smysluplně interpretovat jen obtížně.

Graf 3a Nejfrekventovanější zdroje incidentů v letech 2014–2020

Graf 3b Méně frekventované zdroje incidentů v letech 2014–2020

⁸⁹ Policejní statistiky neumožňují sledování více než jedné pohnutky, čímž dochází k přehlížení intersekcí onální povahy mnoha předsudečných incidentů. Z toho důvodu je výpovědní hodnota policejních statistik v případě antisemitických, protiromských a protimuslimských/protiarabských trestných činů, zveřejňovaných ve Zprávách o projevech extremismu a předsudečné nenávisti, sporná. Pokud by byl trestný čin motivován antisemitsky a protiromsky zároveň, policisté musejí vybrat pouze jednu z pohnutek.

3.1.4 Předsudečná pohnutka

U 163 incidentů zaznamenaných v roce 2020 bylo zjištěno 231 případů pohnutky. Termín „případy pohnutky“ odkazuje k tomu, že v databázi IU je možné jednomu incidentu přiřadit více typů předsudečné pohnutky současně (např. předsudečnost vůči národnosti či etnicitě a náboženství). Z toho důvodu převyšuje součet případů pohnutek počet incidentů.⁸⁹ V roce

2020 se více než jedním typem pohnutky vyznačovalo 34 % všech incidentů zaregistrovaných v tomto roce.⁹⁰

Strukturu předsudečných pohnutek v roce 2020 zobrazuje graf č. 4.⁹¹ **Nejčastěji zaznamenanou pohnutkou byla předsudečnost proti národnosti či etnicitě, barvě kůže, politickému přesvědčení a náboženství.** Dále se častěji objevila pohnutka uprchlického nebo migrantského statusu⁹² a sexuální orientace či genderové identity. Pohnutka zdravotního stavu obsahuje také 5 incidentů souvisejících s pandemií Covid-19.⁹³ Mezi jinými pohnutkami se objevuje dvakrát misogynie.⁹⁴

⁹⁰ Tematicke překryvy mezi pohnutkami se podrobně věnovala *Zpráva o násilí z nenávisli v České republice v roce 2016*.

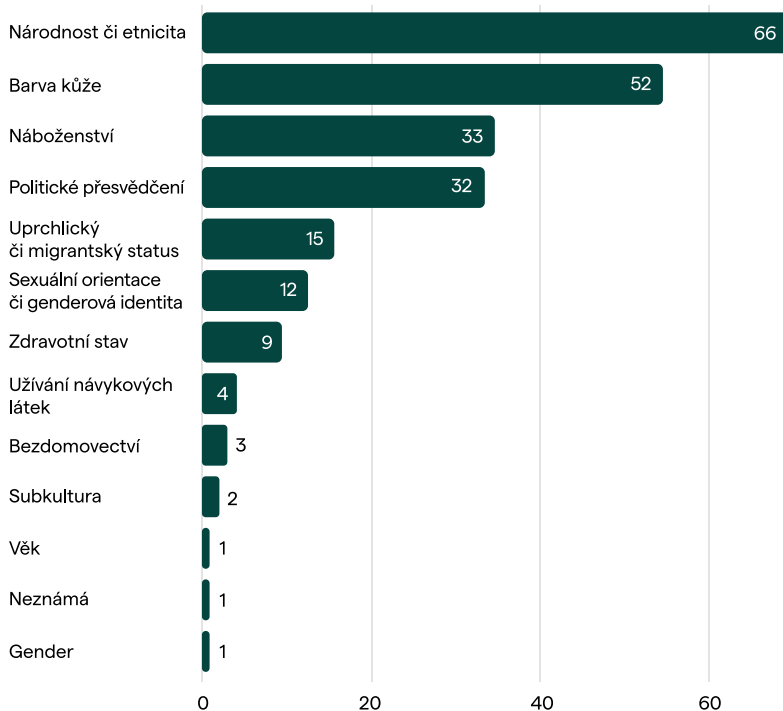
⁹¹ IU nesleduje národnost, etnicitu, náboženství, sexuální orientaci či identitu, politické přesvědčení ani žádné jiné citlivé osobní údaje napadených. Informace o pohnutce se vždy týkají pohnutky útočníka. Nezáleží na tom, zda oběť napadaná z důvodu např. romské národnosti Romem skutečně je. Důležité je pouze to, zda ji takto napadl sám pachatel.

⁹² Incident proti uprchlíkům či migrantům se poprvé objevil v monitoringu IU již v roce 2014, kdy byl zařazen mezi jiné pohnutky. V letech 2015 až 2019 počet takto motivovaných útoků narostl, a proto jsme se je rozhodli sledovat v samostatné kategorii pohnutky.

⁹³ Tyto incidenty jsou registrovány pod č. 13 Útoky na rodinu umělce v době Covidu-19, č. 100 Vyhrůžování lynčováním pro koronavirus, č. 115 Pro covid, č. 122 „Zasloužíš kulku do hlavy“ a č.142 Vyhrůžování nakaženým seniorům.

⁹⁴ Jedná se o incidenty č. 24 „Ředitelka organizace“ a č. 42 „Ty jsi kus kundy“.

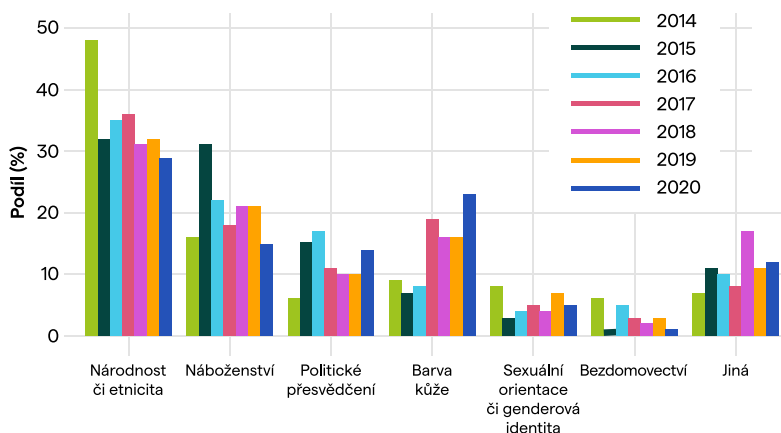
Graf 4 Případy předsudečných pohnutek

V grafu č. 5 jsou tyto pohnutky přepočítány tak, aby je bylo možné lépe meziročně porovnat. Jednak byly pohnutky sloučeny do stejných kategorií jako v minulých letech, jednak byly všechny kategorie převedeny na relativní hodnoty, tj. na procentuální podíly, které umožňují interpretovat počty případů pohnutek v kontextu všech incidentů zjištěných v daném roce. Rosťoucí podíl pohnutky barvy kůže je třeba přičíst změn-

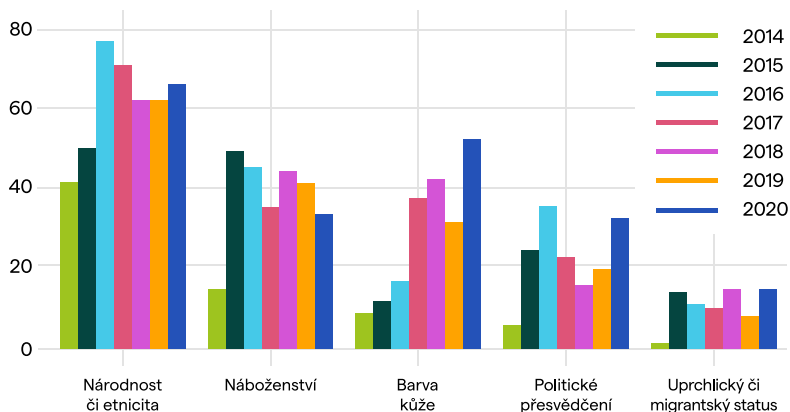
nám v metodice. Pouze u jedné z kategorií mimo barvy kůže, a to náboženství, došlo mezi roky 2019 a 2020 ke změně větší než 5 %. Můžeme se domnívat, že tento vývoj je způsoben odezníváním tzv. uprchlické krize. Současně s tím pozorujeme snižování podílu incidentů motivovaných národností a etnicitou.

Graf 5 Případy pohnutek v meziročním srovnání (v %)

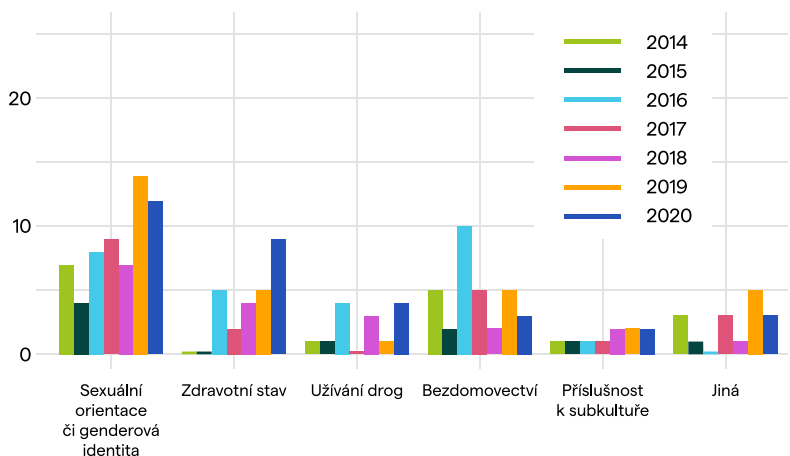

Relativní hodnoty odkazují pouze k podílu jednotlivých pohnutek v celém souboru pohnutek v daném roce. Vývojové trendy mezi lety 2014 až 2020 je možné také znázornit prostřednictvím absolutních hodnot. Z grafů č. 6a a 6b je patrné, že různé pohnutky sledují různé trendy, přičemž významná část jich zaznamenala nárůst v letech 2015 a 2016, který byl zpravidla následován poklesem nebo vyrovnáním trendu. U pohnutky barvy kůže můžeme sledovat postupný nárůst počtu incidentů s výkyvem v roce 2019. U národnosti či etnicity a náboženství můžeme mluvit o růstové tendenci v prvních letech monitoringu a o ustálení nebo poklesu po roce 2015 a 2016. U politického přesvědčení sledujeme výkyv v letech 2016 a 2020, kdy došlo k poklesu a následném nárůstu. Nárůst v počtu incidentů pozorujeme u pohnutek sexuální či genderové identity a zdravotního stavu.

Graf 6a Případy vybraných pohnutek v meziročním srovnání

Graf 6b Případy vybraných pohnutek v meziročním srovnání

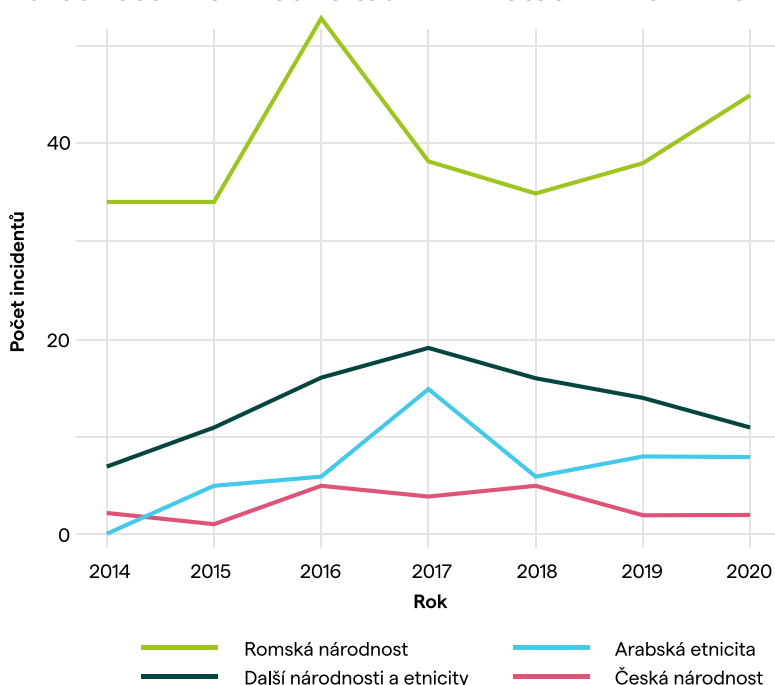
Útoky vedené proti národnosti či etnitě a náboženství lze dále rozdělit do specifických podkategorií (viz tabulka č. 3). **Nejčastěji se objevovaly útoky proti Romům.** Relativně často se objevovaly útoky proti Arabům. Útoky proti dalším národnostem se objevovaly v 5 a méně procentech případů v dané kategorii. V případě nábožensky motivovaných útoků byly nejpočetnější ty **protižidovské a protimuslimské.**

Tabulka 3 Počet případů vybraných podkategorií pohnutky

	Abs. (%)
Národnost či etnicita	
Romská	44 (68%)
Arabská	8 (12%)
Bolivijská	3 (4.6%)
Ukrajinská	3 (4.6%)
Česká	2 (3.1%)
Maďarská	1 (1.5%)
Moldavská	1 (1.5%)
Německá	1 (1.5%)
Rumunská	1 (1.5%)
Vietnamská	1 (1.5%)
Náboženství	
Islám	15 (47%)
Judaismus	14 (44%)
Křesťanství	3 (9.4%)

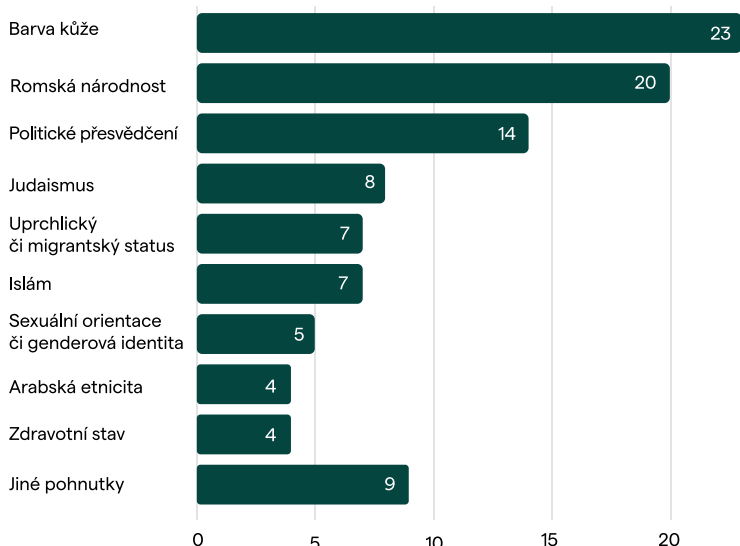
Romy a Romky můžeme označit v kategorii národnostní či etnické pohnutky za dlouhodobě nejvíce napadanou skupinu. V grafu č. 7 v roce 2016 pozorujeme vysoký nárůst, kdy byl masivně napadán romský zpěvák, a posléze pokles na původní hodnoty, jenž je ale opět následován pozvolným nárůstem počtu incidentů. Výskyt pohnutky české národnosti je dlouhodobě nízký. V případě arabské etnicity byl zaznamenán skokový nárůst počtu incidentů v roce 2017, jinak můžeme v celém období pozorovat pozvolný nárůst. U ostatních národností či etnicit můžeme sledovat v posledních letech mírně klesající trend.

Graf 7 Vývoj počtu incidentů motivovaných vybranou národností či etnicitou v letech 2014–2020

Společenské skupiny nejvíce ohrožené PN v roce 2020 zobrazuje graf č. 8. Ohroženost odvozujeme z četnosti případů pohnutky útočníků, přičemž zohledňujeme jak obecné kategorie pohnutky, tak jejich specifické podkategorie. Nejvíce jsou napadáni lidé kvůli barvě kůže, romské národnosti a politickému přesvědčení.⁹⁵ Dohromady tyto incidenty tvoří přes 50 % případů vybraných pohnutek.

Graf 8 Nejčastější pohnutky k předsudečnému násilí (v %)

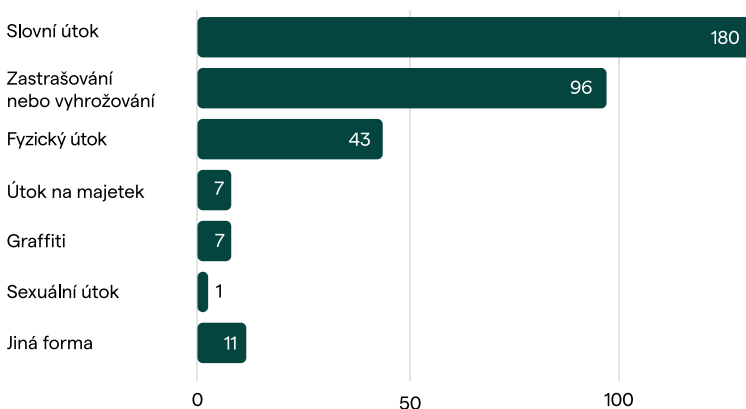

⁹⁵ U politického přesvědčení se část incidentů týkala reakce na odstranění pomníku maršála Ivana Koněva (viz incidenty č. 15 Vyhrůžování kvůli Koněvovi, č. 16 Reakce na odstranění pomníku, č. 17 Podněcování k vraždě, č. 18 „Kulka do palice“ a č. 20 „Pověsit za krk“) a údajného výroku pirátské poslankyně o tom, že by česká společnost mohla přijmout až 88 000 uprchlíků a poskytnout jim startovací byty (viz incidenty č. 27 „Když se Češi naserou“, č. 31 „Mrtvej Pirát, dobrý Pirát!“, č. 42 „Jsi kus kundy“ a č. 67 „Až budeš mít nuž na krku“).

3.1.5 Formy útoku a způsobená újma

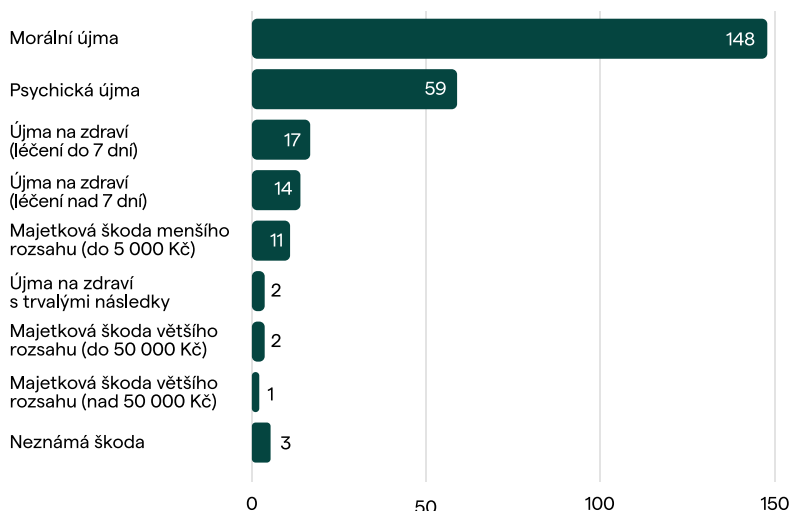
Stejně jako tomu bylo u pohnutek, také formy útoku početně převyšují incidenty. Jeden incident se totiž často vyznačuje více různými formami útoku. **Celkem bylo v roce 2020 u 163 incidentů zaznamenáno 295 forem útoku.** Většinou se jednalo o útoky verbální či psané (viz graf č. 9). Slovní útoky tvoří společně se zastrašováním nebo vyhrožováním 70 % všech forem útoku. Nicméně objevují se i závažnější formy útoků jako fyzické útoky, sexuální útoky a útoky na majetek.

Graf 9 Struktura forem útoků

Výše uvedené struktury forem útoků v zásadě odpovídá struktura způsobené újmy (viz graf č. 10). Z celkem 257 případů újmy se převážně jednalo o zásah do lidské důstojnosti (morální újma), který odpovídá 58 % všech zaznamenaných škod. S poměrně značným odstupem se na pozici druhého nejčastějšího typu škody umístila psychická újma projevující se strachem, zvýšenými obavami či poruchami spánku. Dále byly zaznamenány různé újmy na zdraví a majetkové škody.

Graf 10 Struktura typů újmy

3.1.6 Pohnutky a formy útoku

Souvislost mezi formami a pohnutkami incidentů bude pojednána nyní. Tabulka č. 4 zobrazuje četnost vybraných forem útoků vzhledem k obecným kategoriím pohnutky, jako je národnost či etnicita nebo náboženství. Tabulka č. 5 totéž zobrazuje u specifických podkategorií pohnutky, jako jsou romská národnost nebo muslimské vyznání. Obě tabulky obsahují u každé (pod)kategorie pohnutky relativní hodnoty v rámci dané (pod)kategorie. Procenta uvedená v závorce vyjadřují podíl jednotlivých forem útoku, které byly v daném počtu incidentů u dané kategorie pohnutky přítomny. Sledování velikosti procentuálních podílů usnadňuje použití odstínů zelené barvy. Čím sytější je barva, tím větší je podíl forem útoku v rámci pohnutky.

Slovní útok se objevuje ve většině incidentů, což je patrné na vysokém zastoupení této formy útoku v různých kategoriích pohnutky (viz tabulka č. 4). V tabulce č. 4 můžeme vidět, že u 9 % incidentů, kde se objevila pohnutka náboženství, byla forma útoku graffiti. Porovnáme-li kategorii pohnutky náboženství s kategorií národnosti či etnicity, je zřejmé, že útoky motivované národností či etnicitou se vyznačují vyšším podílem fyzických útoků než ty náboženské. Útok na majetek se objevoval nejvíce v případě náboženství a sexuální či genderové identity. Můžeme tedy říci, že u nábožen-

ství registrujeme méně slovních útoků a spíše jiné formy jako útoky na majetek a graffiti. V případě sexuální orientace či genderové identity zase více registrujeme fyzické a sexuální útoky. Podíl fyzického násilí je u této kategorie vůbec nejvyšší, sexuální útoky pak zaznamenáváme pouze v této kategorii.

Tabulka 4 Podíl forem útoků v rámci jednotlivých kategorií

Slovní útok	92%	67%	67%	85%	88%	92%	100%	89%
Zastrašování nebo vyhrožování	67%	67%	55%	55%	75%	42%	75%	89%
Fyzický útok	33%	33%	12%	33%	12%	50%	25%	0%
Útok na majetek	0%	0%	12%	2%	3%	8%	0%	0%
Graffiti	4%	0%	9%	5%	3%	0%	0%	0%
Sexuální útok	0%	0%	0%	0%	0%	8%	0%	0%

Barva kůže

Bezdomovectví

Náboženství

Národnost či etnicita

Politické přesvědčení

Sexuální orientace či genderová identita

Užívání drog

Zdravotní stav

Podíl

1007550250

Z hlediska vybraných podkategorií je z tabulky č. 5 zjevné, že **fyzickými útoky jsou nejvíce ohroženi Romové a Romky**. U antisemitských incidentů se ve srovnání s jinými kategoriemi pohnutky objevuje nejčastěji útok na majetek. V případě protimuslimských útoků to jsou graffiti. Útoky pro uprchlický a migrantský status se uskutečnily výhradně formou slovních útoků nebo zastrašování a vyhrožování.

Tabulka 5 Podíl forem útoků v rámci vybraných podkategorií

Slovní útok	100%	87%	59%	89%	80%
Zastrašování nebo vyhrožování	88%	80%	41%	56%	87%
Fyzický útok	12%	13%	12%	33%	0%
Útok na majetek	0%	0%	12%	2%	0%
Graffiti	0%	13%	6%	2%	0%
Sexuální útok	0%	0%	0%	0%	0%

Arabská etnicita

Islám

Judaismus

Romská národnost

Uprchlícký či migrantský status

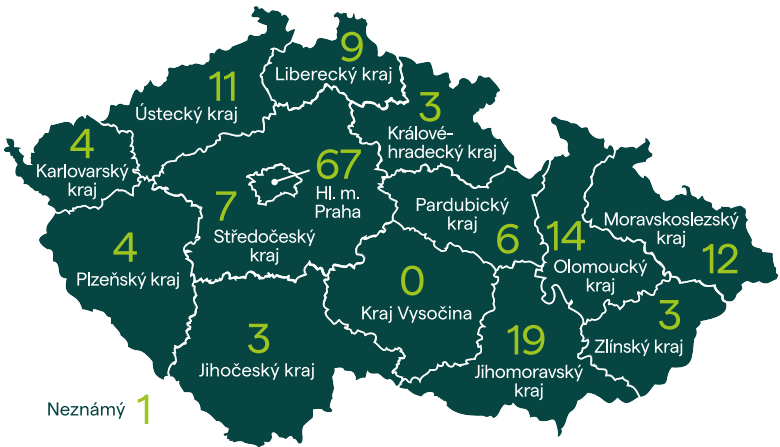
Podíl

1007550250

3.1.7 Místo a čas

Místo incidentu je zaznamenáváno na 3 úrovních: na krajské, obecní a lokální. **Na krajské úrovni bylo nejvíce útoků zaznamenáno v Hlavním městě Praze (67 incidentů) a pak s velkým odstupem v Jihomoravském kraji.** Tomu odpovídá výskyt incidentů na úrovni obcí. V Praze bylo zjištěno 66 incidentů, v Brně 15. V dalších obcích bylo zaregistrováno 10 a méně incidentů.

Graf 11 Počet incidentů v jednotlivých krajích

Tabulka 6 Počet incidentů v jednotlivých obcích

Obec	Abs
Praha	68
Brno	15
Neznámá	6
Ostrava	4
Kladno, Liberec, Přerov	3
Chomutov, Jindřichův Hradec, Krnov, Most, Olomouc, Pardubice, Plzeň, Ústí nad Labem	2
Bohumín, Bruntál, Bystřé, Bystřec, Bílina, Břeclav, Cvikov, Dolní Loučky, Děčín, Hlinsko, Hradec Králové, Ivanovice na Hané, Jablonec nad Nisou, Javorník, Jeseník, Jilemnice, Jičín, Karlovy Vary, Karviná, Klatovy, Kraslice, Kroměříž, Nový Jičín, Odolená Voda, Oslnovice, Ostrožská Lhota, Ostružná, Rumburk, Semily, Soběšín, Sušice, Teplice, Toušeň, Toužim, Třebouchovice pod Orebem, Třinec, Zlín, Česká Kamenice, Česká Lípa, Česká Třebová, Český Těšín, Říčany, Šternberk, Štěkeň, Šumperk	1

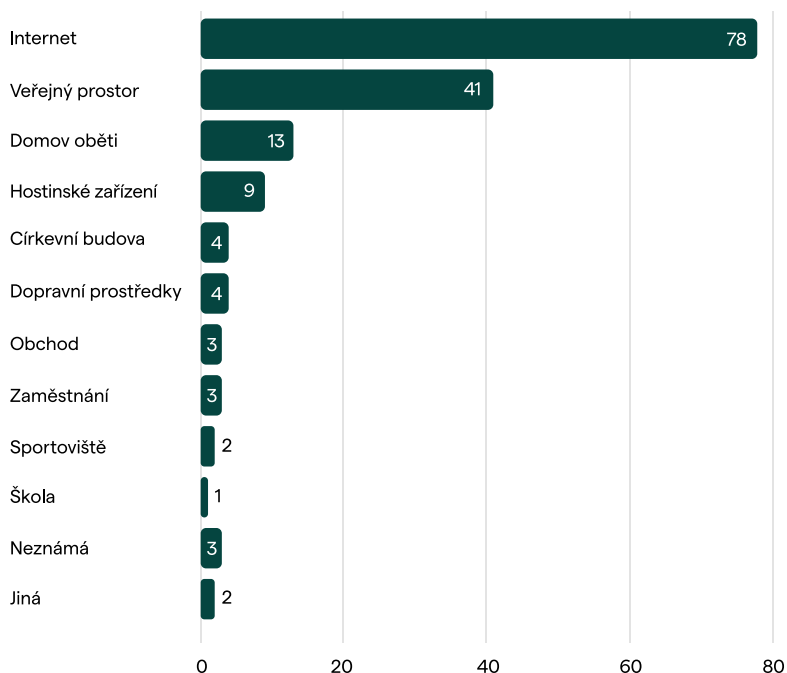
Na úrovni krajů lze rozlišit i **počty případů vzhledem k jednotlivým kategoriím pohnutky** (viz tabulka č. 7). V Moravskoslezském kraji se objevuje relativně více incidentů s pohnutkou „islám“. Protižidovských incidentů jsme identifikovali relativně více v Olomouckém kraji. Protiromských se objevilo relativně více v Ústeckém a Karlovarském kraji.

Tabulka 7 Vybrané případy pohnutky z hlediska krajů

	Hlavní město Praha Abs. (%)	Ji- hočeský kraj Abs. (%)	Jiho- moravský kraj Abs. (%)	Kar- lovarský kraj Abs. (%)	Královéhr- adecký kraj Abs. (%)	Liberecký kraj Abs. (%)	Moravskos- lezský kraj Abs. (%)	Olo- moucký kraj Abs. (%)	Pardubi- cký kraj Abs. (%)	Pl- zeňský kraj Abs. (%)	Stře- dočeský kraj Abs. (%)	Ústecký kraj Abs. (%)	Zlínský kraj Abs. (%)
Romská národnost	6 (14%)	0 (0%)	4 (9.1%)	2 (4.5%)	2 (4.5%)	2 (4.5%)	4 (9.1%)	4 (9.1%)	4 (9.1%)	0 (0%)	5 (11%)	9 (20%)	2 (4.5%)
Judaismus	7 (47%)	0 (0%)	1 (6.7%)	0 (0%)	1 (6.7%)	1 (6.7%)	1 (6.7%)	3 (20%)	1 (6.7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Barva pleti	17 (36%)	2 (4.3%)	4 (8.5%)	3 (6.4%)	0 (0%)	2 (4.3%)	5 (11%)	6 (13%)	1 (2.1%)	1 (2.1%)	3 (6.4%)	2 (4.3%)	1 (2.1%)
Politické přesvědčení	22 (73%)	2 (6.7%)	1 (3.3%)	1 (3.3%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (10%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (3.3%)	0 (0%)
Sexuální orientace či genderová identita	9 (69%)	0 (0%)	1 (7.7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (23%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Bezdo- movectví	2 (67%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (33%)	0 (0%)	0 (0%)
Arabská etnicita	3 (38%)	0 (0%)	2 (25%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (38%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Islám	3 (20%)	1 (6.7%)	6 (40%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (6.7%)	1 (6.7%)	1 (6.7%)	0 (0%)	1 (6.7%)	1 (6.7%)	0 (0%)	0 (0%)
Uprchlický či migrant- ský status	4 (29%)	1 (7.1%)	2 (14%)	1 (7.1%)	0 (0%)	2 (14%)	2 (14%)	1 (7.1%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (7.1%)	0 (0%)	0 (0%)

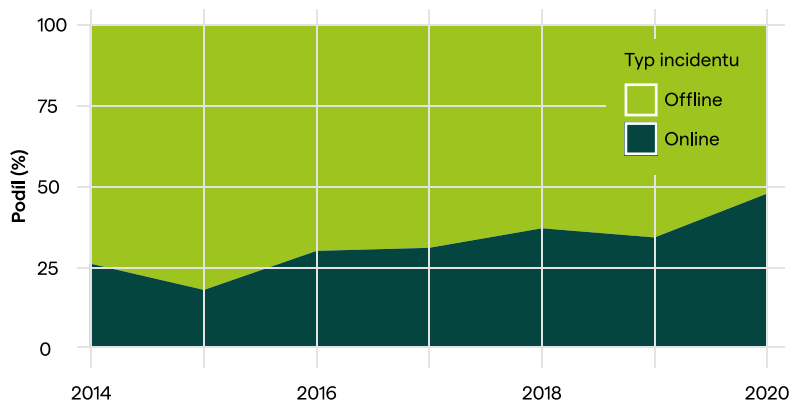
Na úrovni lokality jsme převážnou část incidentů zaznamenali na internetu a ve veřejném prostoru. Dohromady tvoří 73 % lokalit, kde se incidenty staly. V grafu č. 12 je struktura incidentů dle lokalit prezentována v absolutních číslech.

Graf 12 Počet incidentů dle lokality

Během posledních 6 let pozorujeme trend setrvalého nárůstu online incidentů, jejichž podíl tvoří zhruba polovinu všech případů.

Graf 13 Podíl online a offline incidentů v letech 2014–2020

Časové rozmístění incidentů lze sledovat z hlediska čtvrtletí, měsíce a denní doby. Nejvíce incidentů se stalo v druhém (34 %) a třetím (30 %) kvartálu. V prvním čtvrtletí bylo zaznamenáno 24 % incidentů a vůbec nejméně v tom čtvrtém (12 % incidentů). Na úrovni měsíců pozorujeme, že se nejvíce incidentů odehrálo v červnu. Můžeme tedy usuzovat, že z hlediska PN bylo **nejnebezpečnější dobou léto**. Naopak jako nejbezpečnější můžeme označit měsíce na **konci roku** (viz graf č. 14).

Graf 14 Vývoj počtu incidentů v průběhu roku 2020

Určení denní doby je složité, ať už proto, že se buď nedaří zjistit vůbec (25 %), nebo že jsou útoky vedeny dlouhodobě či opakovaně (19 %). **Obecně se mezi denní a noční dobou objevují rozdíly.** Zatímco mezi 6. hodinou a 18. hodinou se stalo 23 % všech útoků, mezi 18.00 hodinou a 6. hodinou to bylo 34 % všech útoků.

Z hlediska určení denní doby je patrný rozdíl mezi incidenty, které se odehrály na internetu a které mimo něj. Pro offline incidenty platí, že lze konkrétní denní dobu určit lépe. Mimo internet nebyla denní doba určena v 15 % incidentů, zatímco na internetu to bylo 34 % incidentů.

3.1.8 Oběti a útočníci

V roce 2020 jsme zaznamenali celkem 163 konkrétních obětí. U zbývajících incidentů buď nebyly konkrétní oběti žádné⁹⁶, anebo se o nich nepodařilo zjistit žádné podrobnější informace. Sledovanými charakteristikami obětí jsou pohlaví, věk a občanství. Tyto charakteristiky se podařilo zjistit pouze u některých obětí, a tak se v jednotlivých kategoriích počty zjištěných charakteristik liší (viz tabulka č. 8).

V případě známého pohlaví muži převažovali nad ženami a čeští občané nad cizinci. Co se týče věku, nejčastěji se oběťmi stávali lidé ve věku 26–45 let.

Tabulka 8 Charakteristiky obětí

	Abs. (%)
Pohlaví	
Muž	86 (58%)
Žena	63 (42%)
Věk	
Do 15 let	16 (14%)
16–18	4 (3.4%)
19–25	13 (11%)
26–35	30 (26%)
36–45	33 (28%)
46–55	14 (12%)
56 let a starší	6 (5.2%)
Občanství	
Občan ČR	105 (69%)
Občan třetí země	24 (16%)
Občan EU	6 (3.9%)
Neznámé	17 (11%)

⁹⁶ Některé incidenty, zpravidla ty odpovídající hanobení či podněcování nenávisti vůči určitým skupinám osob, nemají konkrétní oběť. To ovšem neznamená, že by se jednalo o útoky bez obětí. Za oběť je zde třeba považovat napadanou skupinu jako celek.

Dále jsme sledovali **charakteristiky útočníků** (viz tabulka č. 9). **Totožnost útočníka** byla známa oběti, veřejnosti nebo OČTŘ v 6 z 10 případů. Kolik útočníků se podílelo na jednom útoku, zůstalo v 25 % incidentů nezjištěno. Z dostupných informací lze usuzovat, že se jednalo **spíše o útoky jednotlivců než skupiny**. Útočníky jsme identifikovali jako příznivce krajní pravice v 17 % procentech všech útoků. Zařadili jsme sem i ty případy, kde byl pachatel neznámý, avšak během svého incidentu své politické směřování projevil (např. obsah verbálních nadávek či graffiti).

Tabulka 9 Charakteristiky útočníků

	Abs. (%)
Známary útočník	
Ano	98 (60%)
Ne	65 (40%)
Počety útočníků	
Jeden	85 (52%)
Skupina	37 (23%)
Neznámý	41 (25%)
Příznivce krajní pravice	
Ano	28 (17%)
Ne	96 (59%)
Neznámé	39 (24%)

Tabulka č. 10 ukazuje podíl počtu útočníků, jednotlivců nebo skupiny u jednotlivých pohnutek. U většiny pohnutek převažovaly útoky jednotlivců. Pouze v případech bezdomoveckého statusu a zdravotního stavu byly tyto podíly vyrovnané či méně rozdílné, avšak počet těchto incidentů je velmi nízký.

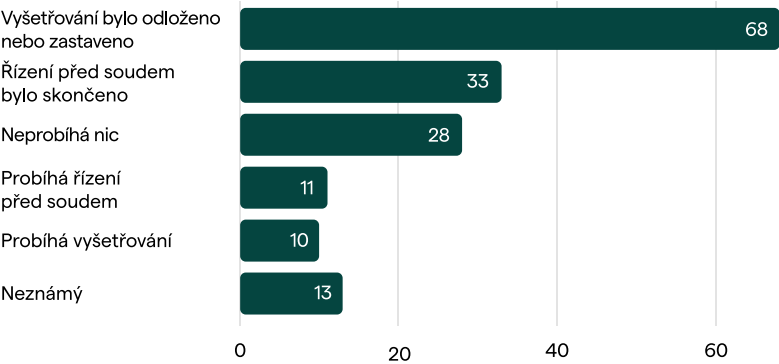
Tabulka 10 Počet útočníků tam, kde byl známý, u vybraných pohnutek

	Jeden Abs. (%)	Skupina Abs. (%)
Náboženství	10 (77%)	3 (23%)
Národnost	39 (68%)	18 (32%)
Politické přesvědčení	18 (86%)	3 (14%)
Barva pleti	30 (75%)	10 (25%)
Sexuální orientace či genderová identita	6 (50%)	6 (50%)
Bezdomovectví	1 (50%)	1 (50%)
Zdravotní stav	3 (75%)	1 (25%)
Romská národnost	29 (73%)	11 (28%)
Judaismus	5 (83%)	1 (17%)
Islám	5 (71%)	2 (29%)
Arabská etnicita	4 (57%)	3 (43%)

3.1.9 Trestní řízení

Z našich statistik vyplývá, že se policie ze všech incidentů zaznamenaných v roce 2020 dozvěděla nejméně o 122 (75 %) z nich. Vyšetřování bylo zastaveno nebo odloženo u 42 % všech incidentů (viz graf č. 15).

Graf 15 Incidenty z hlediska postavení v trestním řízení

3.2 Charakteristiky jednotlivých incidentů

Do následujícího přehledu incidentů jsme nezařadili jeden incident poskytnutý v rámci policejní statistiky od Policejního prezidia, který byl zjištěn v Libereckém kraji. Vzhledem k probíhajícímu přípravnému řízení krajská policie odmítla zaslat podrobnější informace. V kategorii Stav sledujeme pohyb incidentu v trestním řízení z hlediska činnosti jednotlivých orgánů.

Hlavní město Praha

1. „Die jude die“

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Neznámý útočník na diskusním portálu napsal do veřejně přístupné diskuze antisemitské a nacistické příspěvky. Mimo jiné uvedl: „die jude die“, „hail hitler“ a „sieg hail“. Policie to prověřovala pro podezření ze spáchání trestného činu Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ, tedy nikoli jako předsudečný trestný čin. Vyšetřování bylo odloženo usnesením podle § 159a odst. 5 trestního řádu, neboť se policii nepodařilo útočníka dohledat.

2. Vysoce postavený člověk

Datum: Leden

Stav: Neznámý

Pohnutka: Neznámá

Forma: Neznámá

Žena a její syn jsou ohroženi psychickým a fyzickým PN ze strany vysoce postaveného člověka. Žena se obává, že toto jednání pro ně může mít fatální důsledky. Podrobnosti nejsou známy.

3. Vyhrožování aktivistovi

Datum: Leden

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž byl opakovaně urážen a bylo mu vyhrožováno fyzickým napadením prostřednictvím zpráv na FB. Napadený se domnívá, že motivací pisatele může být skutečnost, že on sám je aktivistou, který se podílí na pořádání demonstrací a spravuje např. facebookovou skupinu „komouši“. V důsledku napadání má muž strach o svou rodinu.

4. „Teroristická Ukrajina“

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok

Neznámý útočník reagoval na článek portálu Novinky.cz s názvem „Britská příručka zařadila znak Ukrajiny mezi symboly teroru“ komentářem: „Konečně! Velká gratulace za rozum. Celá ukrajina by měla být braná jako teroristická a stejně tak ukrajinci jako teroristé. V podstatě to teroristé jsou - sice neodpalují, ale ubližují původním obyvatelům - pravidelné napadání, pobodání mladíka bránícího napadenou přítelkyni, nejvíce trestných činů cizí národnosti atd) ukrajina ani nemá být mezinárodně uznaný stát, ale pouze ruský kraj - kraj u okraje.“ Policie začala věc vyšetřovat pro podezření ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Vyšetřování však bylo odloženo, protože se nepodařilo zjistit pachatele.

5. Napadena kvůli synově barvě

Datum: Únor

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Žena šla se svým synem po ulici, když potkali 3 kolemjdoucí. Jeden z mužů reagoval na synovu tmavší barvu kůže prohlášením: „Nenávidím černý!“ a rasistickými nadávkami. Chlapcova matka se vůči tomu ohradila, a když k agresorovi přistoupila blíže, pamatuje si jen, že upadla na zem. Má za to, že ji útočník uhodil. Ostatní dva muži jej nato strhli na zem a drželi ho tam, až do příjezdu policie. Během toho se zranil na hlavě. Obvodní soud vydal trestní příkaz uznávající útočníka vinným ze spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ. Uložen mu byl půlroční trest odnětí svobody, podmíněně odložený na zkušební dobu 18 měsíců. Poškozeným nebyl přiznán nárok na náhradu nemajetkové újmy, byli s ním odkázáni do civilního řízení. Rozhodnutí soudu je pravomocné.

6. Na zaměstnankyni Židovského muzea

Datum: Únor

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Na domovní zvonek zaměstnankyně Židovského muzea v Praze zazvonil v noci neznámý muž, který do interkomu zakřičel: „Ty židovská kurvo!“ Incident se opakoval přibližně o 3 hodiny později.

7. Jedovatá houba

Datum: Únor

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Jiná

Neznámý pachatel distribuoval prostřednictvím internetu antisemitskou knihu „Jedovatá houba“. Jejím autorem je německý novinář Ernst Hiemer, který před a během druhé světové války vydával různé protizidovské materiály. Nacistická vláda knihu využívala jako nástroj propagandy a šíření nenávisti vůči Židům. Policie distribuci v době sestavování zprávy šetřila v přípravě

ném řízení pro podezření ze spáchání trestného činu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a, odst. 2, písm. b) v jednočinném souběhu s Podněcováním k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1 a odst. 3 písm. a) TrZ. Podrobnější informace policie neposkytla.

8. „Snad někdo vypálí váš kancel“

Datum: Únor

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská), politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Nezisková organizace bojující proti rasismu čelí kvůli své práci opakovaným urážkám a výhrůžkám. V emailové zprávě, kterou organizace obdržela, stálo: „Snad někdo brzy vypálí váš kancel i s vašima cigánama a dětma aby jste se nemnožili. 88 kundy černé opičí.“ Státní zástupce v jednání spatřoval přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1 v jednočinném souběhu s přečinem Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ. Rozhodl však o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a stanovil pachateli zkušební dobu na 12 měsíců, neboť se podezřelý k činu doznal, vyslovil lítost nad jeho spácháním a doposud vedl bezproblémový život. Podezřelý se ve stanovené zkušební době osvědčil. Rozhodnutí o osvědčení již nabylo právní moci.

9. Protimuslimské video

Datum: Únor

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Na webu fanoušků SPD byl zveřejněn příspěvek zobrazující video z filmu Pád třetí říše s titulky, podle

nichž rozčilený Hitler údajně říká: „Vyhladil jsem židy a teď se do Evropy nasomrují ještě větší zmrdi! Že já jsem radši neobnovil ty koncentráky.“ Ve videu se objevuje i prohlášení, že by tam měl hned poslat všechny „opice, co uctívají Alláha“. Videem se zabývala Národní centrála proti organizovanému zločinu, která věc vzhledem k několika uživatelům postoupila k dalšímu prověřování na příslušné krajské policejní útvary. Tyto útvary nespatořovaly porušení zákona v případě, kdy uživatelé pouze video sdíleli bez dalšího komentování. Osoba autora samotných titulků nebyla zjištěna. Pachatel, jenž video sdílel společně s dalšími přesudečnými příspěvky, byl pravomocně odsouzen (viz incident „Postřílet“).

10. Vyhozena z baru a postříkána pepřovým sprejem

Datum: Únor

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Žena byla společně se svojí přítelkyní v baru. S přítelkyní tančily a pily. Když si žena šla objednat pivo, tak po ní hodil barman brčko a začal jí nadávat. Jelikož je žena cizinka, barmanovi nerozuměla, ale ze způsobu mluvy vyrozuměla, že jí nadává. Protože byla brčkem hozeným do tváře nemile zaskočena, ptala se, jestli to myslí vážně. Nato barman pokynul pracovníkovi ochranky, že ji má vyvést z baru. Ten ji na základě toho uchopil silně za krk a beze slova ji vyhodil před vstup do baru. Následně jí nastříkal do očí pepřový sprej. Na to žena začala reagovat nadávkami. Vyhazovač ji znovu stříkl pepřovým sprejem do obličeje. Když to zpozorovala přítelkyně napadené, ptala se jiného vyhazovače, co se stalo. Ten ji také vyhodil z baru. Napadená je přesvědčena, že agresivní jednání barmana i ochrany bylo způsobeno tím, že jsou lesby a nebojí se to dát najevo. Přivolána byla policejní hlídka i rychlá záchranná služba. Napadená šla podat trestní oznámení na policii po několika dnech. Dozvěděla se, že

už jej podal někdo jiný. Vyšetřování bylo nicméně odloženo s odůvodněním, že se nepodařilo dohledat útočníka.

11. „Very hard“

Datum: Březen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, náboženství (islám), politické přesvědčení, užívání drog

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník zveřejnil na Twitteru xenofobní a rasistické příspěvky, v nichž podněcoval k nenávisti vůči lidem pro jejich politické přesvědčení, náboženství, rasu a užívání návykových látek. Konkrétně je urážel, požadoval jejich smrt či k ní přímo vybízel. Nechyběly ani odkazy na nacismus („sieg heil“). Policie prověřovala celkem 15 příspěvků pro podezření ze spáchání trestného činu Podněcování k nenávisti vůči jiným skupinám osob dle § 356 TrZ, obsahující výroky jako: „Tak co? Jdeme do toho? Je na čase radikálním libtardům zakroutit krkem a zmasakrovat jejich rodiny.“, „Kill every muslim, very hard.“, „Máme oproti včerejšku výhodu. Dřív lidi řešili di- tri- tetra- penta- mata. My máme už jen jednu volbu. Vysrát se na EU a je podřezat všechny černý jak podsvinčata a poslat je Labem dál jako manuál do Frank.“, „V těchto dnech podříznout negra znamená nanebevzetí.“, „Nyní je třeba vychcípát feťáky. Pokud je vláda podpoří, budu fyzicky škodit a zabíjet je, je to jednoduchý a nevystopovatelný.“ Policejní vyšetřování bylo odloženo z důvodu neztotožnění pachatele.

12. „Topka neschopná“

Datum: Březen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Kdosi na svém facebookovém profilu uveřejňoval příspěvky vyhrožující fyzickou újmou členům regionál-

ní TOP09 a šířil poplašné zprávy o pandemii Covid-19. Pod příspěvky členů TOP09 umístil několik komentářů jako např.: „Tvl, drzej Lepš nakazuje Zdeňkové, že by neměla seniorům šít roušky. To je kretének panečku. Všichni ať klidně pochcípají, hlavně, aby se neprovalilo, jak je TOPka neschopná. Jak se jmenuje ta vaše kráva, co sedí v sociální komisi a na seniory se vysrala? Na to mám lidi, nikdo se nebude srát s nějakým TO, normálně vám někde rozbijí ty vaše arogantní politický držky.“ Policie věc vyšetřovala pro podezření ze spáchání trestných činů Šíření poplašné zprávy dle § 357, Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2, odst. 3 písm. b) a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b) TrZ. Nepodařilo se jí však ztotožnit pachatele, a tak věc odložila.

13. Útoky na rodinu umělce v době Covidu-19

Datum: Březen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Populárnímu umělci a jeho rodině bylo opakovaně vyhrožováno v souvislosti s virovou nákazou Covid-19 a strachem z jejího šíření. Když zveřejnili, že vyrazili na dovolenou na Mauricius, začaly jim chodit zprávy typu: „Chcípni tam i se svojí rodinou a nevracej se.“, „Zůstaňte, kde jste a opovažte se vrátit a všechny nás tu nakazit.“ nebo „Kvůli takovým, jako jste vy, tady budeme mít koronu navždy.“ Napadené intenzita útoků zaskočila. Policie se jimi podle svého vyjádření nezabývala.

14. Okraden, odmítnut, napaden

Datum: Duben

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Bezdomovectví, národnost nebo etnicita (moldavská)

Forma: Fyzický útok

Cizinec bez domova byl opakovaně napadán přísluš-

níky bezpečnostních sborů. Muž byl po příjezdu z Moldávie okraden mimo jiné o své doklady. S odvoláním na nouzový stav a epidemiologická opatření nebyl přijat ani na služebně Policie ČR, ani na ambasádě. Muž proto bez dokladů a bez prostředků žil několik měsíců bez domova, přičemž byl napadán uniformovanými policisty (vzhledem k neznalosti prostředí neví, zda šlo o Policii ČR nebo městskou policii). Podle jeho výpovědi mu policie zlomila žebra, rozsekla obočí a ústa. Několikrát byl zmlácen obuškem, kvůli čemuž 4 dny vyměšoval krev. Po téměř 4 měsících života na ulici byl muž převezen do zařízení pro zajištění cizinců.

15. Vyhrožování kvůli Koněvovi

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Starostovi městské části bylo opakovaně vyhrožováno fyzickou likvidací poté, co rozhodl o odstranění pomníku maršála Koněva. Na jeho facebookový profil přidal útočník komentář: „Scela verejne a beze strachu z postihu ti tady ty skurvysynu rikam, ze toto byl tvujposledni hrdinskej cin!!! Na vernost raci nechod neb pokud me potkas tak budeme mit oba dva velke problemi ja se zakonem a ty budez myt zdravotni problemy neb te Ja osobne dokopu!!! Je to ma povinnost z ucty k nasim predkum kteri po boku Rude armady osvoboditelky polizili zivoty jen proto aby jsi na ne mohl ty ted plivat!!! Smrt Fasistum a jejich prisluhovacum!!!“ A pak ještě uvedl, že až ho jednoho dne pustí, bude ho udržovat v nejistotě stran újmy na zdraví. Policie útočníka nevypátrala, a tak věc odložila dle § 159a odst. 5 trestního řádu.

16. Reakce na odstranění pomníku

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník zaslal starostovi, jenž inicioval odstranění památníku Koněva, email ve znění (zkráceno): „TY KOKOT, FAŠISTA ODPAD ĽUDSKEJ SPOLOČNOSTI, GENETICKÝ ODPAD, ZMRD HANBA CESKOSLOVENSKA, ZA TÚ TVOJU ZBABELOSŤ ZA ZNESENIE PAMÄTNÍKA ZAPLATIŠ, MOŽEŠ MAŤ OKOLO SEBA AJ 200 POLICAJTOV GUĽKA SNAJPERA SI NAJDE CESTU K TVOJEJ JEBNUTEJ HLAVE!!! SI TERČ ČÍSLO JEDNA!!!“. Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro přečin Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu dle § 326 odst. 1 písm. b), odst. 2 TrZ. Policie nakonec věc odložila, protože se jí nepodařilo dohledat pachatele.

17. Podněcování k vraždě

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočnice vyhrožovala starostovi, jenž inicioval odstranění Koněvova pomníku, pod facebookovým profilem aktivisty Jirky Černohorského: „Jenom mě mrzí, že nenapadli toho fašistu **** a neoddelali ho jednou ranou. To by mělo význam.“ Trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu Podněcování k trestnému činu dle § 364 TrZ, konkrétně Vraždy podle § 140 odst. 1 TrZ, bylo státní zástupkyní podmíněně zastaveno na zkušební dobu 6 měsíců, sedmašedesátiletá pachatelka se k činu doznala. Možnou předsudečnou pohnutku pachatelky OČTŘ nezohlednily.

18. „Kulka do palice“

Datum: Duben

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník v reakci na článek „Bojím se o svého syna,

starostu Prahy 6. Kdyby to nebyla ruská vojenská rozvědká, tak mávnu rukou, přiznává bývalý diplomat Kolář“ vložil na stránce Českého rozhlasu plus do diskuze komentář: „Kulku do palice a je od něj klid zmrda.“ Následně ve stejné diskusi přispěl: „Chcete mi říci že to jsou stejný mrdky jako Dvořák a ČT?doprdele přidávám si vás na seznam, brzy začne hon na tyhle zmrdy jako jsou Novotný, Jourová, Němcová, Kalousek a Kolář...no jejich hodně, je třeba víc kulek...doufám že jsem neporušil pravidla?“ Muž byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu dle § 325 odst. 1 písm. b) TrZ. V době sestavování zprávy se věc nacházela ve stadiu vyšetřování.

19. Poškozená výzdoba kostela

Datum: Duben

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Náboženství (křesťanství)

Forma: Útok na majetek (poškození budov, věcí)

Neznámý útočník poškodil o velikonoční neděli výzdobu kaple. Ta byla, včetně bílého plátna, polita rudou barvou a byl na ni nalepen pentagram, střep zrcadla a další předměty. Ve výklenku se později objevilo vyprané plátno, byly odstraněny některé předměty a na místě byl zanechán anonymní dopis, ze kterého vyplývá, že takto výzdobu znehodnotila skupina lidí, kteří svým jednáním údajně vyjadřovali svůj postoj ke zneužívání chlapců v církvi. Policie se tímto případem podle svého vyjádření nezabývala.

20. „Pověsit za krk“

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok

Útočník reagoval na odstranění Koněvova pomníku starostou městské části ve facebookové skupině „Sku-teční vlastenci“ v diskusi pod článkem Skrytapravda.

cz s názvem „Kolaborant Kolář se bojí o kolaboranta syna: to nemá v našich dějinách obdoby!“ následujícím komentářem: „Proč ho lidi nepověsí za krk místo Koněva toho zrádce.“ Trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu Podněcování k trestnému činu dle § 364 TrZ bylo státní zástupkyní podmíněně zastaveno. Obviněnému byla stanovena zkušební doba na 6 měsíců. OČTŘ nezohlednily možnou předsudečnou pohnutku pachatele.

21. Hacknutí účtu na FB

Datum: Duben

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Ředitelka neziskové organizace pracující s migranty a cizinci zjistila, že se jí někdo naboural do jejího soukromého účtu na FB. Útočník nahradil všechny na profilu zveřejněné fotky obrázky s vlajkou Islámského státu. Jakmile to napadená zjistila, začala správcům sociální sítě nahlašovat nahrazené fotky s tím, že je na svou stránku nepřidala ona. Správci zareagovali tak, že ženě účet zrušili pro porušení zásad komunity. Následujícího dne napadená zjistila, že finanční ředitelce organizace přišel email, ve kterém se kdo si za ni vydával a požadoval zaplacení určité částky na neznámý bankovní účet. Podané trestní oznámení policie šetřila s ohledem na podezření ze spáchání trestného činu Neoprávněný přístup k počítačovým systémům a nosiči informací. Pachatele však nenašla, a tak vyšetřování odložila.

22. Výzva k likvidaci starosty

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování

Starosta městské části byl opakovaně adresátem

výhrůžek fyzickou likvidací pro jeho rozhodnutí odstranit pomník maršála Koněva. O vyhrožování informovala média, jejich přesné znění však není známo. Na internetu se také objevila vyjádření srovnávající politika s nacistickými zločinci: „Tady nejde jenom o vztahy s Ruskem, ale taky o vztahy s Izraelem. Takovy fasisticky dobytci konci „predcasnou smrti“ v rezii izraelského MOSSAD (The Institute for Intelligence and Special Operations) Smrt fasistum z Prahy 6!!! Chcipnete v kyanidove sprse!!!“...je zrovna takový nacistický zločinec jako Reinhard Heydrich. A je třeba se k němu chovat stejně. Hrdinou současného Česka a současné Evropy se stane ten, kdo najde odvahu vynést a vykonat podobný rozsudek.“ Starostovi byla poskytnuta krátkodobá policejní ochrana. Policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ. Nepodařilo se jí však zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání proti určité osobě a věc byla usnesením odložena.

23. „Mít kvér, udělám to sám“

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník na FB ve skupině „Rusko - záruka míru a naší svobody“ pod článek ze serveru cz.sputniknews.com s názvem „Petříček varuje Rusko: Pokud se Kolářovi, Hříbovi a Novotnému něco stane...“ dal komentář: „Mít kvér, udělám to sám.“ Reagoval tak na informace uvedené v článku, který mimo jiné pojednává o policejní ochraně starostů městských částí z důvodu jejich možného ohrožení ze strany ruského diplomata a jedem ricin. Pachatel byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2, odst. 3 TrZ. Trestní stíhání obviněného bylo následně podmíněně zastaveno státním zástupcem, a to se současným stanovením

zkušební doby na 12 měsíců, neboť se k činu doznal a dosud vedl řádný život.

24. Ředitelka organizace

Datum: Květen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Politické přesvědčení, jiná (misogynie)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Pachatel po dobu cca 3 let verbálně napadal ředitelku lidskoprávní neziskové organizace. Zasílal jí nezávislé zprávy do její pracovní emailové adresy a šířil o ní lži v několika internetových člancích a skupinách na FB. Napadená podala postupně několik trestních oznámení, vše však bylo následně postoupeno do přestupkového řízení, kde nikdy nedošlo k potrestání pachatele. Nejvýznamnější bylo trestní řízení zahájené pro 114 e-mailových zpráv obtěžujícího, pornografického a výhružného charakteru, prostřednictvím kterých pachatel poškozenou v průběhu roku 2020 opakovaně nutil pod pohrůzkou násilí a těžké újmy, aby zanechala činnosti v oblasti pomoci obětem předsudečné trestné činnosti a ochrany lidských práv, popřípadě aby nevystupovala proti němu či dalším osobám páchajícím předsudečnou trestnou činností. Vyhrožoval jí např. národním tribunálem nebo mediálním lynčem, bude-li ve svých profesních aktivitách pokračovat. Policie ohledně těchto e-mailů vedla vyšetřování a ve věci byla podána obžaloba pro trestné činy Vydráždění dle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. f), Nebezpečné pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c) a Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Nicméně obvodní soud i tuto věc postoupil do přestupkového řízení, kde následně kvůli nečinnosti odpovědného úředníka došlo k prekluzi. Poškozená se v souvislosti s tímto řízením dvakrát obrátila na Ústavní soud: poprvé kvůli samotnému postoupení do přestupku, podruhé kvůli prekluzi způsobené nečinností úředníka. V prvním případě dal Ústavní soud stěžovatelce za pravdu a vydal deklaratorní výrok o tom, že bylo porušeno její právo na ochranu soukromého

a rodinného života a na ochranu lidské důstojnosti. Ve druhém případě Ústavní soud stěžovatelce nevyhověl. Ta se poté ještě obrátila na ESLP, ale ani ten se jí nezastal. Pachatel tedy nikdy nebyl za dlouhodobé útoky na poškozenou potrestán, a to ani v trestním, ani v přestupkovém řízení. Poškozená nakonec pachatele zažalovala v občanskoprávním řízení, kde mu soud uložil povinnost k náhradě nemajetkové újmy ve výši několika desítek tisíc. V současné době dále probíhá soudní řízení mezi poškozenou a státem, po kterém poškozená taktéž požaduje náhradu škody za průtahy v řízení, které vedly k prekluzi.

25. „Proč tu jsi?“

Datum: Květen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (bolivijská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Žena původem z Jižní Ameriky se zúčastnila natáčení televizní soutěže o vaření. Po odvysílání se setkala s předsudečnými útoky. Jeden z těchto útoků se odehrál, když se vydala společně s přítelem koupit jídlo. Po cestě do prodejny občerstvení potkali podnapilou ženu, která říkala, že soutěžní pořad viděla. Na to navázala prohlášením, že je Češka, a ptala se, proč tady žena je. Následně chtěla ženu uhodit. Na to však zareagoval její přítel a ruku útočnice zachytil. Na místo byla přivolána policie. Před jejich příjezdem útočnice stihla utéct. Případ byl prošetřován policií a následně odložen. Další útoky jsou vedeny pod názvy „Prostře-no“ a „Bere Čechům práci“.

26. Předsudečný starosta

Datum: Květen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Státní zástupce obžaloval starostu známého svým

nekorektním vystupováním pro spáchání přečinu Ha-nobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) TrZ. Jedná se o následující předsudečný výrok: „Víte, o mně se v nej- užších kruzích strany samozřejmě ví, že svou vadu řeči a neschopnost mluvit spisovně jen předstírám, ale já mám fakt problém s těmi bolševiky. Já, jak vidím place- ného udavače StB Vojtu Filipa, tak chci říct „čau falme- re, ty vlastizrádná děvko“, prostě normálně, jak je zvyk- lý na ulici, ale ze mě vyletí automaticky „svině“. Nejde to bohužel léčit, má to hodně jinak chytrých lidí, kteří prostě při svém morálním kodexu a vrozené čestnos- ti a statečnosti neumějí komunisty jinak častovat. Ale to bych zase došel k tomu, že tyhle bolševické podlidi hodné pomočení hrobu prostě nelze v diskusi vůbec akceptovat. Leda by místo ramen klečeli v rohu a činili pokání. Už aby bolševici vymřeli, to vám řeknu. Snad se dožiji dne, kdy bude Vojta Filip odsouzen za jednání v zájmu cizí moci na dvacet let. Jako odpůrce svazků gayů a leseb by to neměl za katrem lehké, což bych mu moc přál. Tedy já bych mu přál šibenici nebo pracovní tábor, no prostě jako to dělali s odpůrci oni, ale to už bych chtěl moc. Je dobře, že se již ve Sněmovně nepo- tkáme. Komunisté končí. Já bych před něj plival a křičel na něj před plénem ,ty bolševická kurvo‘, a to by nevy- padalo dobře. Já už nikdy nebudu mluvit ve veřejném prostoru sprostě, vyjma bolševických témat. Ono se to vyřeší. Nebudou už ve Sněmovně a během pár let vy- mřou. ODS se tím proto zase tak moc netrápí. ODS se nemusí trápit ničím.“ V době vypracování Zprávy neby- lo řízení před soudem skončeno.

27. „Když se Češi naserou“

Datum: Květen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Padesátiletá žena umístila na FB komentář pod pří- spēvek s fotografií poškozené poslankyně a jejím údaj- ným vyjádřením, že by česká společnost mohla při-

jmout aspoň 88 000 uprchlíků a věnovat jim startovací byty. Komentář útočnice byl následující: „Kdo tohle napsal? Tu svini bych podřízla jak slepici. Další zrůda. Tak se předved ty krávo a vem si je domu. Pirátskou verbež hodně rychle zlikvidovat jak koliv. Vy spratci jste ještě nezažili když se Češi naserou. A už se vám krátí čas, vy zrůdy“. Ve věci byl podán návrh na podání obžaloby pro přečiny Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu dle § 326 odst. 1 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Komentář totiž útočí jak na to, že je poslankyně členkou konkrétní politické strany, tak na její funkci jako takovou. Soud o obžalobě zatím nerozhodl. Případem se zabývá obvodní soud, rozhodnutí v době sestavování zprávy ještě nebylo v právní moci. Související incidenty jsou registrovány pod názvy: „Mrtvej Pirát, dobrej Pirát!“, „Ty jsi kus kundy“, „Až budeš mít nuž na krku“, „ZASTŘELTE TU SVINI!“ (2021), „Mít po ruce samopal“ (2019), Sdílení hoaxy podněcujícího k nenávisti (2019) a Výhružky kvůli hoaxy (2018).

28. Vyzývání k disablistickému útoku

Datum: Červen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž byl na FB slovně napadán pro zdravotní postižení. Zatím neznámí uživatelé této sociální sítě vyzývali ostatní k jeho fyzickému napadení, čímž se mohli dopustit trestného činu Podněcování k trestnému činu podle § 364 TrZ. Za to hrozí až dvouletý trest odnětí svobody. Útok podle našich informací nebyl hlášen policii.

29. Vyhrožování pirátce

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Uživatel FB veřejně sdílel článek s názvem „Víme první: Pirátská poslankyně žaluje (anonymizováno) o odškodné ve výši 500.000,- Kč za to, že sdílela na Facebook...“ z internetové stránky www.aeronet.cz, který doplnil svým komentářem: „Piráti by zasloužili ke zdi a kulku hlavně ta pirátská děvka.“ Obviněný se k činu doznal, učinil nad svým jednáním lítost, napadené ženě zaslal omluvný dopis a uvedl, že se již obdobného jednání v budoucnu vyvaruje. Státní zástupce tak podmíněně zastavil trestní stíhání, týkající se přečinů Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Obviněnému stanovil zkušební dobu 12 měsíců.

30. „Užitečnější fyzická“

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Podle polského prezidenta jsou jediným přípustným manželstvím svazek muže a ženy a výuka o LGBT+ lidem by měla být zakázána. Útočník v reakci na to podněcoval nenávist vůči lidem pro jejich sexuální orientaci a genderovou identitu v komentářích: „Konečně se našel po Orbanovi další inteligentní státník, který se nebojí různých absolutně neužitečných a naopak velice škodlivých a škodících skupinek různých vypatlaných individuí, kteří tyto zvrácenosti, zahrnuté pod názvem lgbt, povyšuje nejen na normal, ale útočí na všechny okolo, kdo s těmito zvrácenosti nesouhlasí. Bravo, snad se to povede a doufejme, že se přestanou bát i naši politici.“, „Závidím vám váš optimismus. Druh bezpohlavních individuí kterým evidentně fandíte na tomto světě napáchal tolik nemorálnosti, že se pomalu(bohužel pomalu) chtě-nechtě konec jejich zvrácenosti blíží. A každý alespoň trochu soudný a rozumný člověk jejich zániku, když nepomůže, tak alespoň chá-

pe, že se tento mor musí zastavit stůj co stůj.“, „V tom vám musím dat bohužel za pravdu. Ale jako při všem i tady se občas něco nepovede a potom je z toho zmetek. Naštěstí se nemůžou množit mezi sebou i když se o to evidentně snaží.“, „Ono by stačilo, kdyby buzny uznaly včas že se prostě nepovedly a nezkoušely se snažit žít v páru s ženskou, které udělají dítě a potom od nich odejdou za manželkou s koulema. Tam je asi největší šance, že zplodily dalšího adepta do klubu 4%.“, „Fyzická [likvidace LGBT+ lidí] by byla daleko užitečnější.“ Okresní soud útočníka potrestal za přečin Podněcování nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1., odst. 3 písm. a) TrZ odnětím svobody na 8 měsíců, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu 18 měsíců. Věc byla vyřízena trestním příkazem, proti kterému obžalovaný nepodal odpor. Rozhodnutí je tak pravomocné.

31. „Mrtvej Pirát, dobrej Pirát!“

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník umístil na FB předsudečný komentář pod fotografii poslankyně, která byla doplněna o nepravdivé vyjádření, že chce přijmout v ČR aspoň 88 000 uprchlíků a věnovat jim startovací byty. Útočníkův komentář měl znění: „Mrtvej Pirát, dobrej Pirát!“ Policie zahájila úkony trestního řízení pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Věc však byla odložena, protože se nepodařilo určit osobu pachatele. Další incidenty jsou registrovány pod názvy: „Když se Češi nase-rou“, „Ty jsi kus kundy“, „Až budeš mít nuž na krku“, „ZASTŘELTE TU SVINI!“ (2021), „Mít po ruce samopal“ (2019), Sdílení hoaxy podněcujícího k nenávisti (2019), Výhružky kvůli hoaxy (2018).

32. „Vystřílet“

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník vložil pod video umístěné ve facebookové skupině „Jaromír Soukup – kandidát na prezidenta 2023“, zobrazující muže tmavé barvy kůže, komentář: „Vystřilet ty zmrdi černý je to spina.“ Okresní soud jej shledal vinným trestním příkazem vinným ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Uložil mu trest odnětí svobody na 4 měsíce, přičemž jeho výkon podmíněně odložil na zkušební dobu 16 měsíců. Rozhodnutí soudu je pravomocné.

33. „Smrt jim všem“

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, náboženství (judaismus, křesťanství), národnost nebo etnicita (arabská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Při komentování článku „Miroslav Kalousek prý zvažuje odchod z katolické církve“ předsudečně zaútočil muž na různé skupiny osob. Napsal: „zabij křesťana, žida nebo muslima-posílíš mír!!!“, „Smrt jim všem!!!“, „SMRT NEGRŮM,ŽIDŮM A ARABŮM-největší špíně co kdy příroda stvořila!!!Asi omylem WHITE LIVES MATTER!!!“ Posledně citované vložil jako komentář také k dalšímu článku. Policie útočníka obvinila pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 TrZ, odst. 1, 3 písm. a). Státní zástupce stíhání podmíněně zastavil s přihlédnutím k dosavadnímu životu obviněného a k okolnostem případu. Zkušební dobu stanovil na 24 měsíců.

34. „Roma lives matter“

Datum: Červen

Stav: Neznámý

Pohnutka: Politické přesvědčení (afiliace s romskou národností a barvou kůže)

Forma: Fyzický útok

Žena zveřejnila na svém facebookovém profilu informaci o tom, že se zastala Roma, na kterého útočil příznivec krajní pravice kvůli jeho barvě kůže. V reakci na to útočník zaútočil také na ni, přičemž ji způsobil modřinu na pravém oku. První incident je veden pod názvem „Napadení Roma“ níže.

35. Napadení Roma

Datum: Červen

Stav: Neznámý

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Muž, Rom, byl slovně napaden jiným mužem, zjevně opilý, pro národnost a barvu kůže. To viděla svědkyně a napadeného se zastala, v důsledku čehož byla napadena. Napadení ženy je vedeno jako incident „Roma lives matter“.

36. Okradení vlastní sestrou

Datum: Červen

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Jiná

Paní středního věku byla hospitalizována v psychiatrické nemocnici. Při hospitalizaci pod nátlakem podepsala vlastní sestře plnou moc. Ta následně napadenou obrala o majetek a finance. Incident registrujeme jako předsudečně motivovaný pro zdravotní postižení. Případem se zabývá policie.

37. „Židovská hvězdo“

Datum: Červen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Žena vložila dotaz do skupiny na FB týkající se tetování. Pod příspěvek napsal muž „raus jude“. Žena na tento komentář reagovala „??“, načež přišla další přesudečná reakce: „zkurvena židovská hvězda“. Útočník měl na svém profilu veřejně přístupné fotografie, kde je vyfoceno i jeho tetování v podobě hákového kříže a orlice. Na fotografiích nosí oděvy i doplňky podporující neonacistické hnutí. Na muže nebylo podáno trestní oznámení, jeho profil byl správci FB zablokován.

38. Taxikář s taserem

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž byl napaden řidičem Uberu po cestě z práce poté, co vyzvedl svého partnera a spolu pokračovali dál v cestě domů. Řidič byl od začátku jízdy velmi nevrlý. Po první zastávce, kde se muž nakonec domluvil s partnerem na změně plánu, že pojedou domů sám, začal řidič na cestujícího křičet a nadávat mu v češtině, které napadený nerozumí. Po skončení cesty a zaplacení řidič vytáhl taser a začal jím napadenému hrozit. Napadenému se podařilo utéct domů, útočník však na místě ještě chvíli pokračoval ve vyhrožování. Napadený muž se domnívá, že útok byl motivován předsudky vůči LGBT+ lidem, neboť chování řidiče se znatelně zhoršilo ve chvíli, kdy svého zákazníka viděl s jeho partnerem. Napadený podal na útočníka trestní oznámení. Policie případ postoupila do přestupkového řízení, jehož výsledek se nám nepodařilo zjistit.

39. „Do jednoho postřílet“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Neznámý útočník na FB napsal v reakci článek pojednávající o útoku migrantů na ženu v portugalském Lisabonu: „Do jednoho postřílet!!!“ Podle policie se jednalo o podezření ze spáchání trestného činu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 TrZ. Policii se nepodařilo pachatele ztotožnit, proto věc odložila.

40. „Bílí nebudou chodit ven“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Útočník zveřejnil na FB komentář pod příspěvek sdílený uživatelem „Tomio Okamura – SPD“ pojednávající o útoku migrantů na ženu v portugalském Lisabonu: „Striiiiiiilet je rovnou jinak budou jeste vic drzejsi že bili nebudou chodit ven.“ Policie zahájila trestní stíhání pro podezření ze spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 TrZ. Obvodní státní zástupce podmíněně zastavil trestní stíhání a stanovil zkušební dobu 12 měsíců.

41. „Střílet ty kurvy“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování

Útočník zveřejnil na FB komentář pod video s názvem „Hrozné. Imigranti napadli ženu v portugalském

Lisabonu. Tohle nesmíme připustit u nás! Hnutí SPD říká jasně - Stop imigraci, stop násilí!“ sdílený uživatelem „Tomio Okamura – SPD“: „Střílet ty kurvy.“ Okresní státní zastupitelství trestní stíhání pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 TrZ podмінěně zastavilo, neboť se útočník k činu doznal a složil na účet krajského státního zastupitelství peněžitou částku ve výši 10 000 Kč určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti. Stanovena byla zkušební doba 10 měsíců.

42. „Ty jsi kus kundy“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení, jiná (misogynie)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník umístil na FB předsudečný komentář pod fotografii poslankyně s jejím údajným vyjádřením, že by ČR mohla přijmout aspoň 88 000 uprchlíků a věnovat jim startovací byty. Komentář měl následující znění: „Ty jsi kus kundy. Až by tě ty tvoji afrani 5x za sebou znásilnili v průjezdu (tak jak se obdobně dělo a děje), tak by si tu vykundenou hubu už nikdy tak to neotevřela a neblila takový hovna. Požádej tátu ať nakope za tvůj výrok do prdele ty krávo jedna.“ Policie ve věci spatřovala pouze možné naplnění skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) zák. č. 251/2016 Sb., a věc tedy – z našeho pohledu nesprávně – postoupila přestupkové komisi. Podobné útoky na poslankyni jsou zaznamenány pod názvy: „Když se Češi naserou“, „Mrtvej Pirát, dobrej Pirát!“, „Až budeš mít nuž na krku“, „ZASTŘELTE TU SVINI!“ (2021), „Mít po ruce samopal“ (2019), Sdílení hoaxu podněcujícího k nenávisti (2019) a Výhružky kvůli hoaxu (2018).

43. „White Power“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už

se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník odeslal email jedné vydavatelské společnosti: „Tak milé sracske novinky. Mám legálně drzenou zbraň, dokoupil jsem pár kusů, luku a rotačních šípů. Vyznam se v tom. Jsem voják. A ty vaše černý svině začnu střílet do palic. Nedám svoji kulturu zaniknout. Nedopustím aby mi ty cerny svině znásilnili dceru nebo manželku. WHITE POWER.“ Policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinů Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 TrZ. Věc však byla odložena, neboť se policii nepodařilo vypátrat pachatele.

44. „Polo-negro-španělo-mamina“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, užívání drog

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočnice zveřejnila na internetu příspěvek napadající různé skupiny osob, včetně pohnutky barvy kůže a užívání drog. Konkrétně se jednalo o následující text: „Negrovi, i kdyby byl z Indie, dame po palici, vyhodíme z bytu, B. pověsíme stejně jako developery za koule do průvanu, s jeho tolerancí a dredama vytřem leda tak podlahu. CI Z. dáme přeoperovat nos, toho hnusného čokla mu s krysou utratíme a VYHÁZÍME NEGROVI NESMYSLE JAKO DREAM-CATCHERY A POD. z okna, byt obsadíme, napíšem se do katastru a tak konečně budem moct POČÍT MIMÍSE... Z VOLNÝHO MÍSTA U BARU, CO PO NĚM ZBYDE UDĚLÁMJE DĚTSKEJ KOUTEK, popelníkem fláknem po palici SUB., A MÍSTO BYTOVEK PRO ribjonky a negra a spo. udělame park a obnovíme Pokojíček. Polo- negro-španělo-maminu shodíme i s kočárem z cyklostezky do Vltavy, aby tu nezacláněla, když budem zase spěchat na kole do worku, tedy CI Z.

ne, to já, on se bude rehabilitovat z operace toho jeho odolýho rypáku. A pokud mi sem napostuje ještě někdy nějaký prasácký obrázky, tak ho sejmu nebo pošlu na jinou planetu tak rychle, že si ani nestačí nadělat do těch svejch santusáckejch nasraváček! Kedry pošlem do plynu, třeba cigaretovýho a tak utratíme. Ty ohrožující ženy keťákem, čeká viz obr. výše... Ale ten negr z klubu je tu třeba dlouho a vesele se vejde do toho 1 % přistěhovalců, co tu suma sumárum schvaluju, možná i 5 %, aby se vešla ta jedna hodná kámoška SUB., ale ne 20 %, to už je moc, to je jasný." Policie to nejprve kvalifikovala jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ. Pak věc překvalifikovala na přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Nakonec ji ale odevzdala správnímu orgánu k projednání přestupku, protože dle OČTŘ nešlo o trestný čin.

45. „Rád bych tě potkal na opuštěném parkovišti, chcípáku“

Datum: Červenec

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Předseda politické strany zveřejnil na svém profilu na sociální síti nenávistné zprávy, které mu v souvislosti s jeho politickými aktivitami přicházejí na sociálních sítích a emailem. Zprávy mají různý obsah a slovní útoky jsou různě intenzivní. Objevují se mezi nimi nadávky a prohlášení jako např.: „Další žalobníček. Rád bych tě potkal v noci na opuštěném parkovišti chcípáku.“ nebo „Potřebuju. prostřelit ti hlavu zm*de.“ Napadaný politik na to reagoval zasíláním neutrálních zpráv nebo odkazů na paragrafy trestných činů, jejichž podstatu by mohly výroky naplňovat. Nejčastěji se podle něj jednalo o trestný čin Nebezpečného vyhrožování dle § 353 TrZ. Policie se dle vlastního vyjádření případem nezabývala.

46. Homofobní hajlování

Datum: Červenec

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, fyzický útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (hajlování)

V nočních hodinách na náměstí útočník slovně napadal silně hanlivými a vulgárními výrazy dva muže tmavé barvy kůže. Jednomu nadával, že je „buzerant“, „debíl“ a „kokot“ a měl urážlivé poznámky na vzhled obou poškozených. Opakoval jim, že jsou „buzeranti teplý“, jednomu z nich, že má bradku jako „panicáka jako buzerant“, a několikrát opakoval „co do mě strká, ten buzerant“, „buzno teplá, chíplotino“. Útočník napadeným narušoval intimní zónu, sahal jim na hlavu, provokativně strkal svou hlavou do blízkosti jejich obličeje a krku. To vše doprovázel hajlováním a dělal se zjevným cílem vyvolat fyzickou potyčku. Útoky přihlíželo nejméně 9 dalších osob, které se tou dobou na náměstí nacházely. Příklad byl šetřen pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Pro tyto trestné činy byla podána k obvodnímu soudu obžaloba. V průběhu sestavování zprávy byla věc projednávána obvodním soudem, a nebyla tedy pravomocně skončena.

47. Zastrasování před židovskými objekty

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Útočník se vyfotil v černém oblečení, s černou rouškou přes ústa a se zapálenou loučí před synagogou i dalšími objekty spojovanými s židovskou komunitou. Na některých fotkách naznačoval hození louče na objekty. Poté vytvořil na sociální síti vKontakť příspěvek s nadpisem „Test zabezpečení židovských institucí“, ke kterému přidal i tyto fotografie. Policie případ vyšet-

řovala. Pachatel byl obžalován z Výtržnictví dle § 358 odst. 2 TrZ. Soud mu uložil trest odnětí svobody v délce 8 měsíců se stanovením odkladu na 2 roky. Rozhodnutí je pravomocné.

48. Prostřeno

Datum: Srpen

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (bolivijská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Žena původem z jižní Ameriky se zúčastnila televizní soutěže o vaření. Již v průběhu natáčení televizní soutěže se setkala s komentáři, že nemá nárok na vítězství, protože Češi mají přednost. Zraňující zprávy a telefonáty dostávala i po odvysílání pořadu a sdílení příspěvků na facebookovém profilu soutěže. Útoky byly vedeny zejména pro její národnost a barvu kůže: „Táhni zpátky do džungle ty nulo. Vařit neumíš, žrát se to nedalo. Chytrá jak rádio a samy nesmysly. Ještě jednou mi něco napiš a nechám tě deportovat! Ksindle černej prašivej.“ Napadená podala na některé útočníky trestní oznámení. Fyzické útoky, kterým čelila v souvislosti s účastí v soutěži, jsou popsány v incidentech „Bere Čechům práci“ a „Proč tu jsi?“.

49. Taxikář během Prague Pride

Datum: Srpen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Dva návštěvníci festivalu Prague Pride byli napadeni řidičem přepravní společnosti. Muži si přes aplikaci objednali odvoz, a když do auta nasedli, slyšeli řidiče, jak telefonuje se svým známým a rusky mu sděluje: „Zrovna vezu dva buzeranty, asi se pobliju!“ Jeden z mužů, který jazyk řidiče ovládá, se ohradil, načež řidič opáčil: „Já nesnáším buzeranty. Jestli buzeranti nejste, můžete tu zůstat.“ Poté zamkl dveře a vyhro-

žoval, že pokud je otevřou, zpřeláme jim ruce. Nakonec zastavil a vyhodil oba pasažéry z auta. Napadení muži přes sociální sítě upozornili na taxikáře své známé a řešili incident s vedením společnosti. To se napadeným mužům omluvilo a s řidičem rozvázalo spolupráci. Oba napadení podali na útočníka trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu Nebezpečného vyhrožování podle § 353 TrZ. Policie po prověřování případ odložila podle § 159a, odst. 1, písm. a) trestního řádu s tím, že se ve věci nejedná o podezření ze spáchání trestného činu. Věc byla odevzdána k projednání přestupku proti občanskému soužití podle § 7, odst. 1, písm. c), bod 1. Přestupek byl posléze odložen s odůvodněním, že obdržené oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku.

50. „Piha na kráse ČR“

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník na FB zveřejnil v reakci na jiného uživatele dva protiromské komentáře: „Tak to se neboj na takové mám krásnou hliníkovou věc pod sedačkou která se nevozí do kovošrotu. To si pak každý Fero rozmyslí zda chce mít kvěťák na sračku. Vy špíny jste piha na kráse České republiky. A kdybych se vás černých sraček bál tak nejsem příznivcem Dělnické strany!“, „Však vás mrdek černých je víc jak mravenců! Ale špíny nebojte se plynu máme dost plynu máme dost a olova též.“ Obvodní soud shledal útočníka vinným trestním příkazem ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) TrZ. Odsoudil ho k trestu odnětí svobody na 4 měsíce s šestnáctiměsíčním podmíněným odkladem. Trestní příkaz je pravomocný.

51. Poškozená výstava

Datum: Srpen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už

se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Útok na majetek (poškození budov, věcí)

Neznámý pachatel poškodil 4 tabule vystavené v rámci výstavy věnované obětem komunistické diktatury, především Miladě Horákové. Škoda byla předběžně vyčíslena na 10 000 až 20 000 Kč. Policie případ prověřovala pro podezření ze spáchání trestného činu Poškození cizí věci § 228 odst. 1 TrZ. Předpokládaným motivem byl podle policie nesouhlas s politickým zaměřením výstavy, což se ale nepromítlo do právní kvalifikace – daný trestný čin umožňuje zohlednit politické přesvědčení jako přitěžující okolnost. Policie pachatele neztotožnila, proto vydala usnesení o odložení věci dle § 159a odst. 5 trestního řádu.

52. Napadení v tramvaji při Prague Pride

Datum: Srpen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Mladá žena byla napadena při cestě domů tramvají během konání festivalu Prague Pride. Neznámý muž na ni zaútočil pro sexuální orientaci. Nejprve útočil slovně, pak se uchýlil k fyzickému napadení – rukou ji udeřil do obličeje. Způsobil ji tím tržné poranění spodního rtu. Napadená se o tom svěřila svým přátelům. Policii však útok nenahlásila.

53. Vadící hidžáb

Datum: Srpen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Žena je opakovaně napadána na různých místech Česka pro hidžáb, který nosí. Většinou se jedná o slovní útoky, ale vystavena byla i fyzickému násilí, když se jí útočníci pokoušeli strhnout hidžáb z hlavy. Situaci po-

važuje napadená a její rodina za natolik závažnou, že zvažují odchod ze země.

54. „Táhni do Afriky“

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž ve večerních hodinách opakovaně oslovoval muže tmavé barvy kůže „opičáku“ a říkal mu: „Táhni do Afriky, zmrde, mrdko!“ Dále se ho ptal, co tady dělá, a říkal mu, aby vypadnul, že tady nikdo černochoy nechce. Napadený na jeho slova nereagoval, útočník útok stupňoval – házel po něm věci a strčil do něj ramenem. Když přijela policejního hlídka, pokoušel se jej kopnout, což napadený vykryl rukou, a nato oba spadli na zem. Napadený utrpěl zranění v podobě kontuze levého ramene a odřeniny palce. Okresní soud útočníka uznal vinným trestním příkazem ze spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 v souběhu s přečinem Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Potrestal jej úhrnným trestem odnětí svobody na 1 rok, který odložil na zkušební dobu 5 let za stanovení dohledu. Dále mu uložil zákaz požívání alkoholických nápojů a drog. Rozhodnutí je pravomocné.

55. „Bílá svině“

Datum: Září

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž byl napaden třemi mladistvými pro barvu kůže, když ve večerních hodinách procházel kolem dětského hřiště. Nejprve ho jeden z útočníků několikrát slovně vyzval, aby si to s ním rozdal. Pak už ho všichni 3 obestoupili a začali mu nadávat, a to včetně použití

urážek jako „bílá svině“ nebo „bílá mrčko“. První útočník napadenému dále plivl do obličeje a následně na něj zaútočil tyčí, kterou vzal z nedaleké podpěry od stromku. Nejméně třikrát jej udeřil do zad a pak ji po něm i hodil, přičemž mu vyhrožoval: „Bílá svině, zabiju tě! Vyndám nůž!“ Nakonec vytáhl z kalhot pásek s kovovou přezkou, kterou ho udeřil přes záda a ruce. Jejich jednání bylo kvalifikováno jako provinění Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. a) a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 ve spolupachatelství dle § 23 TrZ. Soud útočníky za tento a mnohé další činy, včetně loupeže, krádeže a vydírání, odsoudil k úhrnnému trestnímu opatření nepodmíněného odnětí svobody ve výměře 48 měsíců, 42 měsíců a 42 měsíců. Vůči tomu se odsouzení i poškození odvolali. Odvolací soud 2 pachatelům nepodmíněné tresty snížil na 38 a 36 měsíců. Poslednímu pachateli změnil nepodmíněný trest na podmíněný, a to v trvání 14 měsíců se stanovením zkušební doby na 30 měsíců. Tento pachatel má zároveň bezplatně ve svém volném čase vykonat 40 hodin společensky prospěšné činnosti ve formě úklidových prací. Rozsudek je pravomocný.

56. Napadená transgender žena

Datum: Zář

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, útok na majetek (poškození budov, věcí), fyzický útok

Transgender žena se vracela večer z práce přes náměstí Václava Havla v Praze. Tam byla verbálně napadena skupinou zde posedávajících mladých mužů. Pokřikovali na ni s poukazem na její genderovou identitu: „Jsi ženská nebo co jsi?“ a útoky stupňovali vulgárními urážkami: „Ukaž kundu!“ Došlo i k drobnému fyzickému napadení, ženu udeřili do hlavy a jeden útočník se jí pokusil odcizit kabelku. Žena se ubránila a podařilo se jí rychle odejít. Následně se svěřila

kamarádce. Věc byla šetřena odborem extremismu a terorismu, avšak posléze byla odložena, protože se nepodařilo útočníky najít.

57. „Chodící mrtvoly“

Datum: Říjen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Věk

Forma: Slovní útok

Neznámý útočník na webových stránkách zivotv-cesku.cz pod článek „Karanténu nebude potřeba nařizovat, Češi si ji udělají sami. Čísla nakažených budou děsivá, říká Fléger“ vložil předsudečný komentář týkající se seniorů ve znění: „(Anonymizované jméno) tak zaleezte vy senioři, noste roušky a nechte žít naše děti. Kvůli tomu, že se tu chrání chodící mrtvoly, které beztak za pár měsíců umrou na rakovinu, stárím či na jinou nemoc, budou se válet na ldnkách, nebude skutečně co jíst. Naše děti kvůli Vám budou zivorit Už takhle senioři ničí a vysávají stát. Vaše důchody, prachy za udržování jakože života do devadesati(k cemu?!), nikdo se o ne nechce starat(divíte se?) Kdo myslí na naše děti?!Stát má zajímat budoucnost...ale bohužel. Zajímají ho... Senioři.“ Policie zahájila úkony trestního řízení pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Věc byla nakonec odložena, protože se nepodařilo útočníka vypátrat.

58. „Zbyteční lidé – zbavme se jich“

Datum: Listopad

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Bezdomovectví, politické přesvědčení, zdravotní stav, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Bývalý poslanec zveřejnil na FB příspěvek nazvaný „Zbyteční lidé – zbavme se jich“ v reakci na reklamu na fond Nedoklubko -podporující předčasně narozené

děti, kterou vysílala ČT. V příspěvku zaútočil na skupiny lidí, které označil za zbytečné a kterých by se podle něj měla společnost zbavit. Předčasně narozené děti označil za „nevyvinuté zrůdy, které budou mít IQ kolem padesátky a budou pro společnost pouze přítěží. Budou nás stát pouze peníze a jejich přínos nebude ani nula, ale pouze mínus.“ Zároveň dodal, že se „pouze nějaká neziskovka na nich napakuje“. A to celé označil za stejné jako s „mentály“, kdy „Laurenčíková a spol se přizívají na vykrádání státního rozpočtu pod rouškou solidarity s mentály a inkluzí... Nicméně žádný mentál pro naši společnost nemá význam a je to zbytečný člověk (a slovo „člověk“ píši s velkým sebezapřením, protože je to spíše zvíře). Nebudu se rozepisovat o dalších lapsusech zkorumpovaných „lidomilů“, neziskovek a pijavic, na ně napojených. Vyžírka Šimon Pánek z „Člověka v tísní“, který v životě nepracoval, je dalším markantním příkladem. O různých fantasmagorických diakoniích, které sem tahají teroristy, ani nemluvě. Takže, jediné možné řešení je stopnout veškerou státní finanční podporu neziskovkám. Pokud chtějí páchat dobro – i když jsou to naopak zruďné a ziskuchtivé společnosti – ať si finance získají sami a ať si sami oslovují své sympatizanty, aby je podporovali. Stát se musí probrat a zbavit se „zbytečných lidí“. Lidé, kteří nejsou přínosem společnosti, ať už z důvodu mentální, či společenské diskvalifikace (dementi, bezdáci, imigranti td.) nesmí být společností protěžováni. Zbavme se zbytečných. P.S. Už se těším na komentáře potrefených dobrosráčů „zbavme se Škárky“...“ Příspěvek vyvolal velkou negativní reakci a vlnu podpory pro organizaci pomáhající předčasně narozeným dětem. Okresní soud útočníka odsoudil za přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ a byl mu vyměřen roční podmíněný trest se zkušební lhůtou na dva roky. Pachatel podal odvolání, kdy Krajský soud snížil v odvolacím řízení původní trest o dva měsíce a o půl roku zkrátil zkušební dobu. Rozsudek je pravomocný.

59. Napadání přistěhovalce ze Sýrie

Datum: Listopad

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (syrská), jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Pod příspěvkem poslance, kritizujícím nízký trest pro syrského přistěhovalce, který napadl řidiče trolejbusu, se objevila více než tisícovka reakcí, včetně předsudečných útoků. Např.: „Na takové je třeba víc loveckou sezonu.“, „Jsou to opice a podle toho je zapotřebí s nimi nakládat.“ nebo „Pověsit ho a poslat h...o domů.“ Policejní mluvčí potvrdila, že byly zahájeny úkony trestního řízení pro přečiny Podněcování k trestnému činu podle § 364, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 2 písm. a), Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 a Nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 TrZ. Policie po útočnících pátrá a v rámci toho požádala FB o pomoc s jejich ztotožněním. V době sestavování Zprávy vyšetřování stále probíhalo.

60. Nebinární osoba

Datum: Listopad

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok

Na sociálních sítích internetové televize byl sdílen rozhovor s nebinární osobou. V diskusi se někteří účastníci vyjadřovali o dotyčné opovržlivě a urážlivě, jako např. v následujícím komentáři: „Když byl svět ještě v pořádku, tak se lidé, kteří behali venku a říkali o sobě, že jsou třeba trampolína, posílali do speciálních ústavu, kde jim pomohli. Dnes, ve zvráceném světě prevraceném na ruby se z magorů dělají „celebrity“. Ne, není víc pohlaví. Jsou jen dvě. To je přírodní zákon, který stojí nade všemi zákony, ať už z rukou lidí, nebo pro někoho i z rukou Boha/Bohu. Odpornost.“ Policie se případem podle svých vyjádření nezabývala.

61. „Zalez na vychovatelnu“

Datum: Listopad

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Mladistvá v budově diagnostického ústavu vulgárně urážela asistentku pedagoga. V rámci toho ji opakovaně napadala slovy „bílá mrdko“. Dále jí vyhrožovala slovy a naznačováním úderu pěstí. V neposlední řadě pronesla, že napadená „patří do plynu“. Útočení bylo policií vyhodnoceno jako rasistické, neboť pachatelka je „tmavé barvy kůže“ a útočila „zjevně rasistickými nadávkami“. Podrobné okolnosti jednání nejsou známy. Policie věc následně postoupila správnímu orgánu k projednání jako přestupku.

62. „Nasedni na velblouda a vrať se, odkud si přitáhla!“

Datum: Listopad

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (arabská)

Forma: Slovní útok

Žena s arabsky znějícím jménem byla na FB opakovaně terčem předsudečných komentářů, které chápe jako útoky na svoji národnost. V komentářích byla označena jako „predátorská opice“ nebo jí psali: „Zoufalé je, že se s bandou svých teroristických soukmenovců snažíš změnit Evropu v zaostalou díru, podobné té ze které, ze které si vylezla. Nasedni na velblouda a vrať se, odkud si přitáhla.“ V současnosti nemáme informace o tom, že by v případě byl nějaký další vývoj.

63. Rasismus na nádraží

Datum: Listopad

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (hajlování)

Před budovou hlavního nádraží útočil muž na pracovníky ostrahy slovy „zmrdi“ a „Cikáni“. Dále na jednoho řval, že „má chcípnout“ a že ho zabije. To vše doprovázel hajlováním a výkřiky „sieg heil“. Obvodní soud uznal útočníka vinným ze spáchání přečinů Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Odsoudil jej k souhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 9 měsíců. Státní zástupce v jednání pachatele spatřoval oproti soudu i přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 TrZ, tedy předsudečný trestný čin. Rozsudek je pravomocný.

64. Série antisemitských e-mailů

Datum: Prosinec

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Série obtěžujících e-mailů byla zaslána na adresu rabinátu Židovské obce Praha. V jednom z nich stojí: „Zásadně plivu na všechny zasraný Židy...//... To Vy můžete za všechny války a revoluce na světě. Chcete zničit bílou rasu, protože je dědicem křesťanství. Holokaust nebyl tak velký jak tvrdíte. V komorách zemřel jen milion Židů. A vy jste je obětovali záměrně, abyste mohli vytvořit Izrael a litovat se. A Hitler Vás měl upálit všechny, aby od Vás byl pokoj...“

65. „Ty vás zmydlej“

Datum: Prosinec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník v přesvědčení, že na něj pokřikují jeho romští sousedé, vyhledal na internetu kontakt na pracovníci romské iniciativy a zaslal jí několik předsudečných, vulgárních a výhružných SMS. Např.: „Ty svine cerna

chcipni kundo tady nemas co delat.“, „Tak bez do prdele ty svine cerna.“, „Budeš posrana i ty az uvidíš skin-heady ty na vas jsou.“, „Ty vas zmydlej.“ Policie skutek v rámci prověřování kvalifikovala jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ, ale nakonec jej postoupila k projednání coby přestupku. Podle svého vyjádření tak učinila s ohledem na svůj názor o nižší společenské škodlivosti činu a znalecky zjištěné duševní onemocnění útočníka.

66. Brali cizí dítě z kočárku

Datum: Prosinec

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok, jiná (hajlování)

Při cestě nočním autobusem rasisticky napadli 2 opilí muži rodinu s dítětem v kočárku. V autobuse bylo ještě asi 5 dalších cestujících. Podle řidiče muži napadali rodiče slovně pro jejich tmavou barvu kůže a snažili se jim vzít dítě z kočárku. Oba zároveň provolávali „sieg heil“ a jeden i hajloval. Ten hajlující též vyhrožoval: „Cikáne, chceš rozbít hubu?“ Přivolaní strážníci provedli u jednoho útočníka dechovou zkoušku alkoholu s výsledkem 1,7 promile, druhý ji odmítl. Policie je stíhala pro spáchání trestných činů Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ ve spolupachatelství. V případě staršího pachatele policie měla za to, že se jednalo o PN, a byl stíhán i pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. U mladšího pachatele bylo vyhověno návrhu na podmíněné zastavení trestního stíhání, neboť se k činu ihned doznal, vyjádřil lítost a dosud nebyl soudně trestán. U staršího pachatele okresní soud po podání obžaloby schválil dohodu o vině a trestu, přičemž byl odsouzen za přečiny Výtržnictví dle § 358 odst. 1, Šíření poplašné zprávy dle § 357 odst. 2 a Projev sympatií k hnutí dle § 404 TrZ k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody

na 2 roky se zařazením do věznice s ostrahou. Rozhodnutí je pravomocné.

67. „Až budeš mít nuž na krku“

Datum: Prosinec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník komentoval na FB příspěvek s fotografií poslankyně s jejím údajným vyjádřením, že bychom podle ní mohli v ČR přijmout aspoň 88 000 uprchlíků a věnovat jim startovací byty: „Vzpomeň si až budeš mít nuž na krku ty píčo nasolená s vymatlanou palicí!!!!“ Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro přečin Nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 TrZ. Podle nás se jedná o nesprávnou právní kvalifikaci, nezohledňuje předsudečnou pohnutku. Státní zástupce věc odložil, neboť autor komentáře zemřel. Další útoky na poslankyni jsou zaznamenány pod názvy: „Když se Češi naserou“, „Mrtvej Pirát, dobrej Pirát!“, „Ty jsi kus kundy“, „ZASTŘELTE TU SVINI!“ (2021), „Mít po ruce samopal“ (2019), Sdílení hoaxu podněcujícího k nenávisti (2019) a Výhružky kvůli hoaxu (2018).

Jihočeský kraj

68. „Ať táhnou, nebo postřílet“

Datum: Leden

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, náboženství (islám), politické přesvědčení, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž na FB často sdílel příspěvky týkající se migrační politiky a komentoval je tak, že útočí především na muslimy a uprchlíky jiné než bílé barvy kůže, ale také na neziskové organizace: „Si dělají prdel čmoudi, poslal bych je do uranových dolů, svině černý.“, „Proč je nevyhladí jako potkany???", „Rád si do těch sviní zastří-

lím.“, „Je třeba ty černý svině střílet tanky.“, „Zlikvidovat všechny migranty.“, „Postřílet i neziskové organizaci.“, „Ať táhnou, nebo postřílet.“, „Tak je postřílíme.“, „Postřílet, nechci multikulturní společnost.“, „Postřílet ty svině, náboj stojí pár korun, Islámský život nemá hodnotu žádnou.“, „Postřílet stejně z nich nic kloudného nevyroste.“, „Ty svině mají ptačí chřipku, je třeba je vyběít.“ Policie se o něj začala zajímat nejpozději v souvislosti s jeho sdílením upraveného úryvku z filmu Pád třetí říše ze skupiny „Fanklub Tomia Okamury a SPD“. Okresní soud shledal útočníka vinným trestním příkazem ze spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), písm. b), odst. 2 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Pachatele pravomocně odsoudil k peněžitému trestu ve výši 20 000 Kč. Policie v souvislosti prověřovala i další osoby, ale šetření odložila, neboť v jednání nenalezla znaky trestného činu či přestupku.

69. „Ať visí komunisti“

Datum: Srpen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Graffiti

Neznámý útočník posprejoval předvolební poutač politické strany různými obrazci (dámské a pánské přirození) a nápisy včetně: „Ať na stromě kromě listů visí taky komunisti, lol, Ice-B je Bůh, komuni.“ Podle policie jde o Poškození cizí věci podle ustanovení § 228 odst. 2, odst. 3. Policie se tudíž zabývala předsudečnou pohnutkou a trestný čin kvalifikovala jako spáchaný pro politické přesvědčení. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo pachatele vypátrat, byla věc odložena.

70. Vodácká výprava

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok

Starší muž zveřejnil na svém facebookovém profilu fotografie pořízené v rámci vodáckého výletu. Byl na nich nezletilý chlapec s tmavou barvou kůže, což do-
tyčný komentoval takto: „Co prej se mi honí hlavou...
To by cenzoři čuměli. Vodácká výprava po Otavě byla
úplně úžasná. Skončila včera, nechyběli na ni ani ci-
zorodé invazivní druhy. Překvapena byla i moje malá
čubička Kakulja. No ta tedy čuměla, kdo že si to s ní
hraje. Džumbuguhumba byl trochu pomalejší na my-
šlení, maminka mluvila česky. Kakulju jsem pro jistotu
vydezinfikoval. Fotky jsou z kempu Slaník a Štěkeň...”
Pod tímto příspěvkem se objevilo více než 60 kome-
ntářů od jiných uživatelů. Nato útočník přidal další ko-
mentáře: „Je otázkou, zda bude za 10 let držet v rukou
zelenou ratolest, nebo samopal a mačetu.“, „Aby ses
nedivil až ti za 10 let zabije děti a znásilní ženu.“ Stát-
ní zástupce pachatele obžaloval pro spáchání přečinů
Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob
podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a Podně-
cování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování
jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm.
a) TrZ. Okresní soud trestní stíhání podmíněně zasta-
vil na zkušební dobu 16 měsíců. Obviněný napadené-
mu a jeho matce uhradil požadovanou nemajetkovou
újmu ve výši 50 000 Kč. Rozhodnutí je pravomocné.

Jihomoravský kraj

71. „Nešířte islám v ČR“

Datum: Leden

*Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už
se případem nezabývá*

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Graffiti na náboženských budovách/hřbitovech

Na brněnské mešitě se objevila osmimetrová islamo-
fobní výhrůžka: „Nešířte islám v ČR! Jinak vás zabije-
me.“ Mešita nebyla v době incidentu otevřena. V po-
sledních 5 letech se jedná již o 8. útok na tuto mešitu.

Policie věc šetřila jako trestný čin Poškození cizí věci dle § 228 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ, tedy se zohledněním předsudečné pohnutky. Pachatele se jí však nepodařilo vypátrat, a tak případ odložila podle § 159a odst. 5 trestního řádu.

72. Vícečetná homofobní viktimizace

Datum: Únor

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, znásilnění nebo sexuální útok

Muž sociální pracovníci popsal své zkušenosti z blíže nespecifikované minulosti. Vícekrát byl napaden pro sexuální orientaci, včetně sexuálních útoků. Žádný z těchto předsudečných útoků policii nehlásil, protože v ni nemá důvěru.

73. „Jdi pryč, Cigánka“

Datum: Únor

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Žena byla rasisticky uražena, když se pokoušela sjednat nápravu ve věci odebrání příspěvku na živobytí. Na úřad práce přinesla dokumenty prokazující, že se nedostavila na krajskou pobočku z důvodu návštěvy lékaře. Nechtěla to odevzdat přímo na podatelnu, ale do rukou zodpovědné úřednice. Ta ji odmítla a poslala pryč se slovy: „Jdi pryč, Cigánka“ a podobnými urážkami týkajícími se její národnosti. Na místě přítomní svědci byli ochotni to dosvědčit.

74. Útok na vietnamskou prodavačku

Datum: Únor

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (vietnamská)

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování, fyzický útok

Dva muži napadli v obchodě prodavačku pocházející z Vietnamu a ohrožovali její kolegyně. Nejprve se

z obchodu pokusili odcizit sladkosti v hodnotě kolem 300 Kč. Pracovnice si toho všimla, a když se pokoušela zloděje vyfotit, zloděj ji a její kolegyni začal odstrkovat a snažil se z obchodu odejít i s ukradenými sladkostmi v kapsách. Prodavačka se jej pokusila zastavit. Pachatel vytáhl nůž, namáčkl ji na pokladnu a ohrožoval ji nožem a nakonec na ni zaútočil. Nožem ji zasáhl do obličeje, krku a ruky. Když se jej snažila zastavit její další kolegyně, zaútočil i na ni. Jedna napadená utrpěla vážná zranění, další 2 vyvázly s lehčími poraněními. Policie se zabývala předsudečnou pohnutkou, ale neprokázala ji. Útok tudíž nebyl obžalován ani souzen jako předsudečný. Krajský soud potrestal jednoho pachatele za spáchání přečinu Krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), zvláště závažného zločinu Těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. a), spáchaného ve stadiu pokusu, a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 5 let a trestu vyhoštění z Česka na dobu neurčitou. Proti rozsudku podal odsouzený odvolání, Vrchní soud v Olomouci rozhodl usnesením o jeho zamítnutí. Napadený rozsudek tedy nabyl právní moci. Přestože nebyla OČTŘ předsudečná pohnutka prokázána, indikatory původu poškozených, místo útoku a jeho brutalita napovídají, že se o předsudečný motiv jednat mohlo. Proto tento incident řadíme do Zprávy jako neověřený.

75. Napadení izraelského studenta

Datum: Březen

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Fyzický útok

Student z Izraele byl fyzicky napaden v baru během oslavy židovského svátku Purim jiným návštěvníkem. Záminkou se mu stalo to, že student požádal DJe o zahrání izraelské písničky.

76. „You’re not here in Romania, gypsy!“

Datum: Březen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (rumunská)

Forma: Slovní útok

Muž byl prostřednictvím SMS slovně napaden svým sousedem z domu, kde oba bydlí. Text zprávy má zřejmě xenofobní charakter: „You bastard! Where do you think are you? You’re not here in Romania, gypsy! And here we speak Czech, so learn it, okay? How dare you, you are visiting! Your letter is in your mailbox. And if you don’t like in the Czech Republic, go home and you have nothing to eat! Notice is sent to the owner of the management of the house.“ Incident podle našich informací nebyl hlášen policii.

77. „Fucking Islam“

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Graffiti

Neznámý útočník poškodil prodejnu kebabu anti-muslimskými nápisy. Černým fixem popsal vstupní dveře v zadní části objektu slovy „Fucking Islam“, reklamní panel s ceníky nabízených jídel pod výdejním okénkem v přední části objektu nápisem „Islámský Sračky Prorokovy Hovna“ a dřevěný sloupek přístřešku před výdejním okénkem slovy „Prorok Alah Fucking Dirty Gaudy Islamic Dogs/Pigs“. Policie věc prověřovala jako trestný čin Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ, tedy se zohledněním předsudečné pohnutky pro náboženské vyznání. Policie však pachatele neztotožnila, a tak bylo vyšetřování odloženo.

78. „Podpálili jste už nějaký uprchlický tábor?“

Datum: Květen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už

se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, náboženství, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník umístil na YouTube pod videem „Jáma Pekel Dana Vávry #1 Cenzura, Facebook a El-fové“ následující komentáře: „Hoši mluvíte pěkně, ale podpálili jste už nějaký uprchlický tábor? Podřezali jste nějakého muslimana nebo afrikánce? Podpálili jste barák plnej ty chamradi tak že se jich 11 udusilo kouřem? Asi ne co? Problém čechanů a obecné bílejších je ten že moc mluví a nejednají.“ „V týhle zemi btw žije cca milion lidí schopných na víkend na otočku vycestovat do ciziny. Představte si že každý víkend vyjede třetina lidí všema směry po evropě a udělá jednu dvě akce. Do roka je v Evropě klid a Všechny nikdy nechytí.“ Policie věc šetřila jako podezření ze spáchání trestného činu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ, avšak útočníka se policii nepodařilo identifikovat. Věc byla tudíž odložena.

79. Black Lives Matter

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok

Muž sdílel na Twitteru fotografii, na níž je našťvaný muž na shromáždění před sídlem velvyslanectví USA v Praze, které bylo svoláno za účelem vyjádření nesouhlasu s rasovým policejním násilím v USA i ve světě (hnutí Black Lives Matter). Útočník tuto fotku okomentoval takto: „Pan ředitel v zoo by si měl zkontrolovat klece s primáty.“ Jednání policie prověřovala pro přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Obvodní soud vydal usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání s odůvodněním, že se pachatel plně doznal a je bezúhonný. Zároveň komentář sám odstranil.

80. „The Czech is for the Czech“

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, fyzický útok

„You are not American, you are a monkey!“ Tuto větu uslyšela žena původem z Tanzánie v baru, kde mluvila se 2 muži, Slovákem a Čechem, o demonstraci „Black Lives Matter“, která se konala ten den v Brně. Stalo se tak zrovna, když popisovala, jaké jsou rozdíly mezi Afroameričankou a Afričankou. Tím útok neskončil, útočník ji dále urážel: „You are the BLM, why are you in Czech. The Czech is for the Czech.“ Napadená na to nereagovala a šla si ven zakouřit za svými 2 společníky. Následoval ji však také útočník s dalšími 4 muži. Nejprve fyzicky napadali její doprovod, pak zaútočili i přímo na ni, když se snažila chránit napadeného muže ze Slovenska. Udeřili ji do tváře, čímž utržila podlitinu oka a roztržení rtu. Také do ní kopali, v čemž jim nezabránilo ani to, že spadla na zem. Napadená si chtěla situaci vyfotit, útočník jí telefon vzal a rozbil ho. Napadená se obávala o svůj život, v jednu chvíli se zdálo, že ji chtějí muži hodit pod projíždějící SUV. Kromě újmy na tělesném zdraví popisovala psychickou újmu: pokles sebevědomí a pocit neatraktivnosti. Policie věc vyšetřovala pro podezření ze spáchání trestných činů Loupeže dle § 173 odst. 1 a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Soud nakonec odsoudil pouze jednoho pachatele, který na poškozenou přímo zaútočil. U ostatních neshledal, že by se dopustili trestného činu. Pachatele uznal vinným ze spáchání trestního činu Krádeže dle § 205 odst. 1 písm. d) a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Vzhledem k jeho předchozí trestní minulosti mu soud uložil úhrnný trest odnětí svobody na 4 roky nepodmíněně. Poškozená požadovala, aby byla pachateli rovněž uložena povinnost nahradit nemajetkovou újmu. S tímto nárokem však byla odkázána do občanskoprávního řízení. Proti této části rozsudku podala odvolání. Krajský soud ho však zamítl, rozhodnutí prvního soudu je tedy pravomocné.

81. Tři hákové kříže

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (německá)

Forma: Graffiti

Neznámý pachatel poškodil dřevěnou směrovou tabulku k rekreační chatě německé společnosti věnující se dřevovýrobě. Na tuto tabulku namaloval bílou barvou celkem 3 hákové kříže o rozměrech 5 x 5 cm a dále černou barvou třikrát napsal „Stop“. Vzhledem k formě projevu a národnosti majitele objektu se lze domnívat, že pachatel jednal s předsudečnou pohnutkou. Policie věc prošetřovala pro přečiny Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Policii se nepodařilo vypátrat pachatele a věc byla odložena.

82. „Termobarickou bombu“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, náboženství (islám), národnost nebo etnicita (arabská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník na webu xchat.cz zveřejnil několik příspěvků, v nichž předsudečně útočil pro barvu kůže, etnicitu a náboženství. Konkrétně se jednalo např. o tyto příspěvky: „Sladká Francie brzo padne, následovat bude občanská válka, díky černouškům a Arabům!!!!“, „Bych do těch oblastí shodil termobarickou bombu, kde žijí muslimové a hned by byl klid.“, „Nezničí to domy, jen to zlikviduje všechny šváby v oblasti a další odpornou Verbež.“ Útočník také zveřejnil odkaz na video s názvem „Russian Army bombing in Syria“, které zobrazuje letecké útoky na syrská města a vložil k tomu další příspěvky: „Řešení pro muslimské oblasti.“, „Na černošské čtvrti bych použil taky termobarickou bombu, kdyby to šlo.“, „Má pěkný padáček, snese se a pak — BOOM.“,

„To co přežije, dorazíš kulometem.“, „Jako se šváby.“, „Bílí by dostali instrukce nebo by se evakovali, oplotit oblast a zlikvidovat tu verbež uvnitř, jak snadné.“ Policie v jednání spatřovala trestný čin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Útočnicka však policie neodhalila, a tak vydala usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 5 trestního řádu.

83. Rozhodčí

Datum: Srpen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (islám), národnost nebo etnicita (turecká)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Při mistrovském fotbalovém utkání B třídy muž opakovaně urážel hlavního rozhodčího: „Turek zasnanej“, „zmrdr islámskej“, „zmrdr muslimskej“, „terorista“, „islamista, který by tu všechny postřílel, že takoví jako on v téhle republice nemají co dělat a že má táhnout domů!“ Předsudečný motiv patrně odrážel tmavou barvu kůže napadeného a zároveň jeho jméno, z něž útočník patrně vyvodil jeho původ. Okresní státní zastupitelství sjednalo s obviněným dohodu o vině a trestu dle § 175a trestního řádu, ve které obviněný prohlásil, že spáchal přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a) a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Pachateli byl uložen peněžitý trest 25 000 Kč a současně trest zákazu vstupu na sportovní akce po dobu 5 let.

84. Islamofobní vyhrožování

Datum: Zář

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Skupina 4 až 5 lidí napadla ženu v muslimském šátku, když šla z nákupu kolem dopravní zastávky. Vulgárně jí

nadávali a útočili na ni, že je „muslimská špína“ a „kurva, co se má zabalit do matrace a táhnout odsud“. Když se proti tomu napadená ohradila, dozvěděla se, že je „svi-ně, co má dostat rakovinu a chcípnout“ a že si ji jeden útočník najde a zabije ji. Svědci útoku jen přihlíželi. Od té doby se žena obává fyzického napadení, protože ne-chce nosit hidžáb, byť je to pro ni velmi důležité.

85. Vloupání do domu

Datum: Zář

Stav: Neznámý

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, útok na majetek (poškození budov, věcí), fyzický útok

Asi osmičlenná skupina se večer vloupala do chodby bytového domu a zaútočila na zde žijící rodinu. Nejprve křičeli: „Cigáni, vylezte ven, vy zmrdi!“ Pak vymlátili okna, vykopli vstupní dveře a uvnitř domu zničili různé předměty. Jeden útočník napadl otce ranou do obličeje. Napadení byly přítomny také děti a manželka. Policie nezahájila prověřování a předala případ správnému orgánu k projednání jako přestupku. Napadený požádal o přezkum policejního postupu státním zástupcem. Ten jeho správnost potvrdil s tím, že nebyly zjištěny skutečnosti nasvědčující spáchání trestného činu Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 či Porušování domovní svobody dle § 178 odst. 3 TrZ z důvodu neošetření vzniklých zranění lékařem a z důvodu, že nedošlo k vloupání do prostoru bytové jednotky.

86. „Já, soused“

Datum: Říjen

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská), zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník zaútočil na ženu žijící v rodinném domě pro romskou národnost a zdravotní stav. Hlasitě bouchal na vstupní dveře, křičel různé vulgarity a opakovaně

provolával nacistický pozdrav „heil Hitler“. „Vyližte si ty píče dohromady. Jste jak tchoři zavření hnus to jste vy lidi, hnusy. Jste hnusy života. Seru na vás, že nemáte ruku. Seru na vaši jednu ruku. Policie přijede je mimo hru. Stačí vám to? Vy jste mrtví, na hovno. Vy jste hovna. Lidská hovna. Taková chamrad';, takovej hnus. Takový hovna, taková sračka. Vy jste hnus, hnus, hnus... běžte do prdele, kurva...seru na to, seru na celej svět. Vy a cikáni do plynu. Ať to všichni slyší. Seru na to Heil Hitler, Heil Hitler, Heil Hitler...Mein Führer, Mein Führer... až přijede policie bouchám na dveře, abyste viděli, že jsem tady já soused.“ Policie jeho jednání vyšetřovala pro podezření ze spáchání trestných činů Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) TrZ. Nakonec jej ale obvinila jen z prvně uvedeného trestného činu. Předsudečný motiv byl podle státního zastupce prověřován, ale nebyl zohledněn. Podle něj totiž poškozená nenáleží ke skupině, na kterou útočník útočil. Jednalo se prý o sousedský spor, podezřelý byl silně pod vlivem alkoholu. V době sestavování Zprávy probíhalo vyšetřování, a tak nebylo meritorně rozhodnuto.

87. „Stoupá Rom za Romem“

Datum: Říjen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Útočník reagoval na příspěvek na FB „Co si myslíte o tom, když ve zprávách dají záběr na hořící pec v krmáku, mě to způsobilo...“ následující komentář: „Stoupá rom za romem - sieg heil, sieg heil. Komínovým otvorem - sieg heil, sieg heil.“ Jedná se o úryvek z protiromské písně, jejímž šířením se policie v minulosti již několikrát zabývala. Uvedený komentář policie nejprve právně kvalifikovala jako přečin Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka dle § 403 odst. 1, odst. 2 písm. a), což

později změnila na přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Dozorový státní zástupce nakonec trestní stíhání podmíněně zastavil a obviněnému stanovil zkušební dobu na 12 měsíců. Odůvodnil to tím, že se obviněný k činu doznal, svého jednání litoval a dosud nebyl trestán.

88. Rtuťová omáčka

Datum: Listopad

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Útočník na internetových stránkách www.novinky.cz pod článkem „Celníci vyhmátli na poli u dálnice D2 nelegální migranty“ zveřejnil komentář: „Proč něco takového vykrmují...? Bez potřebných dokladů přece nic neexistuje, takže nějaké jídlo vlastně vyhodili. Nebo že by to krmili hutnými a výživnými olověnými haluškami s rtuťovou omáčkou...?“ Pachatel byl obviněn ze spáchání trestného činu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Věc byla ze strany policie ukončena předložením zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení okresnímu státnímu zastupitelství, které se v době sestavování Zprávy případem zabývalo.

89. Kozlí hlava na kříži

Datum: Prosinec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (křesťanství)

Forma: Útok na majetek (poškození budov, věcí)

Na místní pamětní kříž s pozlaceným Ježíšem nabo dl neznámý útočník kozí hlavu. O pár dní později, po odstranění zvířecího kusu těla, policie zasahovala znovu. Pachatel omotal krucifix vnitřnostmi, jejichž původ nebyl na první pohled zcela jasný. Policii se nepodařilo

pachatele ztotožnit, proto byla věc odložena. Provedení vandalského činu naznačuje, že cílem pachatele bylo zhanobení křesťanské symboliky.

Karlovarský kraj

90. „Za koule“

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Politické přesvědčení, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník na svém profilu na FB po asi 2,5 měsíce zveřejňoval výhrůžky vůči premiérovi a členům tehdejší vlády a výzvy k násilí vůči migrantům. Jednalo se např. o příspěvky ve znění: „Pověsit je za koule 20 m vysoko ty hovada zapraskany a nejvýše pověsit XXX.“, „XXX ta kurva už ovládá média zabalíme ho do Rudyho Prava a hodíme ho do Orliku.“, „Dam 456 000 Kč tomu kdo podružné XXX hrdlo.“, „Střílet migranty ostrejma žádný srani s nima a jestli jich bude dalších 4 000 000 000 tak vyrobím 16 000 000 000 nábojů, aby měl kazdej 4 a byla jistota.“ Státní zástupce muže obžaloval z Podněcování k trestnému činu dle § 364, Vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci dle § 324 odst. 1 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Okresní soud však nakonec stíhání podmíněně zastavil s tím, že pachateli stanovil zkušební dobu 15 měsíců a uložil mu povinnost zdržet se po tuto dobu nadměrné konzumace alkoholických nápojů. Obviněný totiž uvedl, že se trestné činnosti dopouštěl pod vlivem.

91. Napadli záchranáře

Datum: Červen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Trojice mužů po krátké slovní rozeprá fyzicky napadla muže, který po útoku skončil hospitalizován v nemocnici. Stalo se tak na autobusové zastávce na malém městě v nočních hodinách. Útočníci napadeného bili pěstmi, kopali do něj a dupali mu na hlavu, čímž mu způsobili zhmoždění mozku, tržné rány v obličeji a četné pohmožděny. Okresní soud pachatele shledal vinnými ze spáchání zločinu Těžké ublížení na zdraví dle § 145 odst. ve stadiu pokusu formou spolupachatelství a přečinu Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ formou spolupachatelství. Jednoho z pachatelů odsoudil k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 3 roky, u zbylých dvou byl trest odnětí svobody podmíněně odložen na zkušební dobu 48 a 30 měsíců. Jednomu z pachatelů uložil i peněžitý trest ve výši 30 000 Kč. OČTŘ v rámci trestního řízení neobjasnily, zda se o PN jednalo. Podle soudce šlo o bezdůvodné napadení v přesile. Poškozený byl odlišné barvy kůže. Obojí jsou indikátory PN. Státní zástupce podal ve věci odvolání, výsledek odvolacího řízení nám v době sestavování Zprávy není znám. Incident vedeme jako neověřený.

92. Rasistická sousedka

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Čtyřlenná rodina byla opakovaně slovně napadána sousedkou z činžovního domu. Sousedka na rodinu křičela, že „Cikáni nemají v tomto domě co pohledávat“, a nadávala jim slovy jako „kurvy cikánské“ nebo „píčo černá“. Útoky byly nejdříve mířeny na dospělé členy rodiny, později je cílila zejména na děti. Desetiletý syn se v důsledku útoků začal pomočovat. Rodina o útocích informovala pronajímatelku jejich bytu, ta na útočníci podala trestní oznámení. Případ byl řešen jako přešůpek proti občanskému soužití, avšak výsledek řízení se nám nepodařilo zjistit.

93. Vyhrožování sedícím na lavičce

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Vandalismus, útok na policisty a nakonec i rasistické vyhrožování, to vše se odehrálo na podvečerní ulici jednoho města. Útočník nejprve hodil skleněnou, zčásti plnou láhev od vína na čelní sklo projíždějícího vozu. Pak chtěl odejít, ale to mu překazil spolujezdec z poškozeného vozidla. Ten útočníka přiměl, aby na místě zůstal do příjezdu policie. Po příjezdu policejní hlídky začal být útočník agresivní, sprostě nadával poškozeným i policistům a dvakrát zvolal „Hitler SS“ a „heil SS“. A když si všiml dvou romských žen sedících na nedaleké lavičce, zaútočil i na ně: „Vy černý svině, já vás pošlu do plynu!“ Poté se snažil zasahující policisty napadnout pěstmi a kousáním, avšak neúspěšně. Kromě toho dále provolával nacistická hesla a hajloval. Policie podřadila rasistický útok pod trestný čin Výtržnictví dle § 358. Podobně postupoval okresní soud, když pachatele shledal vinným ze spáchání přečinů Poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, Násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a), Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Odsouzen byl k souhrnnému trestu odnětí svobody na 1 rok a dále mu byl uložen trest vyhoštění z ČR. Útočník podal odvolání, ale to bylo zamítnuto. Rozhodnutí je tedy pravomocné.

Královéhradecký kraj

94. Prostřílená cedule

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Útok na majetek (poškození budov, věcí)

Neznámý útočník poškodil ceduli upozorňující kolemjdoucí na cestu k židovskému hřbitovu četnými výstřely ze střelné zbraně. Fotografie, zobrazující poničenou ceduli, byla zveřejněna na FB. Policie tento útok objasňovala jako přestupek proti majetku. Zjistila, že poškozeny byly i další 2 cedule v okolí hřbitova, avšak na samotném hřbitově se nic nestalo. Z toho policie dovodila, že se patrně nejedná o předsudečný čin. My jej však jako antisemitský incident evidujeme – neověřený –, protože terče jsou spojeny s judaismem. Policie pachatele nedohledala. Vyšetřování bylo tudíž ukončeno odložením dle § 74 odst. 3, písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

95. „Patříš do plynu“

Datum: Duben

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž svou družku opakovaně verbálně napadal pro romskou národnost. Urážel ji a vyhrožoval jí např. takto: „Ty seš cikánská svině, děvka, patříš do plynu!“, „Zabiju tě, dám ti dvě rány a bude po tobě, někam tě zahrabu a nebude o tobě nikdo vědět.“, „Hitler věděl jak s váma, měl vás raději utopit. Všichni cikáni patříte do plynu, lhát si můžeš svým Cikánatům.“, „Seš líná píča, vy Cikáni všichni stejní, do plynu s váma“, „Seš tlustá, hnusná, stará hnusota, stará cikánka, kdo by se za ni nestyděl.“ Okresním soud ho odsoudil za přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ k půlročnímu trestu odnětí svobody, přičemž výkon trestu podmíněně odložil na 1 rok. Rozhodnutí je pravomocné.

96. Hozená cihla

Datum: Duben

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, útok na majetek (poškození budov, věcí)

Dva muži rasisticky vykřikovali ve večerních hodinách na náměstí menšího města: „Ukažte nám, kde jsou ti Romové. My je vystřelíme!“ Apod. V tom si všimli, že v okně domu kouří muž a žena romské národnosti. Hodili po nich dlažební kostku takovou silou, že rozbila nejen okno, ale i digestoř uvnitř bytu. Střepy z okna se zabodly napadené do tváře, v důsledku čehož musela být lékařsky ošetřena. Napadení následně čelili ještě dalším útokům, zejména slovním (vyhrožování smrtí). Útoky byly směřovány také vůči jejich dětem. Napadení se to pokoušeli řešit s rodiči útočníků, ale ti se s nimi odmítli bavit. Nakonec tedy podali trestní oznámení. Policie skutek postoupila do přestupkového řízení, nakonec ale nadřízený orgán rozhodl, že věc má být šetřena jako trestný čin. Trestní řízení v době sestavování Zprávy stále trvalo.

Liberecký kraj

97. „Židozедnáři“

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník odeslal dopis s různými antisemitskými výpady, např.: „běsnění židáků“, „židohovado starosta“, „židácký symboly židofašistů“, „sinagógu vypálit a zbourat“, „židáckej dobytek“ nebo „smrt židopijavicím“. Dále několik veřejně známých osobností označil v dopisu za „židozедnáře“. Židozедnářství je konspirační teorie o údajném spiknutí Židů a svobodného zednářství za účelem získání světovlády. Policie jednání posoudila jako přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny dle § 355 odst. 1 TrZ. Protože se nepodařilo pachatele ztotožnit, vyšetřování bylo odloženo dle § 159a odst. 5 trestního řádu.

98. Sražený chlapec

Datum: Leden

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Devítiletý chlapec byl sražen jedoucím vozidlem při přecházení přechodu pro chodce. Řidič automobilu, jenž chlapci narazil do nohy, po incidentu zastavil. Místo otázek na chlapcův stav začal jemu i jeho matce, která ho doprovázela, rasisticky nadávat. Útočil na ně, že jsou „zkurvení Cikáni“, „černý mamby“ a „cikánští buzeranti“. Následně z místa odjel. Na místo incidentu byla přivolána policie a záchranná služba. Chlapec nebyl vážně zraněn. Celý incident zachytila dopravní kamera. Řidič se později přihlásil na policejní služebně. Odmítal však, že by na chlapce rasisticky křičel, a vinu sváděl na něj. Řidiči hrozí až roční trest odnětí svobody. V době sestavování Zprávy se případem zabývala policie, ale k incidentu neposkytla bližší informace z důvodu probíhajícího trestního řízení.

99. „Lepší bude, když přestane dýchat“

Datum: Únor

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Tricátník zveřejnil ve veřejně přístupné skupině na FB nejméně 3 příspěvky, jimiž předsudečně útočil na muslimy: „Naivně si myslím, že za muslima mě soudit nemůžou. Kdo praští v Liberci kozo mrda má u mě oběd. V harcově mají kozo mrdi chliv.“, „Ať plánem pro roka shoří ten chrám. Nikdy tady kozo mrdi neměli co dělat. Každého muslima hned a nekompromisně popravit na místě. Hned. Bez otázek bez svědomí hned.“, „Potkáte li pizdu v zakřiveném stavu, normálně ji to seevete z hlavy a toho kozo mrda co tu pizdu zastane zabte. Slovně či fyzicky, lepší bude když přestane dýchat. Brzy u Hamru budou různě barevné plaminky.“ Okresní soud jej pravomocně odsoudil trestním příkazem

k úhrnnému peněžitému trestu 20 000 Kč, a to pro spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) v souběhu s přečinem Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ.

100. Vyhrožování lynčováním pro koronavirus

Datum: Březen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Mladý muž byl pozitivně testován na Covid-19 po svém návratu z Brazílie. Ačkoli učinil vše, co bylo tehdy zákonem nařízeno, lidé mu přes sociální sítě opakovaně vyhrožovali a šířili nepravdivé informace, že nedodrжуje karanténu. Zprávy o nedodržování karantény dostávali také jeho rodiče. Napadený zveřejnil video, v němž se proti nepravdivým útokům ohradil. Policie se případem podle vlastního vyjádření nezabývala.

101. „Podpálím vás“

Datum: Duben

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník pod okny domu v nočních hodinách opakovaně nadával a vyhrožoval usmrcením jeho obyvatelům: „Cikáni do plynu! Zabiju vaše černý děti, podpálím vás, všichni chcípnete!“ Okresní soud jej potrestal za spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ k peněžitému trestu 15 000 Kč. Pokud částku neuhradí ve stanovené lhůtě 12 měsíců, vykoná náhradní trest odnětí svobody na dobu 6 měsíců. Rozhodnutí je pravomocné.

102. Bere Čechům práci

Datum: Květen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (bolivijská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Žena původem z Latinské Ameriky se zúčastnila televizní soutěže o vaření. Po odvysílání se setkala s nenávisťnými reakcemi na sociálních sítích, ale i ve fyzickém prostoru. Při čekání na autobus ji poznal podnapilý muž. Říkal jí, že přijede do ČR a myslí si, že je lepší než Češi a že bere Čechům práci. Muž se napřahoval k fyzickému útoku. Tomu se ženě podařilo zabránit. Snažila se konflikt deeskalovat a vysvětlit, že sem nepřijela nikomu brát práci. Muž se následně uklidnil a odešel. Žena se rozhodla incident dále neřešit a věc policii neohlašovat. Související incidenty jsou vedeny pod názvy „Prostřeno“ a „Proč tu jsi?“.

103. „Nechci černý kurvy“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Pětadvacetiletý muž připojil do diskuse na FB k výroku poslankyně České pirátské strany v rámci diskuse tento komentář: „Mě je úplně jedno kdo a kde tohle vypravuje pro mě je to jasný já ty černý kurvy nechci v celé Evropě a tím to pro mě hasne do plynu s nima nazdar.“ Policie to kvalifikovala jako přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Státní zástupce stíhání podmíněně zastavil a stanovil zkušební dobu na 18 měsíců. Po prozkoumání okolností případu a osoby pachatele dospěl totiž k závěru, že k tomu byly splněny všechny zákonem stanovené podmínky. Ohledně předsudečné pohnutky poznamenal, že byla zjevným motivem spáchání skutku.

104. „Postřílet a nebo umlátit“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník na FB pod příspěvkem uživatele „Tomio Okamura – SPD“, týkajícím se napadení ženy migranty v Lisabonu a doplněným o videozáznam, na němž byly zachyceny osoby tmavé barvy kůže, napsal: „Postřílet a nebo umlátit.“ Státní zastupitelství věc kvalifikovalo jako přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Stíhání obviněného podmíněně zastavilo se stanovením devítiměsíční zkušební doby. Pachatel se plně doznal a argumentoval tím, že má přátele mezi Romy a chodil s Vietnamkou. Přestože se obviněný na svém profilu vyjadřoval obdobným způsobem opakovaně, na výsledku rozhodování státního zástupce to nic nezměnilo.

Moravskoslezský kraj

105. Proti všem

Datum: Únor

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva kůže, náboženství (islám), národnost nebo etnicita (romská), politické přesvědčení, sexuální orientace nebo genderová identita, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Útočník dlouhodobě zveřejňuje na internetu před-sudečné texty týkající se muslimů, migrantů, osob tmavé barvy kůže, Romů, LGBT+ lidí i osob věnujících se ochraně lidských práv a pomoci uprchlíkům. Články zobrazují uvedené skupiny výhradně v negativním světle. K napadání používá fotografie a ilustrace, včetně popisků obsahujících dehumanizující pojmenování uvedených skupin, např.: „mu-slimáčtí vrazi, násilníci

a lidská muslimácká špína“, „rozzuřené opice“, „nechutní buzeranti“ a „sexuální devianti“. V souvislosti s migrací osob z Afriky útočník prohlásil např.: „Dost bylo invaze negrů“. Státní zástupce podal obžalobu pro spáchání trestných činů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b), Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a), Vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci dle § 324 odst. 1 písm. a), písm. b) a Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu § 326 odst. 1 písm. a, písm. b). TrZ. Okresní soud pachatele potrestal trestním příkazem za uvedené trestné činy obecně prospěšnými pracemi ve výměře 250 hodin a k peněžitému trestu 20 000 Kč. Odsouzený proti trestnímu příkazu podal odpor. Odvolací řízení v době sestavování Zprávy neproběhlo.

106. Policejní násilí

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Fyzický útok

Hlídka městské policie napadla účastnictvo rodinné oslavy pro romskou národnost. Strážníci přijeli na místo, byt v panelovém bytě, v několika služebních vozech na základě informace o rušení nočního klidu, a to jen pár minut po 22.00 hodině. Romská rodina, jediná v domě, slavila narození potomka. Nájemnice bytu hlídce otevřela a vysvětlila jí, že oslava už končí. Přítomní čekají na odvoz domů. To strážníci neakceptovali a se ženou diskutovali. Ke dveřím proto prostupně přišel její manžel a další příbuzný. Strážníci je oba položili na zem a spoutali. Když to viděl zeť jednoho z nich, přišel rovněž ke dveřím. Strážníci ho vytáhli z bytu, udeřili obuškem do nosu a spoutali. Napadený krvácel z nosu a přestalo mu tlouct srdce. V důsledku ožívování se podařilo srdeční tep obnovit, muž byl odvezen do nemocnice. Vyšetření v nemocnici byli strážníci přítomni a je-

den požadoval, aby bylo do lékařské zprávy napsáno, že se incident odehrál v hospodě, nikoli v domě, a to navzdory tomu, že jej právě v domě rychlá záchranná služba vyzvedla a hospody byly kvůli protipandemickým opatřením zavřené. V nemocnici bylo zjištěno, že napadený utrpěl zlomeninu nosu a poškození zubu. Po ambulantním ošetření byl převezen na protialkoholní záchytnou stanici, kde zůstal do druhého dne. Případ byl prověřován kriminální policií. Nakonec byl odložen, neboť policie došla k závěru, že nejde o podezření z trestného činu.

107. Antisemitské schvalování genocidia

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (judaismus), politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Téměř šedesátník během půl roku opakovaně zveřejňoval a sdílel na sociální síti antisemitské komentáře, karikatury a fotomontáže. Na fotomontážích byla např. zobrazena kancléřka Merkelová s nápisem „Já Vaše židovka z Polska. Vy Němci mi jděte přímo sem“, kdy si postava na fotografii ukazuje na zadek. Na koláži je dále umístěna Davidova hvězda. Na další fotomontáži je kancléřka vyobrazena, jak sleduje gilotinu, a uprostřed je nápis „Jews are parasites“, ve spodní části je znak německé orlice s nápisem „Rudé zlo - až do hořkého konce“. Sdílel i několik videí z Youtube – jeho slovy „Jewtube“ – nebo karikaturu dvou souložících mužů s jarmulkami se znakem antifašistického hnutí a odkaz na v Německu zakázanou knihu Rudolfa Germana. Ve svých příspěvcích užíval slovo „Kike“, které je užíváno jako hanlivé označení Židů. Trestní stíhání bylo zahájeno kvůli přečinům Schvalování trestného činu podle § 365 odst. 1 a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 TrZ. Okresní státní zástupce však trestní stíhání podmíněně zastavil s ohledem na to, že se obviněný doznal a uhradil část-

ku 30 000 Kč na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti. Obviněnému stanovil zkušební dobu 2 let.

108. Napadení pro genderovou identitu

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Muž byl slovně a fyzicky napaden pro genderovou identitu, když seděl na houpačce a telefonoval své kamarádce. Po chvíli k němu přistoupil neznámý muž a požádal jej o cigaretu. Oslovený odtušil, že cigarety nemá. Na to žadatel udiveně, nejspíš pro delší vlny napadeného, odpověděl: „Kámo, to je kluk.“ Pak se vrátil ke svým přátelům, a tam společně napadeného uráželi s poukazem na jeho vzhled a identitu. Napadenému to bylo velmi nepříjemné a ptal se jich, co mají za problém. To nicméně urážení nezažehnal, naopak jej napadli fyzicky. Utrpěl ránu do čela a čelisti, byl také do tváře udeřen houpačkou, do které útočníci kopli. Napadený zavolal policii. Přivolaná hlídka vyslechla obě strany. Po třech měsících napadenému zaslali vyrozumění o odložení věci. Napadený v důsledku útoku dlouhodobě trpí úzkostí, nespavostí a zdráhá se chodit ven mezi lidi.

109. „Ty černá opičko“

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Útočník se telefonicky pohádal se svou bývalou přítelkyní, do čehož se vložila i její kamarádka. Následně útočník přijel na místo, kde se obě v tu chvíli nacházely. Vnikl do bytu a jednou rukou přitlačil kamarádku ke zdi a vyhrožoval jí: „Ty černá opičko, mám tě vyhodit z okna?“ Následně fyzicky napadl také svou bývalou

přítelkyni, snažící se útočníka uklidnit. Státní zástupce podal obžalobu pro přečiny Porušování domovní svobody dle § 178 odst. 1, odst. 2 a Nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 TrZ. Tato právní kvalifikace nezohledňuje předsudečnou pohnutku. Vzhledem k citovanému slovnímu vyjádření je však dle našeho názoru přinejmenším částečný předsudečný motiv pravděpodobný. Obžalovaný se doznal v souladu s obžalobou a byl odsouzen k peněžitému trestu 10 000 Kč. Rozsudek je pravomocný.

110. „Takové se střílí“

Datum: Červen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž v domě rasisticky zaútočil na ženu. Nejprve odmítl nastoupit do výtahu se slovy, že „s takovou černou sviní nepojede“. Po otevření výtahu v druhém patře jí namířil na hlavu krátkou střelnou zbraň a křičel, že „takové černé kurvy se střílí“. U poškozené se po útoku projevila akutní stresová reakce a dále středně závažná posttraumatická stresová porucha projevující se strachem, poruchami spánku, plačtivostí, rozrušením a úzkostí. Okresní státní zastupitelství podalo na pachatele obžalobu pro spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Vzhledem k charakteru nadávek i brutalitě útoku je zřejmé, že si útočník ženu vybral právě pro její barvu kůže. Poškozená se připojila s nárokem na náhradu škody. V době zpracování Zprávy se věc nacházela ve stadiu projednávání obžaloby před okresním soudem.

111. „Špinavci cikánský“

Datum: Červen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Pětaosmdesátiletá žena pokřikovala z okna svého bytu na další osoby: „Kdyby tady byl Hitler, tak by vás postřílel a pozabíjel!“, „Špinavci cikánský!“, „Ty špíno!“, „Ty kurvo černá, běž do plynu!“, „Škoda že Cikány Hitler všechny nevyhladil.“ Žena byla obžalovaná ze spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a) a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia dle § 405 TrZ. V době sestavování Zprávy probíhalo jednání před soudem.

112. „Všichni do Osvětí“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Žena ve veřejné diskuzi na FB okomentovala příspěvek, který sdílel člen SPD, s názvem „Imigranti napadli ženu v portugalském Lisabonu. Tohle nesmíme připustit u nás! Hnutí SPD říká jasně - Stop imigraci, stop násilí!“. V rámci toho uvedla: „Hitlera na ně všichni do Osvětí, ještě že u nás nic takového nemáme.“ Policie její jednání kvalifikovala jako přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Protože se pachatelka k činu doznala a byly splněny podmínky pro odklon v trestním řízení, státní zástupce vydal usnesení o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání se stanovením zkušební doby.

113. „Postřílet ty kurvy černé, všechny!“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování

Muž zveřejnil na FB komentář pod příspěvkem „Hrozné. Imigranti napadli ženu v portugalském Lisa-

bonu. Tohle nesmíme připustit u nás! Hnutí SPD říká jasně - Stop imigraci, stop násilí!", sdíleným uživatelem Tomio Okamura – SPD, ve znění: „Postřílet ty kurvy černé, všechny!!! Když toto vidím, pověsil bych celé vedení v Bruselu i ty dobrosráče vítače z neziskovek.“ Policie útočníka obvinila ze spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Státní zástupce rozhodl o podmíněném zastavení trestního stíhání pachatele a stanovil mu zkušební dobu na 12 měsíců. K tomuto postupu bylo přistoupeno s ohledem na úplné doznání a věk pachatele, který spáchání skutku litoval a byl dosud bezúhonný. V době sestavování Zprávy nebylo známo, zda se již pachatel osvědčil, či nikoli.

114. U jukeboxu

Datum: Srpen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Sexuální orientace nebo genderová identita

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž byl večer v klubu napaden pro sexuální orientaci. Když stál u jukeboxu, útočník do něj zezadu strčil. Oba vyšli ven, tam útočník začal napadenému, který ho neznal, vyhrožovat. Dál do něj strkal a prohlašoval, že jej napadený nazval „buznou“. Protože se konflikt zostroval, byla přivolána policie, která se napadenému podle jeho slov vysmála. Napadený muž zmínil, že má z tohoto napadení psychické problémy.

115. Pro covid

Datum: Srpen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Mladá žena se vydala společně s přáteli do nočního klubu v hlavním městě. Den po akci měla dívka zimnici a další příznaky onemocnění Covid-19, které bylo potvrzeno pozitivním testem. Dívka předala informaci

o nákaze přátelům a dohledala i další přítomné osoby. Kvůli tomu byla její identita známa většímu okruhu osob. Lidé na tento incident reagovali tak, že jí ironicky gratulovali k napsaným článkům a „slávě“, vytvořili meme, diskutovali o ní nehezky v komentářích, včetně vyhrožování rozbitím hlavy a pobodáním. Pokoušeli se jí dovolat, psát zprávy přes sociální sítě a sledovat ji tam. Čelit předsudečným reakcím zapříčiněným nakažením bylo pro dívku velmi náročné. Policie se podle vlastních vyjádření případem nezabývala.

116. Článek o bohumínské tragédii

Datum: Srpen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Server vlasteneckenoviny.cz vydal rasistický článek schvalující smrt 11 osob v důsledku požáru bytu. Jeho autor napsal: „Požár v panelovém domě ubral jedenáct kusů cikánů z povrchu zemského (...) uhořeli tři kusy cikánů a tři kusy cikánských mláďat. Pět cigošů z horního bytu ve snaze se zachránit vyskočilo z oken, všichni pochcípali na následky zranění, což je logické.“ Dále se v něm autor vyjadřuje o obětech žhářského útoku jako o „přemnožených parazitech“, „rasistické škodné“ nebo „cikánských parazitech“. Okresní soud uznal útočníka vinným ze spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b), Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a), Vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci podle § 324 odst. 1 písm. a), písm. b), Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a), písm. b) TrZ. Trestním příkazem jej odsoudil k úhrnnému trestu obecně prospěšných prací ve výměře 250 hodin, k peněžitému trestu 20 000 Kč a k trestu propadnutí věci (notebooku). Pachatel podal ve věci odpor, v době sestavování Zprávy řízení před soudem nebylo ukončeno.

Olomoucký kraj

117. „Zničíme židov a podobnú háved’“

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (islám, judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník zveřejnil na internetu pod různými identitami příspěvky, v nichž ujišťoval ostatní diskutující, že není „žiadny provokatér“, a dále psal: „Smrt' islamu!!! Ale až potom čo spoločne zničíme židov a podobnú háved'. Pretože oni sú nebezpečenství pre celý svet.“, „A za toto všetko si židia zaslúžia krútu smrť. My im ju jedného krásneho dňa doprajeme. Možu ten čas naťahovať ako len chcú. Keď už tá podrasa konečne zdochne na svete by mohol opäť zavládnuť mier a harmonia.“ Policie se těmito výroky zabývala pro podezření ze spáchání trestného činu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) TrZ. Vyšetřování odložila, protože se jí nepodařilo pachatele identifikovat.

118. „Zasraní Ukrajinci, černé svině“

Datum: Leden

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (hajlování)

Opilý útočník v restauraci urážel a vyhrožoval hostům a obsluze. Nadával jim, že jsou „zasraní Ukrajinci“ a „černé svině“. Dále jim vyhrožoval vyškrábáním očí, pobodáním a zabitím. U toho provolával „sieg heil“ a hajloval. Vzhledem k použitým výhrůžkám se domníváme, že pachatel spáchal přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Okresní soud vydal trestní příkaz, jímž byl pachatel

uznán vinným pouze z přečinu Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ, předsudečná pohnutka tedy nebyla zohledněna. Trestní příkaz již nabyl právní moci. Odsouzený musí uhradit peněžitý trest 10 000 Kč.

119. Fanoušek Ortelu a jeho přátelé

Datum: Leden

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Politické přesvědčení (afiliace), příslušnost k subkultuře, užívání drog

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Tříčlenná skupina, žena, její matka a přítel, byla napadena v podniku ve večerních hodinách pro jinakost. Napadení seděli v přední malé místnosti, ve vedlejší místnosti se sešli jiní lidé. Žena si šla ven zakouřit, a když se vrátila, slovně na ni z vedlejší místnosti zaútočil muž, jehož napadená označila za „fanouška Ortelu“. Osočil ji, že je „zkurvená fetka“ a že snad „miluje Cikány“ (to z útoku dělá protiromský incident by affiliation). Napadená se vůči tomu několikrát důrazně ohradila, útočníka neznala a on neznal ji. Přesto ve svém útočení pokračoval a stupňoval ho. Vyzvedl ji za bundu do vzduchu a hodil s ní o bar na polici se sklenicemi. V tom okamžiku se do konfliktu vložili také matka a přítel napadené, ale i přátelé útočníka, a strhla se rvačka. Napadená utrpěla panický záchvat a nemohla dýchat. Místo pomoci na to útočník a jeho společnost reagovali výsměchem a doporučením, ať si jde „šlehnout“. Napadená drogy neužívá. Útočník ji tak označil nejspíš v souvislosti s jejím větším počtem piercingů v obličeji a pestře obarvenými vlasy. Napadení z podniku odešli, ale útočníci je venku znovu napadli. Matka a přítel napadené utrpěli různá tělesná poranění, včetně modřin a zlomeného nosu. Útočníci pokračovali ve slovním napadání i před přivolanou hlídkou městské policie. Napadená se své napadení rozhodla neřešit.

120. Musí na ně platit daně

Datum: Leden

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Opilý útočník v baru před nejméně 11 lidmi opakovaně hrubě rasisticky napadal přítomné hosty. Hlasitě vykřikoval, že jsou „zasraní cikáni“, že „nesnáší černé huby“ a „musí na ty kurvy černé platit daně a oni si tady chlastají“. Kromě toho oznamoval, že „nemá černý rád“, a především je zastrašoval slovy, že „by Cikáni měli jít do plynu“. Jednoho z poškozených označil za „indiána“ a řekl, že je „černý jak bota“, což doprovázel výkřiky, jako že přítomní jsou „černé kurvy“, „černé opiče“, „v noci dokážou dělat jen děcka“, „stát je živí“, jsou „neplatiči“ a „jak si mohou dovolit chodit do hospody, kam chodí jen bílí“. Hosty i obsluhou byl několikrát vyzván, aby se choval slušně. Útočník však na ně nedbal. Celé napadání vyvrcholilo fyzickým konfliktem. Jeden z napadených udeřil v reakci na urážení útočníka pěstí do obličeje. Okresní soud odsoudil útočníka pravomocným trestním příkazem k půlročnímu trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem na 18 měsíců za spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) TrZ.

121. „Ať šmejdi černý vyletěj komínem“

Datum: Únor

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Uživatelka na FB reagovala komentářem na příspěvek týkající se možného týrání psů lidmi označovanými za Romy: „Vemte haříky a podpalte to, ať šmejdi černý vyletěj komínem.“ Policie věc šetřila pro spáchání přečinu Podněcování k národnostní a rasové nenávisti dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Usnesením okresního státního zástupce bylo rozhodnuto o podmíněném

zastavení trestního stíhání. Obviněná, jež se k činu doznala, složila peněžitou částku 10 000 Kč určenou na pomoc obětem trestné činnosti a byla jí stanovena zkušební doba na 6 měsíců.

122. „Zasloužíš kulku do hlavy“

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž žijící společně se svou rodinou na vesnici onemocněl po dovolené v rakouském lyžařském středisku koronavirem. Z preventivních důvodů sdělil svoji diagnózu svým známým, aby věnovali zvýšenou pozornost příznakům onemocnění, které by se u nich mohly projevit. Informace se však rychle rozšířila mezi obyvatele vesnice a vyvolala vlnu emocí. Kromě samotného onemocnění tak dotyčný čelil i PN od svých sousedů. „Ty a Tobě podobní zaslouží pouze kulku do hlavy, jste debilové a to je všechno,“ napsal jeho známý na FB. Stejný uživatel do diskuse následně přidal i obrázek snipera. Napadený se v důsledku toho začal vyhýbat sociálním sítím a telefonickým kontaktům. Policie případ po 5 měsících odložila s tím, že nebyl spáchán trestný čin. Věc postoupili správnímu orgánu jako přestupek.

123. Poškození fasády synagogy

Datum: Květen

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Útok na majetek (poškození budov, věcí)

Neznámý útočník polil vchod synagogy v Krnově lepkavou tekutinou. Pravděpodobně se ji snažil vylít na Davidovu hvězdu nade dveřmi, tekutina pak stekla na dveře a na zem. Do fasády synagogy byly rovněž vyryty rýhy a důlky.

124. Chování primáta

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, jiná (gestikulace)

Útočník během fotbalového utkání hanlivě hučel a rytmicky gestikuloval, čímž měl podle policie napodobovat chování primáta, a to směrem k hráči s kůží tmavé barvy. Tímto spáchal přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ. Okresní soud jej odsoudil k úhrnnému peněžitému trestu 10 000 Kč. Trestní příkaz je pravomocný. Obviněnému byl dále uložen trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, spočívající v zákazu vstupu na všechna fotbalová utkání pořádaná Fotbalovou asociací ČR na 24 měsíců.

125. „Dvakrát přejet vlakem“

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník reagoval na facebookové stránce „Tomio Okamura SPD“ na příspěvek týkající se napadení ženy migranty v portugalském Lisabonu (doplňný videozáznamem), v němž byly zachyceny osoby tmavé barvy kůže. Uvedl: „Chytnou a naházet na koleje a dvakrát přejet vlakem černý tlamy.“ Státní zastupitelství věc kvalifikovalo jako přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Podání návrhu na potrestání podмінěně odložilo se stanovením zkušební lhůty pachatelů na 6 měsíců. Po uplynutí této doby bylo rozhodnuto o tom, že se podezřelý osvědčil.

126. Olašský král I

Datum: Červenec

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Opakované střety členů dvou rodin olašských Romů motivovaly policii k rozhodnutí přizvat na místo „olašského krále“, aby z pozice autority pomohl situaci zklidnit. To vše bylo hojně probíráno na facebookových skupinách, což se neobešlo bez předsudečného napadání pro romskou národnost. Útoky měly např. tuto podobu: „9 mm není taky autorita?“, „Každá mrda cikanska se otírá o kde keho ale aby začali u sebe na to mozek nemají hlavně ze brácha mrda segru a naopak.“ nebo „Všichni opičáci jsou incest, tam jebe dědek vnučku.“ Na tyto útoky reagovali někteří Romové vyhrožováním, což registruje incident „Olašský král II“. Policie stran protiromských útoků dle svých slov nezhájila žádné trestní řízení.

127. Olašský král II

Datum: Červenec

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (česká)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

V souvislosti s protiromskými útoky na FB, které se objevily v reakci na zprávu o tom, že policie přizvala „olašského krále“ k zažehnutí konfliktů mezi členy dvou místních rodin olašských Romů, byly spáchány předsudečné útoky také pro skupinovou příslušnost útočících. Např. zde kdosi napsal: „Teď vám něco řeknu já bych váma tak se schovám protože teď ty všechny komentáře jdu ukázat vlachům a pak uvidíte jestli furt bude psát na komentáře každý si vás chytne si zapamatuj tě romaci nikdy by nezabil člověka ale vlachové to umí snadné /.../ Nechtěla bych být byla rasa sem ráda sem romka protože vy teď bude tě trpět to všechno jenom teprv začne všechny vás vijmenuji najdou si vás ad je to dědina nebo město vás zavraždí.“ Policie se

tímto vyhrožováním a podobnými výroky nezabývala. Podle svých slov nezahájila žádné trestní řízení. Protiromské útoky jsou popsány v incidentu „Olašský král I“.

128. „Mrtví černí, dobří černí“

Datum: Zář

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Dvojice útočníků diskutovala na FB pod fotografií romských dětí stojících na střeše přístřešku dětského hřiště. Jeden napsal: „Postřílet, mrtví černý dobrý černý.“ Na to druhý reagoval slovy: „Minimálně.“ V návaznosti na další komunikaci ve skupině jeden z útočníků sdílel i další předsudečné komentáře, že „jak přijede, vezmou hračku a půjdou na hřiště si hrát s děckama“, což doplnil třemi smajlíky. Na to druhý odpověděl: „Jj já si taky vezmu svoje nářadí“ a zaslal obrázek s výstřelem z krátké střelné zbraně. A na to zase první reagoval příspěvkem: „Ano tím to začne a já je dorazím.“ Okresní soud uznal oba trestním příkazem vinnými z přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Uložil jim peněžitě tresty, prvnímu 30 000 Kč a druhému 13 000 Kč. Trestní příkaz týkající se druhého pachatele nabyl právní moci. První proti němu podal odpor. V době sestavování Zprávy bylo tedy nařízeno hlavní líčení.

129. „Židé ven“

Datum: Listopad

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Graffiti

Někdo nastříkal sprejem na budovu obchodního řetězce nápis „Jude raus“ spolu s židovskou hvězdou a názvem společnosti vlastníci obchodní řetězec. Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezře-

ní ze spáchání trestných činů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a Poškození cizí věci dle § 228 odst. 2 TrZ. Věc byla následně odložena dle § 159a odst. 5 trestního řádu, neboť pachatel nebyl ztotožněn.

130. Zoombombing – napadení online přednášky s židovskou tematikou

Datum: Listopad

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Veřejná online přednáška Centra judaistických studií na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci „Maharal a židovský zájem o vědu na sklonku 16. století“ se stala terčem antisemitského zoombombingu. K videokonferenci probíhající na platformě Zoom se připojil účastník, který s ostatními uživateli sdílel urážlivý obsah, mj. pornografii a hákové kříže. Přednáška musela být předčasně ukončena.

Pardubický kraj

131. „Židovská děvko!“

Datum: Leden

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování, fyzický útok, jiná (hajlování)

Silvestrovské oslavy v České Třebové byly poznamenány antisemitským násilím dvou mužů. Jeden z nich nejprve vybízel obsluhu restaurace, aby hajlovala. Když se k tomu barmanka neměla, udělal to sám. Barmanka ho napomenula, pročej ji útočník nazval „židovskou děvkou“. Poté ji druhý útočník odstrčil a opakovaně udeřil pěstí do hlavy a těla. Barmance se snažili pomoci přítomní hosté, útočníci se s nimi začali prát. Barmanku jeden útočník srazil k zemi, zaklekl ji a opakovaně ji bil do obličeje. Poté ji oba útočníci chytli za ruce a za nohy

a táhli ji směrem ven z restaurace, čemuž však hosté zabránili. Okresní soud odsoudil útočníky za zvlášť závažný zločin Těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 TrZ, ukončený ve stadiu pokusu, a přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a), Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ. Jednomu uložil úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody na 4 roky a druhému úhrnný dvouletý trest odnětí svobody, přičemž jeho výkon trestu podmíněně odložil na 4 roky. Pachatelé rovněž museli poškozené uhradit vzniklou nemajetkovou újmu. Rozsudek je pravomocný.

132. Nenávistná přihláška

Datum: Leden

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník využil k předsudečným útokům přihlašovací formulář na webových stránkách romské sbormistryně, jež pravidelně pořádá hudební workshopy. Do poznámky přihlášky napsal silně nenávistné výrocky a výhružky směřující proti její osobě a obecně proti Romům. Např.: „Už jednou sme vás cikány posílali do pracovních táborů, nepomohlo to, nepomohla ani částečná eliminace za války kdy cikáni byli vyhodnoceni jako asociálové a jako takový byli likvidováni jjako škodná.“, „Tím jak se chováte jako cikáni dnes si bohužel vytváříte nepřátele a budete zase honění jako divá zvěř po lesích a střílení jako škodná.“, „Využijte prosím tedy toho času kdy vás zatím nidko hromadně na potkání nestřílí do hlavy aby jste napravili svoji nehezkou reputaci. Byldet vedle cikánů je peklo na zemi, takže se nedivte když se vám bude bydlet špatně.“ Obsah hodnotíme jako naplňující skutkovou podstatu trestného činu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Trestní oznámení napadená z důvodu nedostatku času a sil nepodala.

133. Hrození smrtí

Datum: Červen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Opilý útočník na náměstí slovně napadal muže, že je „černá huba, černá svině, má vypadnout z města, ať se vrátí, odkud přišel, ať táhne“. Potom jej oběma rukama chytil za mikinu, avšak napadený se mu vysmekl a odběhl před obchod. Útočník ho dále urážel a opakovaně mu vyhrožoval, že ho zabije, přičemž se k němu přibližoval s nožem v ruce. V tomto útoku byl umírňován jinou osobou, přidržovala ho zezadu. V tomto momentě vzal napadený kovový podstavec a ve chvíli, kdy se k němu útočník začal opět přibližovat, jej tímto podstavcem udeřil do hlavy. Přesto útočník i po příjezdu hlídky Policie ČR stále pokračoval ve slovním napadání poškozeného: „Černá svině, černá tlamo, zsranej Cikáne, bereš lidem práci, tady nemáš co pohledávat, já tě zabiju!“ Dělo se tak až do doby, kdy jej sanitka odvezla na vyšetření. Okresní soud útočníka odsoudil již pravomocným trestním příkazem pro spáchání přečinů Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2, Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ. Pachateli uložil jedenletý trest odnětí svobody s podmíněným odkladem na 2 roky a k trestu propadnutí věci (zavírací nůž).

134. „Odchov opic“

Datum: Srpen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Útočník vložil na sociální síť komentáře k fotografii hořícího panelového domu, při kterém zemřelo 11 osob: „Ještě že neumřeli žádný lidé, ale jenom cigáni.“, „Možná vám nevadí, že z našich daní jdou miliardy na

odchov opic, ale mě to třeba sere.“ Policie v jednání spatřovala spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a) odst. 2 písm. b) TrZ. Státní zastupitelství rozhodlo podmíněným odložením podání návrhu na potrestání se stanovením zkušební doby podezřelému na 12 měsíců. Podle státního zástupce se pachatel k činu doznal, projevil sebereflexi a lítost a v jeho jinak řádném životě se jednalo o „výjimečný exces“.

135. „Jejich smrt je naším štěstím“

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Útočník přispěl na webu Novinky.cz do diskuze pod článkem „Za tragický požár v Bohumíně nejspíš může vyřizování sousedských sporů“ rasistickým komentářem: „11 lidí v jednom bytě? Pokud se jednalo o cikánskou sebranku, tak jejich smrt je naším štěstím. Pevné nervy přeji pánovi, který to zapálil.“ Za tento komentář byla na jeho autora podána obžaloba pro přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) v jednočinném souběhu s přečinem Schvalování trestného činu dle § 365 odst. 1 TrZ. Okresní soud útočníka odsoudil již pravomocným trestním příkazem za výše uvedené trestné činy k trestu odnětí svobody na 1 rok, který byl podmíněně odložen na 3 roky.

136. Svastika na dveřích

Datum: Listopad

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (maďarská)

Forma: Graffiti

Někdo v nočních hodinách v bytovém domě nasprejoval na vstupní dveře jednoho z bytů, který si prona-

jímala česká státní příslušnice s tmavou barvou kůže a její maďarský partner, hákový kříž o velikosti 40 x 72 cm. Tím způsobil majiteli bytu škodu do 5 000 Kč. Policie ve věci zahájila úkony trestního řízení pro přečin Poškození cizí věci dle § 228 odst. 2 v souběhu s přečinem Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 TrZ. Předsudečná pohnutka tedy nebyla zohledněna. Vzhledem k okolnostem se však lze domnívat, že se jednalo o předsudečný útok – symbol hákového kříže lze využít jako prostředek útoku na obyvatele bytu. Nakonec bylo vyšetřování odloženo, neboť policie neodhalila pachatele.

Plzeňský kraj

137.Napadena v obchodě

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Náboženství (islám), národnost nebo etnicita (iránská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Manželé původem z ciziny provozují na malém městě vlastní obchod. Opakovaně je zde napadá a krade jim zboží několik místních. Jeden jim často vyhrožuje, že má peníze a dostane je ze země. Také prohlásil, že je Němec a Hitler je jeho vůdce. Nakonec napadl fyzicky ženu, když v obchodě prodávala. Chytil ji za krk a strčil do ní tak, že upadla na zem. Když se to její manžel dozvěděl, vydal se situaci s útočníkem řešit. Místo toho byl sám napaden útočníkem a ještě dalším mužem. Útočník v napadání pokračoval, i když na místo dorazila policie přivolaná manželi. Vyhrožoval: „Jste muslimové, tady je Česká republika. Cizince tady nechceme!“ a „Je potřeba, aby se nás báli.“ Policie případ postoupila správnímu orgánu k projednání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1, písm. b) zákona č. 251/2016 Sb. Poškození zažádali o přezkum po-

stupu policie okresní státní zastupitelství, které policii uložilo, aby se případem dále zabývalo. Policie zahájila úkony trestního řízení, avšak po půl roce prověřování věc znovu postoupila k projednání přestupku, neboť se nepodařilo prokázat, že se stal trestný čin. Nakonec byla věc odložena podle § 76 odst. 1, písm. f) zákona č. 250/2016 Sb., neboť odpovědnost za přestupek již zanikla. Za útok tedy nebyl nikdo potrestán.

138. Nabádání k vraždě

Datum: Červen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (syrská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník požadoval smrt pro muže ze Sýrie, který napadl o generaci starší manžele. Konkrétně napsal „zabít“ do internetové diskuse k článku Tomia Okamury, v němž předseda SPD kritizoval podle něj mírný trest uložený násilníkovi a která měla silně předsudečný charakter. Okresní soud odsoudil útočnickovo jednání jako spáchání přečinu Podněcování k trestnému činu dle § 364 TrZ a uložil mu peněžitý trest 8 000 Kč. Krajský soud rozhodnutí zrušil a postoupil věc k projednání správnímu orgánu jako přestupku. Závěr okresního soudu označil za nepřipustnou spekulaci. „Jeho čin by však mohl být kvalifikován jako přestupek proti občanskému soužití, a to buď jako hrubá urážka, případně jako schválnost,“ dodal soudce.

139. Pro zábavu

Datum: Červenec

Stav: Probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Fyzický útok

Policie se zabývá útoky muže a jeho 2 synů na 4 osoby na frekventovaném veřejném místě. Jejich jednání bylo kvalifikováno jako možný přečin výtržnictví dle § 358 odst. 1 v jednočinném souběhu s trestným

činem ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1, odst. TrZ ve stadiu pokusu. Ve věci bylo vydáno trestní stíhání, nicméně předsudečná pohnutka pachatelů zatím podle policie nebyla doložena. Vyšetřování v době sestavování Zprávy dále probíhalo. Z dostupných není zřejmé, proč útočili. Předsudečná pohnutka mohla být důvodem útoku.

140. V prodejně kebabu

Datum: Zář

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (iránská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Manželé původem z Íránu se opakovaně stali terčem předsudečných útoků klientů jejich restaurace. Podnapilý muž jim zde nadával, že jsou „zkrvení cizinci“, a vyhrožoval, že zařídí, aby byli vystěhováni z ČR a přišli o provozovnu a byt. Manželé zavolali policii, která útočníka chytila. Ten se však ještě téhož večera vrátil a znovu napadeným vyhrožoval a snažil se je vyprovokovat k tomu, aby vyšli z provozovny ven. Manželé se v restauraci zamkli a opět zavolali policii. Útočník poté utekl. Případem se zabývala policie, ale postoupila věc k projednání přestupku správním orgánem, který shledal obviněného vinným z přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a), c) bod 1, 4 zákona č. 251/2016 Sb. a uložil mu pokutu ve výši 2 000 Kč. Rozhodnutí je pravomocné.

Středočeský kraj

141. Spolužačky před školou

Datum: Březen

Stav: Neznámý

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Spolužačky ze základní školy napadaly dívku pro její romskou národnost. Nejprve se jednalo o slovní útoky.

Nakonec došlo i na fyzické násilí. Před budovou školy jí byly způsobeny vážná zranění. Napadená měla zlomenou klíční kost, problémy s páteří a bolesti břicha.

142. Vyhrožování nakaženým seniorům

Datum: Duben

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Zdravotní stav

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Virové onemocnění Covid-19 se rozšířilo mezi obyvatele pražského domova seniorů. Z preventivních důvodů bylo několik infikovaných seniorů převezeno do prostor lázní v menším středočeském městě. Mezi místními to vyvolalo pobouření. V diskuzích na sociálních sítích byly přítomny také přímé výhrůžky. Někteří vyhrožovali rozbitím oken zařízení dlažebními kostkami. Policie se případem podle svého vyjádření nezabývala.

143. Místo mzdy rasistické násilí

Datum: Duben

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Pracovní vykořisťování vyvrcholilo předsudečným fyzickým napadením a oloupením pro romskou národnost. Dvěma mužům zajistil zprostředkovatel práci v ostraze objektů nemocnice a dopravního podniku. Přestože muži odpracovali několik dní, nedostali zaplacení ani smlouvu. Smlouva jim byla opakovaně příslibena zprostředkovatelem. Když ani poněkoliakrát svůj slib nedodržel, muži v práci skončili a dál žádali vyplacení mzdy s vyrozuměním, že pokud se tak nestane, kontaktují policii a média. Zprostředkovatel je požádal, aby za ním přijeli, že vše vyřeší. Na místě je vyzval, aby nastoupili do auta. Odůvodnil to tím, že je zaveze za účetní. Když tak muži učinili, odvezl je na

hřbitov, kde vystoupil a utekl do lesa. Tam na ně čekali dva muži, kteří je fyzicky napadli. První nejprve vzal jednomu napadenému mobil, pak mu dal facku. Jeho komplic kopl druhého muže do břicha. Přitom oba na napadené křičeli: „Kurvy černé! Zmrdi černí! Černí buzeranti!“ a vyhrožovali jim zabitím. Napadení se však ubránili a útočníkům vysvětlili, že chtějí jen peníze za odvedenou práci. Ti je nechali odejít, ale řekli jim, že svou situaci mají řešit pouze s nimi. Napadení podali trestní oznámení. Policie věc po prošetření postoupila správnímu orgánu k projednání. Správní orgán věc odložil, protože jednání pachatele prekludovalo.

144. Dvěma noži

Datum: Květen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

V pozdních večerních hodinách zaútočil muž na skupinku venku sedících cizinců 2 noži. Nejdříve je napadal slovně a poté jednomu z cizinců způsobil řezná poranění. Na místo tak musela přijet záchranná služba, která zraněného ošetřila. Zasahovala také hlídka Policie ČR, útočníka zadržela. Následujícího dne mu policisté sdělili podezření ze spáchání přečinu Ublížení na zdraví. OČTŘ však příčinu útoku vidí v požitém alkoholu a v průběhu celého řízení věc kvalifikovaly jako přečin Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 TrZ ve stadiu pokusu. Okresní soud vydal trestní příkaz, jímž shledal pachatele vinným právě z pokusu zmiňovaného trestného činu, a odsoudil jej k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 24 měsíců. Rozhodnutí je pravomocné. Předsudečná pohnutka nebyla zohledněna. Vzhledem k okolnostem případu, kdy došlo k napadení skupiny cizinců ozbrojenou osobou, která s nimi neměla žádný předchozí spor, máme za to, že se mohlo jednat o předsudečně motivovaný útok.

145. Předsudečné tweetování

Datum: Květen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, bezdomovectví, náboženství (islám), národnost nebo etnicita (romská), užívání drog, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý útočník na Twitteru opakovaně předsudečně útočil na různé skupiny osob: muslimy, uprchlíky, lidi tmavé barvy kůže, Romy, lidi bez domova a uživatele drog. Zpravidla tak činil formou komentování sdílených článků. Na muslimy např. útočil tak, že je paušálně ztotožňoval s terorismem. Černochoy spojoval s kriminalitou a přenosem infekčních nemocí: „Nepouštějte manželku samotnou do Afriky. Když si nepřiveze černocho, tak vás aspoň nakazí nějakou ošklivou pohlavní chorobou.“ Uprchlíky chtěl fyzicky likvidovat, např.: „Kolik granátů by odehnalo od drátů agresivní dav uprchlíků? Stačilo by jich jen pár...“ Článek o tom, že v Kábulu někdo zastřelil 9 narkomanů bez domova, komentoval: „Střelce by jsme mohli pozvat k vyčištění centra Prahy.“ Romy obviňoval ze zneužívání sociálních dávek. Kromě toho komentoval fotografii Reinharda Heydricha: „Se smutkem v duši dnes vzpomínáme na velkého Němce, který to s námi myslel dobře. Byl zákeřně zavražděn v boji za ideu společné Evropy rukou českého teroristy.“ Na autora výroků bylo podáno trestní oznámení. Policie jednání kvalifikovala jako přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a) v souběhu s přečinem Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1 TrZ. Nakonec věc pro neztotožnění pachatele odložila.

146. Nátlak na rozvázání nájemní smlouvy

Datum: Květen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (nátlak na rozvázání nájemní smlouvy)

Majitelka bytu pronajala svůj byt staršímu romskému páru. Manželé se do bytu nastěhovali a několik měsíců v bytě bez problémů bydleli. Situace se ovšem změnila poté, co se do bytu tohoto páru dostaly štěnice. Štěnice pocházely z vedlejšího domu a k přenosu došlo kvůli tomu, že si od souseda vzali kus nábytku. Problém se škůdci byl vyřešen. I přesto však majitelce volali opakovaně správce budovy i jedna z obyvatelek domu a snažili se ji přimět k tomu, aby nájemníkům nájem ukončila. Pronajímatelka uvádí, že jí obyvatelé vyhrožují, že pokud problém nevyřeší (tj. nerozváže smlouvu s nájemníky), budou ji žalovat za poškození majetku (domu) z nedbalosti. Dále uvádí, že nájemníci sousedé pomlouvají, že v bytě provozuje sexuální služby za úplatu. Pronajímatelka a nájemnice se rozhodly pozvat obyvatele domu na mediační schůzku, která by mohla přinést dohodu mezi oběma stranami. K dohodě však nedošlo. Z přístupu účastníků schůze vyplývalo, že je pro ně jediným přijatelným řešením to, že nájemníci byt opustí. Jedná se o jediné romské nájemníky v celém domě, což vnímají ostatní obyvatelé velmi nelibě, a právě kvůli jejich etnické příslušnosti nejsou ochotni přistoupit ke smírnému řešení situace, což vyjadřovali opakovaně tím, že pronajímatelku přesvědčovali, aby si našla jiné nájemníky.

147. Letní tábor

Datum: Červenec

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Dvanáctiletý chlapec byl napaden na letním táboře mužem, který se ve stejnou dobu ubytovával se svou

rodinou v kempu. Chlapec se dostal do sporu s další tábornicí kvůli nedopitému čaji. Chvilí se hádali a nadávali si. Když už se rozcházeli každý svou cestou, přišel útočník a zařval na napadeného: „Ty šmejde černej, co tady řveš?“ Nato mu dal facku, až chlapec upadl na zem. Pak ho zvedl za ruku, nadzvedl ho a znovu pustil na zem. Stále na něj něco křičel, ale napadený mu nerozuměl, protože je nedoslýchavý a běžně nosí naslouchadlo, které mu následkem úderu a pádu na zem spadlo. Když se vzpamatoval, začal naslouchadlo hledat. To už se na místo seběhli další lidé, včetně vedoucích tábora, kteří útočníka zadrželi a přivolali policii. Po převozu do nemocnice bylo napadenému zjištěno posunutí krčního obratle. Proto zůstal v nemocnici přes noc na pozorování a pak docházel na fyzioterapii. Z popisu situace a vyřčené nadávky vyplývá, že neadekvátní reakce útočníka souvisela s národností napadeného. Přesto pachatel nebyl odsouzený za předsudečný trestný čin. Okresní soud jej uznal vinným ze spáchání přečinu Výtržnictví podle § 358, odst. 1 TrZ a trestním příkazem mu uložil trest odnětí svobody na 3 měsíce s podmíněným odkladem na 1 rok. Pachatel proti trestnímu příkazu nepodal odpor.

Ústecký kraj

148. „Hitler vás měl vyvraždit“

Datum: Leden

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování, fyzický útok

Rodina, která se nastěhovala do bytového domu, čelí ze strany svého souseda opakovaným útokům pro romskou národnost. Jeden z posledních incidentů se odehrál, když syn doprovázel matku k autu, aby ji odvezl na pohotovost. V tu dobu přišel soused na místo a začal řvát: „Vystěhujte se!“, „Já vás zabiju!“, „Hitler vás měl vyvraždit!“ Zároveň se pokusil syna udeřit pěstí, do toho však vstoupila matka, a tak soused do ní strčil.

Policie jeho útok kvalifikovala jako přestupek. Správní orgán však případ zastavil s tím, že nebylo prokázáno, že by se přestupek stal. Další fyzický útok vůči synovi je popsán v incidentu „U výtahu“.

149. Napadení před OBI

Datum: Únor

Stav: Neznámý

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Dva bratři se svým otcem zaparkovali auto na parkovišti před obchodním domem. Z vedlejšího auta na ně vyběhl muž a nadával jim, že špatně parkují, přičemž je častoval rasistickými nadávkami: „černé huby“, „banda cigánská“, „čuráci černí“. Otec a starší syn si toho nechtěli všimnout, ten nejmladší odpověděl, že si může jít zaparkovat jinam, když se mu nelíbí, že vedle něj parkují. Po cestě z parkoviště do obchodu jej útočník za to napadl, dvakrát jej udeřil pěstí do hlavy. Napadený se bránil a po krátkém přetahování dal útočníkovi také pěstí. Cestou z obchodu však rodinu zastavila přivolaná hlídka Policie ČR, oba napadené bratry zatkla a umístila je do cely předběžného zadržení. Podle posledních informací byli obviněni z Výtržnictví, Ublížení na zdraví a Poškození cizí věci. Další informace o vývoji incidentu nemáme.

150. Policejní vyhrožování dítěti

Datum: Únor

Stav: Neznámý

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Třináctiletý chlapec utekl z diagnostického ústavu. Když ho policisté našli, zavřeli ho do policejního vozu, kde mu vyhrožovali, že ho zabijí, pokud znovu uteče. Výhrůžka byla umocněna tím, že jeden z policistů namířil na chlapce služební zbraň. Chlapcova matka je přesvědčena o tom, že se k němu chovali takovým způsobem proto, že je Rom.

151. Veřejné nadávky

Datum: Květen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Útočnice na veřejném prostranství v severočeském městě před nejméně 3 dalšími osobami hrubě nadávala muži pro romskou národnost. Nazývala ho mj. „černým kokotem“ a „zmrdem cikánským“. Pak křičela, že je „černá huba“ a že „se tady cikáni roztahují“. Veškeré její slovní ataky vůči poškozenému měly zjevně rasistický podtext, což potvrdily i OČTŘ. Okresní soud vydal trestní příkaz, kterým pachatelku shledal vinnou ze spáchání přečinů Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) TrZ. Odsouzena byla k úhrnnému trestu odnětí svobody na 4 měsíce s podmíněným odkladem na 1 rok. Rozhodnutí je pravomocné.

152. U výtahu

Datum: Květen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž opakovaně předsudečně napadá své sousedy, kteří se nedávno do domu přistěhovali, pro romskou národnost. Svou roli v tom sehrává také alkohol. Součástí napadání byl fyzický útok na jejich syna, kterého útočník potkal v přízemí u výtahu, když šel se svou přítelkyní ven. Soused mladému muži nadával a následně jej chytil za košili, hodil ho pěstí na zem a pak ho udeřil pěstí. Syn se bránil, udeřil zpět. Nicméně utrpěl poranění krku, kvůli němuž musel zůstat na nemocenské dovolené bezmála měsíc. Soused utrpěl poranění oka. Policie případ vyšetřovala, ale nakonec jej odložila. Další útok je popisován v rámci incidentu „Hitler vás měl vyvraždit“.

153. Rom v pirátském tričku

Datum: Červen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská), politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Romský aktivista byl napaden skupinou mužů na ulici v místě svého bydliště. Útočníci vyšli z nedaleké hospody, a když jej spatřili v triku Pirátské strany, jeden z nich zareagoval slovy: „Ty vole, Cikán a v tričku Pirátů, to je úlet, zasraní Piráti!“ Nato ho jeden z nich chytil a ostatní jej bili do obličeje, až napadenému ulomili zub. Poté ho z trička s logem Pirátské strany vysvlékli a tričko roztrhali. Činem, který byl motivován národností napadeného a jeho politickým přesvědčením, se útočníci mohli dopustit předsudečného trestného činu. Napadený útok nenahlásil, lékařskou pomoc nevyhledal.

154. Výzva k rvačce

Datum: Červenec

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (česká)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Na předzahrádce restaurace napadal muž dalšího hosta, který seděl u stolu se svými přáteli. Nadával mu: „Vy mrdky bílý, vy mrdky český!“ Poté mu uštědřil nejméně dva pohlavky. Napadený se bránil, vstal a dal mu několik úderů pěstí. Pak jej uchopil a oba spadli na zem, kde jej držel v kravatě. Pustil ho teprve v momentě, kdy se útočník uklidnil. Ten však po chvíli opět zaútočil pěstmi i kopy, čímž napadenému zlomil nos. Trestní stíhání obviněného bylo zahájeno i pro přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a). V průběhu přípravného řízení se ovšem předmětná právní kvalifikace nepotvrdila. Obviněný dle Okresního soudu spáchal přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Trestním příkazem ho odsoudil k odnětí svobody na 12 měsíců

s podmíněným odkladem na 36 měsíců. Poškozený byl se svým nárokem na náhradu škody odkázán do občanskoprávního řízení. Rozhodnutí je pravomocné.

155. „Deratizace Cikánů“

Datum: Srpen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neztotožněný člověk rasisticky zaútočil v internetové skupině „Bazar a okolí“ v komentáři: „Brigada Deratizace Cikanu hovnohnedich. Brigada deratizace cernych spoluobcanu mzda 150 na hodinu- kazdy pracovnik dostane klacek za kazdeho trefeno cikana priplatek 56 korun vyplata je hned po praci zacatek posta 17:00.“ Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 TrZ. Policie však pachatele neztotožnila, a tak věc odložila.

156. Řezná zranění

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Na zastávce před hlavním vlakovým nádražím útočník nadával ženě a muži: „Mrdky cikánský do plynu, Cikáni do plynu!“ Dále údajně chtěl „Cikány pověsit na železný drát“ a „střílet brokovnicí“, přičemž napodoboval ústy zvuky střelby. Kromě toho prohlásil, že „Cikáni jsou ty největší mrdky, měli by pochcípát“ apod. Pak útočník pořezal napadeného hrdlem skleněné lahve na zadní části hlavy a bodl ho do levé paže. Útok završil prohlášením směrem k napadenému, „ať si klidně vykrvácí“. Krajský soud uznal útočníka, v minulosti již několikrát trestaného, vinným ze spáchání zločinu Těžké ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 145 odst. 1, odst.

2 písm. f) a přečinů Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a). Uložil mu souhrnný trest odnětí svobody na 7,5 let. Rozsudek je pravomocný.

157. Odpadkový koš

Datum: Září

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva kůže

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Čtyři muži se pokusili na náměstí v nočních hodinách vyprovokovat ke rvačce pětičlennou skupinu, přičemž řekli, že „nesnáší bílé“ a „mají se jít bít“. Napadení se vyprovokovat nenechali. Jeden útočník proto popadl kovovou vložku z odpadkového koše a vrhl ji na muže, který k provokované skupině přicházel. Zasáhl ho do hlavy a srazil jej k zemi, čímž mu roztrhl obočí. Další útočník udeřil pěstí do hlavy jiného poškozeného, který následkem úderu upadl na zem, kde ho, stejně jako další napadené, útočníci bili pěstmi i kopy. Zranění čítala pohmožděniny, odřeniny, podlitiny, ale i poranění vnitřních orgánů. Posléze jeden útočník znovu vrhl kovovou vložku po poškozené, a tím jí úderem do hlavy pohmoždil krční páteř a levé ucho. Muži byli obžalováni ze spáchání přečinu Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 TrZ. Státní zástupce v obžalobě předsudečnou pohnutku nezohlednil. V době sestavování Zprávy se případem zabýval okresní soud.

158. Mířil zbraní na chlapce

Datum: Říjen

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Když se žena s šestiletým synem vraceli s nákupem k autu, v němž seděl její manžel, uslyšela, jak na ni kři-

čí jiný muž, že mu pořád někdo rozbíjí zrcátka u auta. Dále pokřikoval: „Takové, jako jste vy znám! Dávejte si pozor! Jste Cikáni, do plynu s váma!“ Po tomto útoku se žena ještě vrátila obchodu pro něco, co zapomněla koupit. Otec a syn zůstali venku. Zatímco syn jedl chle- bíček, útočník na něj z vedlejšího auta namířil zbraň. Otec syna odsunul stranou, zavolal policii a dění začal živě přenášet prostřednictvím FB. Útočník následně vrátil pistoli do obalu, který uložil do úložného prostoru auta. Na místo přijela zásahová služba a následně i státní policie. Na místě vyslechli útočníka, ale ne napadené. Ti místo činu kvůli synově rozrušení opustili hned, jak to bylo možné. Policistům dali své kontaktní údaje, aby je vyslechli na policejní stanici. Vyslechnuti však nebyli a policie případ předala k řešení přestupkové komisi. Napadení rodiče byli předvoláni jako svědci ve věci přestupku na úseku zbraní a střeliva dle § 76a odst. 1 písm. c) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.

Zlínský kraj

159. Napadení na náboženském setkání

Datum: Červenec

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Romská žena se se svým přítelem a kamarádem vydala na mši a následně na náboženskou akci do kulturního domu. Když vstoupili, byla jedním z přítomných vyzvána, aby odešla. Odmítla, načež ji útočník pevně chytil za ramena a vyvedl ji ven z domu. Tam ji začal škrtit a svůj útok završil slovy: „Černá svině!“ Napadená poté zavolala Policii ČR a ta přivolala záchrannou službu. Napadená byla odvozena sanitkou do nemocnice na traumatologii. Zde byla vyšetřena s doporučením hospitalizace. Tu napadená odmítla a útok dál neřešila. Napadená má i nadále zdravotní problémy způsobené fyzickým i slovním útokem.

160. Domovní dveře

Datum: Červenec

Stav: Vyšetřování bylo odloženo/zastaveno – policie už se případem nezabývá

Pohnutka: Barva kůže, národnost nebo etnicita (romská)

Forma: Graffiti

Neznámý útočník nastříkal sprejem na dveře rodinného domu romské rodiny nápis „Negři“ s vyobrazenou šipkou mířící ke vstupním dveřím do domu. Policií byla prověřována předsudečná pohnutka, věc v souladu s tím kvalifikovala jako trestný čin Poškození cizí věci dle § 228 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ. Jelikož policie pachatele neztotožnila, bylo vyšetřování odloženo.

161. Fotbaloví fanoušci

Datum: Srpen

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Příslušnost k subkultuře

Forma: Fyzický útok

Po fotbalovém zápase Zlína s FK Slovácko se několik zlínských příznivců odebralo do hospody poblíž uherskohradištského stadionu, kde napadli fanoušky vítězného celku a jednoho zranili. Útočník přiběhl k jednomu z fanoušků a rukama ho strhl na zem. Poté ho vyzval ke svlečení trička FK Slovácko, což napadený ze strachu z pokračování útoku udělal. Útočníku mu ještě prohledal batoh a odcizil z něj šálu, načež z místa činu utekl. Policie se zabývala možností, že se jednalo o předsudečný trestný čin, avšak tuto pohnutku nepotvrdila. Okresní soud shledal útočníka vinným ze spáchání zločinu Loupež dle § 173 odst. 1 a přečinu Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Od-soudil ho k úhrnnému trestu odnětí svobody na 2 roky s podmíněným odkladem také na 2 roky. Rozsudek je pravomocný.

162. Antisemitismus a covidismus

Datum: Únor

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, jiná (karikatura)

Na twitteru Dělnické mládeže se objevil příspěvek obsahující antisemitskou karikaturu a komentář: „My se proti onemocnění covid-19 očkovat nenecháme! Ať si nás ty globalističtí bastardi vydírají, jak chtějí!“ No-
vináři to komentovali slovy: „To, co nasadili mládežníci, je varianta nazývaná „The Happy Merchant“ a její původ byl vysledován na radikálních dezinformačních webech. Inspirace z antisemitských zdrojů od 19. století po nacistickou propagandu je nepopiratelná.“

Seznam použité a doporučené literatury

Hall, N. 2013. *Hate crime*. Second Edition. London and New York: Routledge.

In IUSTITIA. 2016. *Tváří v tvář předsudečnému násilí – příručka pro sociální pracovníky a pracovníce*. Praha: In IUSTITIA, Nomada Association for Multicultural Society Integration, Ľudia proti rasismu, Vive Žene a International Aid Network. Dostupné z: <https://www.inius.cz/dwn/brozury-bias/bias-cze-def-web.pdf>.

Kalibová, K. 2017. *Trestná činnost z nenávisti de lege lata a de lege ferenda – některé hmotněprávní aspekty*. Nepublikovaná disertační práce, obhájená 6. září 2017. Brno: Masarykova univerzita.

Kalibová, K., a kol. 2016. *Zákon o obětech trestných činů. Praktická a legislativní doporučení zohledňující návrh technické novely zákona č.45/2013 Sb., (číslo sněmovního tisku 658, 7. volební období PSP ČR)*. Praha: In IUSTITIA. Dostupné z: <http://www.in-ius.cz/dwn/praktalegdopo/zotc-web-final.pdf>.

Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR). 2009. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE Region*. Warsaw: the OSCE's Office for Democratic Institutions and Human Rights.

Walach, V., & Petruželka, B. 2021. Klasifikační chyba v policejních statistikách trestných činů s extremistickým podtextem. *Česká kriminologie*, 6(1–2): 1–23. Dostupné z: <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/klasifikacni-chyba-v-policejnich-statistikach-trestnych-cinu-s-extremistickym-podtextem>.

Walach, V., Petruželka, B., & Kalibová, K. 2020. *Násilí a předsudečné násilí proti lidem se zdravotním postižením z pohledu organizací pracujících s touto cílovou skupinou. Výzkumná zpráva*. Praha: In IUSTITIA. Dostupné z: <https://in-ius.cz/wp-content/uploads/2021/04/nasili-a-predsudecne-nasili-proti-lzp-final.pdf>.

2020

IN IUSTITIA